

Lahden Ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Muotoilun koulutusohjelma
Sisustusarkkitehtuuri
Opinnäytetyö
Inkeri Heikkilä
kevät 2013

RAJALLA

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston
Sisustuksen uudistussuunnitelma

Lahden Ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Muotoilun koulutusohjelma

Sisustusarkkitehtuuri

Opinnäytetyö
Inkeri Heikkilä
kevät 2013

sivumäärä 164

Lahti University of Applied Sciences
Institute of Design
Design Degree Program

Interior architecture

Graduation work
Inkeri Heikkilä
Spring 2013

sivumäärä 16

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyöni käsittelee palliatiivisen vuodeosaston sisustuksen uudistamissuunnitelmaa Lahden kaupunginsairaalle.

Esteettinen panostus sairaalaympäristöihin julkisella sektorilla on usein vähäistä rahoituksen puutteen vuoksi. Tästä syystä myös opinnäytetyöni on toteutettu Lahden kaupunginsairaalan palliatiiviselle vuodeosastolle vapaaehtoistyönä. Etsin opinnäytetyössäni luonnollisia ratkaisuja perinteisen sairaala-ympäristön sisustuksen parantamiseen käyttäen esimerkkinä suunnittelukohdettani. Suunnitelmani ratkaisut perustuvat lähdekirjallisuuteen, suullisiin lähteisiin ja kohteessani suoritettuun käyttäjäkyselyyn.

Lopullinen suunnitelmani on havainnoitu 3d-visualisointikuvin ja sen tarkoituksena on toimia sisustusideoiden tarjoajana kohdettani vastaaville sairaalaosastoille ympäri Suomen.

Avainsanat: luonto, sairaala, saattohoito

ABSTRACT

My graduation work is about renewing the interior design of the palliative care environment in the Lahti City Hospital.

Making esthetical investments in hospital environments in Finland is often difficult due to the lack of money in the public sector. For this reason I did my graduation work for free for the hospital. In my graduation work I am trying to find natural solutions to improve the traditional Finnish hospital interiors using the Lahti City Hospital palliative care environment as an example. My solutions are based on source literature, verbal sources and a survey made for the palliative care environment users.

My final design is explained with the help of 3d-visualisations. The intention of my final design is to work as a source of inspiration to the other typical hospital environments in Finland.

Keywords: nature, hospital, palliative care

1. Johdanto

- 1.1 Aihe ja taustat
- 1.2 Tutkimusasetelma

2. Kohde

- 2.1 Kohteen esittely
- 2.2 Nykytilanne
- 2.3 Alustava toimeksianto

3. Saattohoito

- 3.1 Käsitteet ja määritelmä
- 3.2 Saattohoidon historia Suomessa
- 3.3 Saattohoidon erityispiirteet

4. Tilan merkityksestä

- 4.1 Tilakokemus sairaalassa
- 4.2 Käyttäjänäkökulma

5. Luonto tilassa

- 5.1 Luonnon vaikutus
- 5.2 Luonnon tuominen tilaan

6. Referenssit

- 6.1 Pirkanmaan saattohoitokoti
- 6.2 Terhokoti
- 6.3 Paimion parantola

7. Tavoitteet ja rajaus

8. Suunnitteluprosessi

- 8.1 Tilojen käytettävyys ja turvallisuus
- 8.2 Tyyli ja tunnelma
- 8.3 Tilaohjelma

9. Tilasuunnitelma

10. Arvioni

1. JOHDANTO

”Ei mua se kuolema pelota, vaan se sairaala!”

KAKSI MUMMOA BUSSISSA

1.1 Aihe ja Taustat

Kuolema kuuluu osaksi elämää samalla tavalla kuin syntyminenkin. Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan ETENEN mukaan jokaisen ihmisen pitäisi saada omalla kohdallaan kokea arvokas, hyvä kuolema, joka sisältää henkisten ja fyysisten kipujen lievittämisen lisäksi miellyttävän kodinomaisen ympäristön.

Suurin osa ihmisistä kuolee sairaaloissa. Lause on yleinen, mutta harvemmin sen sisältöä jäädään miettimään sen kummemmin. Kuolema oli ennen osa ihmisen elämää, mutta medikalisaation jälkeen kuolema on siirtynyt pois silmistä ja mielestä sairaalan osastoille. Kuolema tapahtuu kaukana, eikä se kosketa meitä. Se puistattaa ja koemme sen vieraksi (Simonen 1995, s.44–53).

Sisustuksen aikaansaama kodinomaisuus toteutuu kuitenkin harvoin saattohoidon aikana. Yleensä sairaaloiden sisustuksilla pyritään samankaltaisuuteen ja helppoon puhdistettavuuteen kovine pintoineen. Tällaiset kliiniset pinnat eivät kovinkaan usein tunnu kodinomaisilta. Monissa pienemmissä sairaaloissa saattohoituhuone saattaa olla normaali potilashuone samoilla sisustuksilla ja ratkaisuilla, kuin muutkin osaston huoneet.

Harvoilla potilailla on varaa saattohoidon toteutukseen kotona tai saattohoitokodeissa. Keskityn siksi opinnäytetyössäni yleisimpään kuolemisympäristöön eli sairaalaan. Sairaaloissa saattohoito-osastojen yleisilmeen parantamiseen ei useinkaan pystytä panostamaan rahallisesti.

Työni sisältää Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnittelun uudistuksen niillä ehdoilla, mitä saattohoito määrittelee. Pyrin tilasuunnitelmallani tukemaan potilaan ja omaisen luopumisprosessia ja samalla aktivoimaan työntekijöiden arkea.

Teen työni osastolle itsenäisesti osaston rahoituksellisen puutteen vuoksi. On kuitenkin mahdollisuus, että suunnitelmani toteutetaan vähän kerrallaan ja siksi pyrin suunnittelemaan työni siten, että se on toteutettavissa pala palalta.

1.2 Tutkimusasetelma

Tutustuin aiheeseen ensin kirjallisuuden kautta. Saattohoidon ymmärtäminen helpotti asennoitumistani omaisia ja potilaita kohtaan. Laaja taustatieto- ja tutkimus tarjosivat myös vahvan perustan suunnitteluprosessilleni.

Tutustuin kolmeen saattohoitoympäristöön, jotka valokuvasin ja analysoin. Pyrin hyödyntämään näiden referenssikohteiden ratkaisuja ja samalla ottamaan huomioon niiden puutteet ja hyvät ominaisuudet omassa suunnittelutyössäni.

Referenssikohteet: Pirkanmaan saattohoitokoti (Tampere), Terhokoti (Helsinki), Paimion Parantola (Paimio).

Tutkin oman kohteeni ratkaisuja haastattelemalla Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston potilaita, omaisia ja henkilökuntaa kyselylomakkeen kautta. Koin kyselylomakkeen paremmaksi vaihtoehdoksi kuin henkilökohtaiset haastattelut, sillä haastattelut olisivat saattaneet rikkoa potilaiden ja omaisten yksityisyyttä.

2.KOHDE

2.1 Kohteen esittely

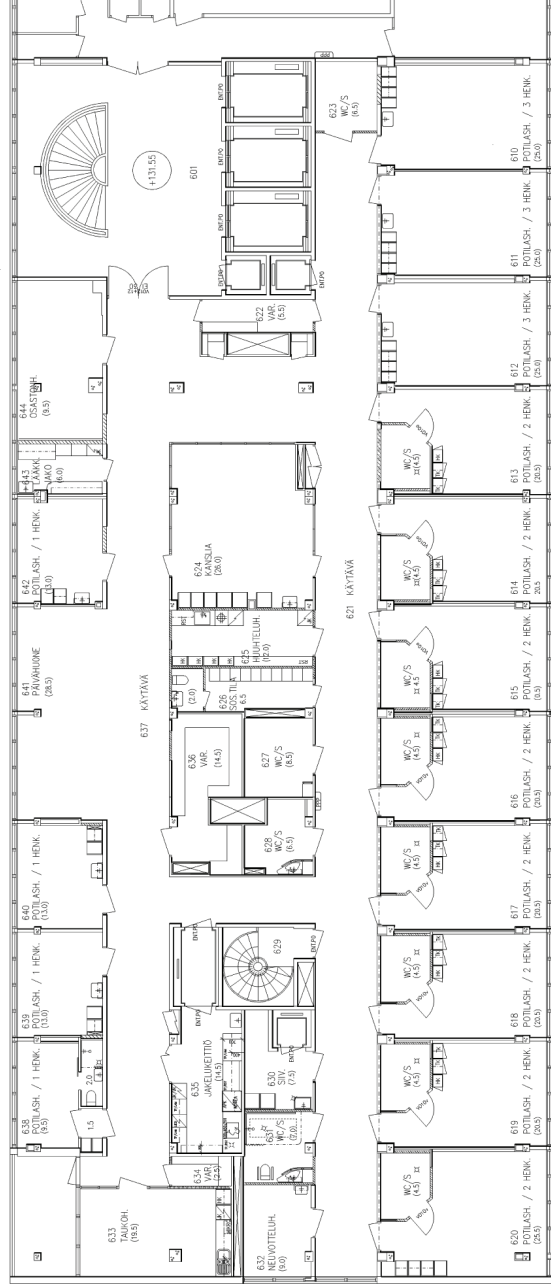
Suunnittelukohde sijaitsee Lahden kaupungin-sairaalassa. Lahden kaupunginsairaala on rakennettu vuonna 1967 ja potilaspaikkoja sairaalassa oli vuoden 2005 helmikuussa 760 kappaletta (Linkosuonio 2006, s.32).

Sairaalan rakennusajalta jäljelle ovat jääneet ajalle tyypilliset nauhaikkunat, valaisimet ja ruskeat väliovet (Linkosuonio 2006 s.28–32).

Sairaalassa on saneerattu osastoja rakentamisen jälkeen tarpeen mukaan. Eri osastoilla kiertäessä voi huomata sisustustyylien kerrostumat eri aikakausilta, sillä remontteja ei suinkaan ole aina tehty alkuperäistä tyyliä kunnioittaen. Ensimmäisten saneerattavien osastojen joukossa oli naistentautien osasto kuudennessa kerroksessa.

Naistentautien osasto muutettiin myöhemmin palliatiiviseksi vuodeosastoksi L62. Osasto on seuraavien saneerattavien osastojen listalla, joten sisustuksen uudistus suunnitelma tulee juuri sopivaan aikaan osastolle. (Hänninen 2012)

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisella vuodeosastolla on yhteensä 14 potilashuonetta, joista yksi on perhehuone, yhdeksän on kahden hengenhuoneita ja neljä yhden hengen huoneita.

2.KOHDE

2.2 Nykytilanne

Jokainen työntekijä oli omalta osaltaan panostanut osaston nykyiseen sisustukseen. Vapaaehtoiset olivat tehneet käsitöitä osastolle vihreän ja sinisen sävyissä. Hoitajat olivat askarrelleet ja tuoneet kasveja kotoaan. Jotkut olivat lahjoittaneet kalusteita tai sitten kalusteita oli haettu kierrätyskeskuksista. Joitakin kalusteita ja verhoja oli ostettu uutena.

Kalusteissa käytettiin puuta. Puu on hyvä valinta kosketuksen ja sävynsä lämpöisyyden vuoksi. Puu on myös materiaali, jota käytetään paljon kotona ja näin se luo kodinomaisen vaikutelman, joka vastaa saattohoidon tilavaatimuksia.

Kasveilla oli pyritty luomaan luonnollisuutta tiloihin ja parantamaan huoneilmaa. Huonekasvien runsaus, ripottelu ja niiden lajien vaihtelevuus tekivät joissakin paikoissa kuitenkin tiloista levottoman tai ahtaan.

Eräässä oleskelutilassa oli virtaavaa vettä, mutta se ei tullut oikein oikeuksiinsa, sillä television ääni peitti veden solinan. Luonnon ääniin olisi voinut panostaa enemmänkin tai vesiteeman olisi voinut toteuttaa isommassa mittakaavassa.

Osastolla oli punertavia sävyjä, jotka tekivät tiloista lämpimiä ja kodikkaita. Kuitenkin liiallinen lämpimien sävyjen käyttö teki kokonaisuudesta levottoman ihmisille, jotka käyvät läpi monen eri tunteen kirjoja ja pyrkivät löytämään sisäisen rauhan luopumistyön kautta.

Taidetta oli huoneissa ja käytävillä paljon. Osa tauluista oli haettu taidelainaamosta. Osastolla saattoi havaita uskonnollista ja ei-uskonnollista taidetta. Taide-esineistölle voisi valita teeman sisustuksen mukaan ja uskonnollisen taideaineiston voisi jättää yhteisistä tiloista pois, sillä joku saattaa kokea ne ahdistavaksi. Uskonnollista taideaineistoa voisi halutessaan saada huoneeseensa pyyntöä vastaan.

Sisustus muodosti kokonaisuudessaan elävän ja tyyllisesti monimuotoisen kokonaisuuden, joka oli toisaalta levoton, mutta loi myös kodinomaisen tunnelman.

Sävyjen ja monityylisyyden vuoksi osasto tuntui aktivoivan liikaa, mikä sopii hyvin työntekijöille, mutta ei välttämättä palvele potilaiden ja omaisten psyykkistä tilaa.

2.3 Alustava toimeksianto

Kun keskustelin sastonhoitajan kanssa, kävi ilmi, että henkilökunta toivoisi uuden sisustuksen toteuttamista vanhoilla kalusteilla. Olin kuitenkin sitä mieltä, että nykyiset kalusteet poikkeavat toisistaan todella paljon, mikä sai aikaiseksi levottoman tunnelman osastolla. Koin siksi tarpeelliseksi suunnitella sisustuksen heille uusilla kalusteilla niin, että se on toteutettavissa tila kerrallaan aina kun rahoitusta saadaan lisää.

Se sopi erinomaisesti osastonhoitajalle ja hän lupasi hakea rahoitusta kokonaissuunnitelmalle sitten kun saisin sen valmiiksi. Hänestä oli myös mielenkiintoista nähdä mitä kaikkea osastolla saisi aikaiseksi.

Tiloja, joille toivottiin parannusta olivat: käytävät, oleskelutilat, omaisten huone, yhden hengen huoneet, kahden hengen huoneet, lääkärin huone ja henkilökunnan taukotilat. Tärkeimmiksi tiloiksi suunnittelulle osoittautuivat omaisten huone, yhden hengen huone ja käytävät.

Henkilökohtaisiksi tavoitteiksi asetin vuodeosaston rauhoittamisen kaluste-, väri-, valaisin- ja materiaalivalintojen kautta.

Omaistenhuone

2 hengen huone

Käytävä

Oleskelutila

”Ei ole niin tärkeätä tehdä elävälle ihmiselle
hyvä kuolema, kuin kuolevalle ihmiselle
hyvä elämä.”

HYVÄ KUOLEMA - LEILA SIMONEN 1995

3. SAATTOHOITO

”Hyvä kuolema on silloin kun
tunnet eläneesi”

HYVÄ KUOLEMA - LEILA SIMONEN 1995

3.1 Käsitteet ja määritelmä

Saattohoitoon tuleva sairastaa pahanlaatuista tai etenevää tautia, yleensä syöpää. Hän oireilee vaikeasti. Hän on suhteellisen huonovointinen ja hänen elinennusteensa on lyhyt. Potilaan siirtyessä saattohoitoon kaikki aktiivihoidot lopetetaan ja kokeiden määriä vähennetään. Epävirallinen ennusteraja saattohoidon kestosta vaihtelee kolmesta viikosta muutamaan kuukauteen.

WHO:n määritelmät, jotka ohjaavat hoitoa:

- Kuolema nähdään normaalina elämän pääte-
pisteenä.
- Kuolevan oireita lievitetään.
- Kuolevalle tarjotaan psyykkistä ja henkistä
tukea.
- Kuolevaa tuetaan aktiivisuuteen jäljellä olevana
aikana.
- Omaisille tarjotaan tukea sairauden aikana ja
kuoleman jälkeen.

(Hänninen 2003 , s.15–16)

Kuoleman läheisyys on tekijä, joka erottaa saattopotilaan hoitamisen muusta oireita lievittävästä hoidosta. Saattohoidon piirissä olevan potilaan hoitotoimien asianmukaisuutta arvioidaan kuolevan näkökulmasta. (Hänninen 2003, s.6)
Kuolevan potilaan yleisimpiä oireita ovat: Väsymys, kipu, ulkonäön rappeutuminen, unettomuus, hengitysvaikeudet, suolentoiminnan vaikeudet, pahoinvointi ja keskittymisvaikeudet. (Hänninen 2003, s.16)

http://www.ehow.com/info_8710274_necklaces-made-old-watches.html

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Candles_flame_in_the_wind-other.jpg

3.2 Saattohoidon historia Suomessa

Ennen kuolemaa ei kätkeyty. Kuoleva sai olla päähenkilö omassa kuolemassaan. Perinteisessä talonpoikaisyhteisössä sairaus ja kuolema olivat jokapäiväistä elämää. Modernissa yhteiskunnassa perherakenteen muuttuessa kuolevista tuli ihmisryhmä, joka siirrettiin syrjään sosiaalisen elämän valtavirrasta. Medikalisaatio vei kuolemalta sen sosiaalisen ja kulttuurisen merkityksen ja muutti tärkeimmät ihmiselämään kuuluvat tapahtumat, syntymän ja kuoleman, puhtaasti bioteknologisiksi ilmiöiksi.

Suurin osa meistä kuolee sairaalassa ja omaiset ovat muuttuneet vierailijoiksi verrattuna entisajan yhteisölliseen kuoleman kohtaamiseen. Tällainen kuoleman hoito ei anna jälkeenjääville perheenjäsenille mahdollisuutta kokea läheisensä kuolemaa tärkeänä elämän perustapahtumana, eikä se myöskään anna työntekijälle mahdollisuutta suhtautua kuolemaan kunnioittavasti ja luonnollisesti.

Saattohoidon toteuttamiseen toivottiin parannusta ja Suomeen perustettiin Englannista poimitun esimerkin pohjalta Pirkanmaan Hoitokoti Tampereelle vuonna 1988, samana vuonna myöhemmin Terhokoti Helsinkiin ja vuonna 1994 Karinakoti Turkuun.

(Simonen, 1995)

3.

SAATTOHOITO

3.1 Saattohoidon erityispiirteet

Psyykinen kipu

Jatkuva kipu heikentää itsetuntoa, vähentää toimintakykyä ja masentaa. Saattohoitoon kuuluu siksi kipujen lievityksen lisäksi myös psykologinen ulottuvuus. Potilas kokee hoidon aikana erilaisia tunnetiloja, joista elämänlaatuun merkittävimmän vaikuttavat: avuttomuus, toivottomuus ja merkityksettömyys. (Hänninen 2003, s. 37, 72)

Jos kuoleman ajatellaan olevan sairauden hoidon tappio, kokee potilas itsensä hyljätiksi ja elämänsä arvottomaksi (Sailo 1992, s.21). Pahimmillaan potilas kieltäytyy loppuun saakka hyväksymästä kuolemaansa tai edes puhumaan siitä (Simonen 1995).

Shokki, kieltäminen, masennus, viha, kaupankäynti ja suru ovat oireita, jotka kuoleva ihminen tulee kokemaan matkalla kuoleman hyväksymiseen. Henkilökunnan tulee ymmärtää nämä tunnetilat normaalina prosessina luopumistyössä ja tarjota kuolevalle tukea parhaimpansa mukaan. Kun potilas on läpikäynyt tunteiden kirjon, saavuttaa hän rauhan ja antaa voimaa omaisilleen ja työntekijöille (Sailo 1992 s.85).

Omaisten tuki

Saattohoito on parhaimmillaan silloin kun potilas, omaiset ja henkilökunta toimivat yhteistyössä luopumistyön edesauttamiseksi. Kuolevan potilaan tukeminen vaatii hoitoa vuorokauden ympäri ja voimavaroja omaisilta sekä henkilökunnalta (Sailo 1992, s.20–21). Tämän vuoksi on esimerkiksi toivottua, että omaisille on kunnolliset yöpymismahdollisuudet (Simonen 1995).

Omaiset jäävät kuolevan jälkeen jäljelle ja on siksi tärkeää, että heitä on tuettu luopumisessaan ja surunsa läpikäymisessä (Sailo 1992). Saattohoito pyritään laajentamaan yhden ihmisen hoitamisesta koko perheen hoitamiseksi. Koko perheen hoitaminen ilman rajoituksia on kuitenkin epärealistinen tavoite, mutta perheelle pitää silti tarjota psyykkistä tukea samalla tavalla kuten potilaalle. Hoito-ohjelmassa perhe on huomioitava sekä hoidettavana että potilaan hoitajana. Omaiset toimivat potilaan tahdon välittäjänä ja samalla perheen tai omaisten mukanaolo välittää heille tietoa hoitotoimenpiteistä ja auttaa heitä ymmärtämään ja tukemaan potilasta. (Pupita–Mattila 2002 s. 30–42)

Ympäristö

Saattohoidossa yleisesti pyritään irrottautumaan byrokraattisista säännöistä, optimoimaan potilaan itsenäisyys, huomioimaan ympäristön miellyttävyys, toimivuus sekä karsimaan tutkimukset mahdollisimman vähin. Potilas huomioidaan kokonaisena ihmisenä, jolla on oma elämänhistoria ja läheiset ihmiset. (Pupita-Mattila 2002 s.30–31)

Saattohoitokodeissa tärkeää on ympäristön kodinomaisuus, potilaiden informointi, hoitoperiaatteet ja korkeatasoinen kivunhoito. (Simonen s.60) Potilas saa tuoda tuttuja, tärkeitä esineitä ja vaatteitaan mukanaan hoitokotiin, joka tukee oman eheyden säilymistä (Sailo 1992 s.19). Luottamuksen ja turvallisuuden luominen kuolevalle on tärkeää. Tämä saavutetaan kuuntelun, sanattoman viestinnän ja kosketuksen kautta. Peseytyminen on juuri kosketuksen takia tärkeä hetki potilaalle. Kuolevan ulkoinen olemus muuttuu raihnaiseksi, potilas laihtuu ja on kalpea. Siksi on tärkeää, että potilaan hygienia ja ulkonäkö yritetään säilyttää persoonallisena mahdollisimman pitkään. Potilaan eheyden säilymistä tukee myös samalla tasolla puhuminen henkisesti ja fyysisesti, esimerkiksi istuen. Ruokahalun herättämiseksi ruoka tuodaan potilaalle kauniisti katettuna. (Sailo 1992)

4. TILAN MERKITYKSESTÄ

4.1 Tilakokemus sairaalassa

Sairaala ympäristönä

Sairaalaverkoston rakentaminen oli tiuhaa sodanjälkeisessä Suomessa. Kansa tarvitsi mielisairaaloita, terveysverkostoa, vuodeosastoja ja tuberkuloosiparantoloita. Mieli- ja tuberkuloosisairaalat suunniteltiin yleensä kauniiseen luonnonympäristöön, asuintaajamien ulkopuolelle. Ympäristön esteettisyys oli yksi arvo potilaiden hoidossa: sillä oli suuri merkitys potilaan parantumiselle. (Kronström–Johansson 2008, s.23)

Sairaalaympäristö on nykyään rakentunut hyvin teknologiakeskeiseksi ja muotoutunut pitkälti työkuultuurin eikä niinkään potilaan lähtökohtien pohjalta. Sairaaloiden väriytyminen toimii hyvänä esimerkkinä tästä: valkoinen on muisto menneiltä ajoilta, jolloin vaatteet desinfioitiin keittämällä ja seinät vahvoilla väreillä haalistavilla aineilla.

Osastot ovat usein suunniteltu samankaltaisiksi ja käytävämaisiksi. Ihmisillä on stereotyyppinen suhtautuminen sairaalan osastoihin: niillä on kylmä sielu ja luonne. Sairaala- ja hoitokotiympäristöt nähdään kaavamaisesti rakennettuina, standardoituina ja kliinisyttä hohtavina paikkoina. (Kronström–Johansson s.24) Sairaalasunnittelu tukee potilaiden samankaltaisuutta, mikä ei ole paras vaihtoehto saattohoitoympäristöön, jossa pyritään persoonalliseen ja kodinomaiseen sisustukseen (Sailo 1992, s. 20–21).

Tilakokemus sairaalassa

Potilaan kokema hyvä hoitoympäristö vähentää potilaan pelokkuutta, alentaa verenpainetta ja vähentää kipua.

Ympäristö on koko ajan vahvana vaikuttajana ihmisen elämässä, halusi ihminen sitä tai ei. (Kronström–Johansson 2008). Ihminen joutuu usein vasten tahtoaan sairaalaosastolle, mikä jo itsessään on negatiivinen kokemus. Sairaala voi sisustuksellaan helpottaa hieman tutusta kotiympäristöstä irroutumista. Se miten ympäristö järjestetään, kalustetaan ja miten siitä pidetään huolta, vaikuttavat vahvasti potilaan omanarvontunnon kokemiseen (Kronström–Johansson 2008, s.31).

Nykypäivänä painotetaan yksilöllisyyttä ja kodin pehmeitä arvoja sairaiden hoidossa. Sairaalaympäristö voidaan muuttaa kotiarjesta muistuttavaksi viihtyisäksi ympäristöksi, joka voi viedä potilaan omiin rakkaisiin muistoihin. Viihtyisyyttä luo sopivan lämmin tila, jossa ei ole liikaa melua, pahaa hajua ja josta näkee ulos.

Potilas arvottaa ympäristöään sen mukaan, mikä on arvokasta hänelle itselleen. Tuttu ja turvallinen luo merkitystä elämälle. Muistot liittyvät vahvasti tilaan ja potilaan tulisikin tästä syystä olla osallinen oman potilashuoneensa järjestyksessä. Omat rakkaut tavarat, esineet ja taideteokset voivat vaikuttaa siihen, että ympäristö alkaa tuntua omalta. Asiat, joilla on väliä ja jotka tuntuvat hyvältä, tuovat elämään nautintoa, hyvää oloa ja terveyttä.

Jatkuva melu tuo mukanaan rauhattomuuden tunteen ja ihmiset tarvitsevat elämän äänien vastapainoksi luonnon rauhaa ja hiljaisuutta.

Nykyään pitkäaikaissairaaloissa arkeaan elävät suomalaiset ovat eläneet lähellä luontoa. Metsä ja luonto ovat tästä syystä heille tärkeä voimanlähde. Luonto on yleensäkin suomalaisille esteettisen elämän luojana hyvin merkityksellinen. Luonnossa liikkuminen ja sen äänten (linnun laulu, tuulen vire, veden solina) kuuleminen tuovat kaivattua lepoa ja vaihtelua sielulle. Myös luonnonmateriaalien katselu- ja tunnustelumahdollisuudet omassa potilashuoneessa tai seurustelutilassa voivat suoda potilaalle esteettisiä kokemuksia (Kronström–Johansson 2008).

Potilaan laadukas esteettinen ympäristö on sellainen, jossa on huomioitu kaikkien aistien stimulointi. Se on ympäristö, joka antaa mahdollisuuden luonnonympäristön ja rakennetusta ympäristöstä nauttimiseen kaikin aistein. Hajujaisti yhdessä näön ja kuulon kanssa vaikuttavat tunteisiin syvällisesti. Erilaisten tuoksujen kokeminen saattaa toimia virikkeenä johonkin tiettyyn muistoon. Samoin tuntoaistin kautta koetut kontrastit aktivoivat mielen toimintaa.

Potilas tarkkailee ympäristöään sängystä käsin, mikä tarkoittaa sitä, että hän katsoo yleensä kattoon tai vastakkaiselle seinälle. Nämä näkymät ovat siksi tärkeitä potilaan näkökulmasta. Potilas tutustuu muuhun ympäristöönsä useimmiten pelkästään näköaistinsa ja sen kautta tarkentuvan synesteettisen tiedon varassa. Koska ihmisellä on olemassa ennakkotietoa erilaisista esineistä, jo runsaat tekstuurit ja struktuurit voivat antaa iloa ympäristön aistimiseen (Kronström–Johansson 2008).

4. TILAN MERKITYKSESTÄ

4.1 Käyttäjänäkökulma

Kysely

Suoritin Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisella vuodeosastolla sisustuskyselyn joululoman aikana. Jätin kyselylomakkeita kolmeen eri tilaan ja kaksi palautuslaatikkoa.

Kyselylomakkeessa oli neljä erilaista tilaa, joista vastaaja sai valita mieleisensä. Kysely sisälsi kysymyksiä liittyen tilojen akustiikkaan, värimaailmaan, valaistukseen ja toimintoihin.

Kyselyyn vastasi kahdeksantoista ihmistä, joista henkilökuntaan kuului kolmetoista henkilöä, omaisista neljä henkilöä ja potilaista vain yksi henkilö. Heidän näkemyksensä nykyisistä tiloista ja parantamisehdotuksista vastasi paljolti omia ajatuksiani tiloista.

Sisustuskysely on eriteltyinä kirjan liitteissä 1 ja 2.

Värit, materiaalit ja kalusteet

Väreistä ja materiaaleista tuli kyselyssä eniten palautetta. Nykyisestä värimaailmasta oltiin montaa mieltä: osa koki nykyisen värityksen miellyttäväksi ja osa sen levottomaksi. Raikkaita värejä toivottiin keskimääräisesti lisää. Materiaaleille, väreille ja kalustemaailmalle kaivattiin selkeätä ohjeistusta. Nykyisen sisustuksen yleisilmettä pidettiin sekavana johtuen kalusteiden erilaisista tyyleistä ja väreistä.

Kalustetoivomuksista eniten toistui iso sohva, joka kutsuu istumaan. Samoin sisustustekstiilien, kuten mattojen, tyynyjen ja verhojen käyttöä toivottiin lisäävän. Niiden ajateltiin olevan edullinen tapa tuoda lisää väriä ja kodikkuutta tilaan.

Akustiikka ja äänimaailma

Akustiikkaa pidettiin suurimmaksi osaksi toimivana tiloissa. Yllätyin tästä suuresti, sillä käytävien akustiikka oli omasta mielestäni kovin huono. Äänet potilashuoneista kaikuivat selkeästi käytävälle ja toisin päin. Henkilökunta oli mahdollisesti jo niin tottunut äänimaailmaan ettei kokenut siinä siksi olevan puutteita.

Hyvää akustiikkaa pidettiin kuitenkin tärkeänä, sillä se madaltaa erilaiset taustamelut ja estää äänien kulkeutumisen oleskelutiloista käytävälle.

Eräs kyselyyn vastannut ehdotti jos äänimaailmaa voisi hyödyntää myös terapeuttisena ympäristönä esimerkiksi soittamalla luonnonääniä joissakin tiloissa.

Valaistus

Nykyinen valaistus koettiin osastolla riittäväksi, mutta samalla kylmän laitospaiseksi. Laitosmaisuus saattoi johtua valojen kirkkaudesta ja häikäisevyydestä, eikä niinkään valaistuksen sävyn kylmyydestä. Kyselyyn vastanneet huomioivat, että valaistuksessa ei ole otettu huomioon sisustuksellista puolta. Kodikkuutta valaistukseen toivottiin erilaisilla tunnelma ja yövalaistuksilla. Epäsuoran valon lisääminen tiloihin on siis suositeltavaa.

Toiminnot

Toiminnoissa ei huomattu liiemmin puutteita. Joitakin tiloja pidettiin ahtaana ja henkilökunnan toimistotilaa sekavana ja kalusteiden kerrottiin olevan rikkiäisiä. Säilytystilaa toivottiin paikoittain lisää esimerkiksi käytävälle ja potilashuoneisiin.

5. LUONTO TILASSA

**Alastomasta apinasta
huoneihmiseksi: ihminen on
yhä kehonsa kahleissa.**

(Huttunen 2004 s.118)

5.1 Luonnon merkitys

Sisätilan kasvillisuus ja ikkunoista näkyvä luonto valoineen ja väreineen ovat tärkeä osa vaikuttavaa sisätila ympäristöä. Vihreän kasvillisuuden vaikutus on yleismaailmallista. Kannamme perimässämme lajihistorian alkuajoilta vihreän värin rauhoittavaa vaikutusta siinä kuin pimeään pelkoakin. Vihreä väri on ollut suojamme ja kotimme (Huttunen 2005 s.125).

Suomen kieleen sana ”luonto” on etymologisesti tullut mytologisten luontokäsitysten kautta ja luonto–sanalla on ilmeisesti sama tausta kuin sanalla luotu, synnitetty. Suomalainen muinais–usko on sisältänyt luonnonuskontojen piirteitä. Siksi suomalaisille on vieläkin jäänyt jäljelle tiivis suhde luontoon (<http://fi.wikipedia.org> 2013).

Nykyinen pitkäaikaissairaiden ikäryhmä eli myöskin lähellä luontoa. Siksi metsä ja luonto ovat useille potilaille tärkeä voimanolähde (Kronström–Johansson 2008).

5. LUONTO TILASSA

5.2 Luonnon tuominen tilaan

Le Corbusieren ja Alvar Aallon suunnittelemissa tiloissa luonto on vahvasti läsnä. Perehdyin heidän suunnittelufilosofiaansa ja siihen millä keinoilla luonnon tila oli tuotu sisälle. Pysin hyödyntämään näitä keinoja omassa tilasuunitelmassani.

Le Corbusier ja Aalto pitivät molemmat luontoa eheyttävänä voimavarana. Mitä lähempänä luonto on ihmistä sen parempi. Molemmat uskoivat värien psykologisiin vaikutuksiin ja kuinka niiden kautta ihmiset voisi saada harmooniseen suhteeseen luonnon kanssa, kuten äänen ja tilankin kautta. Molempia kiinnosti myös sisä- ja ulkotilan häivyttäminen samaksi tilaksi.

Alvar Aalto

Vaikka teknologian oletettiin vapauttavan ihmiset, alkoikin se sen sijaan rajoittaa. Aalto uskoi luonnon olevan pysyvä vapauden symboli ja sen takia sen tulisi olla arkkitehtuurin pohjana. Aalto käytti siksi materiaalina puuta, joka oli kauan suojellut pohjoisen ihmistä luonnon voimilta. Tällä kertaa se suojeli ihmistä järkevältä modernismilta ja teknologialta.

Aalto poimi luonnosta vihjeitä suoraan omaan suunnitteluunsa. Aalto näki luonnon soluissa standardimallin, josta ihmisten tulisi ottaa mallia suunnittelutyössään. Niitä kopioimalla saatiin aikaiseksi luonnollisen mukaista suunnittelua. Tämä on näkyvässä esimerkiksi Aallon puuhuonekaluissa. Puussa oli myös lämmin kosketus ja luonnollinen pinta verrattuna metalliin. Puu oli materiaali lähimpänä ihmistä, helposti saavutettavissa, eikä ainoastaan rakennustarkoituksissa vaan myös psykologisessa ja biologisessa mielessä. Aalto verhoili siksi muita materiaaleja ja rakenteita puulla luodakseen tilasta luonnollisemman tuntuisen.

Aallon mielestä rakennuksen tuli olla vuorovaikutuksessa luonnon kanssa ja kerätä siitä kaikki parhaimmat ominaisuudet. Tämän vuoksi Aalto käytti mahdollisimman valoisia, vehreitä elementtejä tilojen sydämessä. Aalto piti suoraa auringonvaloa erittäin tärkeänä rakennuksissa ja pyrki siihen ettei rakennuksessa ole pimeitä tunneleita. Luonnonvalon tuli siis tavoittaa kaikki tilat.

Samoin jokaisessa asunnossa tulisi olla ulkotila, joka pohjautuu ihmisen biologiseen perimään, johon hän oli tottunut ennen kaupungistumista. Rakennuksessa oli oltava tila, joka poikkeaa muista tiloista luonteeltaan ja joka symbolisoi vapaata tilaa kodin sisällä.

Alvar Aalto - Villa Mairea

http://www.alvaraalto.fi/net/villa_mairea/42.htm

Alvar Aalto - Villa Mairea

http://www.alvaraalto.fi/net/villa_mairea/43.htm

Aallon arkkitehtuurin päämäärä oli: älä liioittele ja rakenna luonnollisesti. Mitään ei saisi tehdä ellei siihen ole hyvä syy, sillä kaikki liiallinen muuttuu rumaksi ajan kanssa.

Le Corbusier

Corbusier piti tärkeänä ihmisten palaamista juurilleen, sen aikaisen nopean teknisen kehityksen vastapainoksi. Tekninen kehitys sai hänen mielestään aikaiseksi epätasapainon yhteiskunnassa. Corbusier pyrki yhteyteen luonnon kanssa tekemällä maanvärisiä rakennuksia, joissa saattoi olla ruohokatto tai kattopuutarha. Niin ihminen saattoi jopa tuntea asuvansa maan alla.

Corbusier käytti myös paljon betonia. Hän koki sen olevan samanarvoinen kiven kanssa ja sen olevan yhtä luonnollinen. Corbusier pyrki myös vastakohtien puhutteluun, mikä sai aikaiseksi jännitteen. Corbusier poimi värejä muun muassa taivaasta ja hiekasta.

Corbusier pyrki liittämään keittiön olohuoneeseen ja sijoittamaan samaan tilaan näkymän luontoon. Corbusier piti näkymien rajaamista erittäin tärkeänä luontoyhteyden aikaansaamiseksi. Corbusier häivytti sisä- ja ulkotilan toisiinsa samaa lattiamateriaalia käyttäen ja isojen ikkunoiden avulla. Esimerkiksi omassa makuuhuoneessaan Corbusier oli rajannut näkymän katossa olevaan ikkunaan, josta taivas näkyi.

(Menin 2002)

Le Corbusier - Villa Savoye

http://www.flickr.com/photos/guen_k/5300953419/

6. REFERENSSIT

6.1 Pirkanmaan Hoitokoti

Pirkanmaan Hoitokodista lyhyesti

Pirkanmaan hoitokoti on Suomen ensimmäinen saattohoitokoti, joka perustettiin vuonna 1988. Hoitokoti sijaitsee Tampereella yliopistollisen sairaalan läheisyydessä. Hoitokodissa on 24 potilaspaikkaa.

Pirkanmaanhoitokoti tarjoaa jokaiselle potilaalle omahoitajan, joka tutustuu potilaaseen ja tämän perheeseen paremmin. Hoitokoti tarjoaa myös mahdollisuuden saattohoidon toteutukseen kotona. Tavoitteeksi Pirkanmaan hoitokoti asettaa potilaan hoidossa hyvän ja turvallisen olon, joka saavutetaan laajan ammattihenkilökunnan osaamisen, tutun päivärytmin, kodinomaisten viihtyisien tilojen ja joustavuuden kautta.

Tilaratkaisut

Pirkanmaan hoitokotia ympäröi metsäinen luonto. Ikkunapinnat ovat suunnattu siten että rakennukseen siivilöityy mahdollisimman paljon luonnonvaloa. Pirkanmaan hoitokodista löytyy talvipuutarha suihkulähteineen, sauna, takkahuone, paljon erilaisia oleskelutiloja ja kodikkaat potilashuoneet.

Potilaan on mahdollista tuoda mukanaan omia esineitään ja joissain tapauksissa jopa omia kalusteita. Omat esineet edessauttavat kotiutumista hoitokotiin, samoin kuin potilaan läheisten yöpymismahdollisuudet hoitokodissa.

Hoitokodin sisustuksessa on pyritty mahdollisimman kodinomaiseen ilmeeseen. Sisustuksesta vastaa 1–2 henkilökunnan jäsentä. Osa hoitokodin kalusteista on säilynyt perustamisajoilta hyvässä kunnossa. Paljon kalusteita hoitokotiin on myös vastaanotettu kuolinpesistä ja niistä on muodostettu tyyllisesti ja värillisesti eheitä kokonaisuuksia. Kodinomaisuutta tiloissa luo muun muassa epäsuora keinovalo, runsas sisustustekstiilien määrä, tyylien vaihtelevuus tiloissa, pienesineistö ja huonekasvit.

Tila tukee toiminnoillaan myös yhteisöllisyyden tuntua hoitokodissa. Heti sisääntullessa on kahvila, jossa on myynnissä vapaaehtoisten ja potilaiden tekemiä käsitöitä. Kahvilaan liittyvä takkahuone ja talvipuutarha kutsuvat oleskelemaan ja hoitokodin alakerrasta löytyy vapaaehtoisten pyörittämä kirpputori, jossa myydään kuolinpesistä vastaanotettuja esineitä ja vaatteita. Hoitokodissa on myös oma maskottikissa, joka kulkee tiloissa vapaasti. Sen siliittely tarjoaa läheisyyttä kaikille tilan käyttäjille. Hoitokodista löytyy siis paljon yhteistä tekemistä potilaille, henkilökunnalle ja läheisille.

Hoitokodin yhteisöllisyyttä kuvaa kauniisti tilkkutäkit, johon potilaan neulovat yhdessä hoitajan kanssa. Ajan kuluessa monen eri potilaan tilkut yhdistetään tilkkutäkiksi, joita hoitokodissa näki monessa tilassa. Muisto potilaasta jää elämään hoitokotiin.

(Stenvik 2012)

6.1 Pirkanmaan Saattohoitokoti

Personointi

Yhteisöllisyys

Lukunurkka

Monitoimitila

Detaljeja

Johtajan huone

Vuorovaikutus

Huoneakasvit

Tyylien ryhmittely

Kuvat: tekijän

Talvipuutarha

Kappelin käytävällä

Kappeli

Potilashuone

6. REFERENSSIT

6.2 Terhokoti

Terhokodista lyhyesti

Terhokoti perustettiin vuonna 1988 Eiraan ja se muutti vuonna 1994 Helsingin Lassilaan uusiin tiloihin. Terhokodissa on 17 vuodepaikkaa ja hoitoajat ovat keskimääräisesti lyhyemmät kuin muiden saattohoitokotien.

Terhokoti tarjoaa saattohoitoa rauhallisessa ja viihtyisässä ympäristössä. Terhokodista tehdään myös kotikäyntejä vaikeasti sairaiden ja oireilevien potilaiden luokse, jotka ovat valinneet hoitotavakseen kotisairaanhoidon. Poikkeavaa Terhokodissa on muihin saattohoitokoteihin verrattuna Päiväterhon puoli, jonne syöpä tai muuta vakavaa tautia sairastava potilas tulee kerran viikossa hakemaan vertaistukea, sairaanhoidollisia palveluita ja psyykkistä tukea. Vertaistuellla tarkoitetaan mahdollisuutta keskustella samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien ihmisten kanssa.

(Kömi 2012)

Tilaratkaisut

Terhokodin tilat ja toiminnot minulle esitteli saattokodin hoitaja Anne Kömi. Tila-analyysi on tehty pitkälti omien havaintojen pohjalta.

Tilat oli suunniteltu hyvin luontoyhteyden ja kodinomaisen yhteisöllisyyden luomiseksi. Ruokailutilat ja keittiö oli sijoitettu keskelle, niin että ruuan jakaminen huoneisiin helpottuu. Lisäksi myös keittiön tuoksut levisivät tasaisesti jokaiseen huoneeseen, mikä lisää ruokahalua. Keittiö ja ruokailutilaa kiersi käytävä, joka oli osittain lasitettu siten, että ruokailu- ja oleskelutilat olivat niihin yhteydessä. Läpinäkyvyyden ja tilojen linkittymisen kautta käytävien tunnelimaisuudelta oli välttytty ja luonnonvalo pääsi kulkemaan tilassa vapaasti. Samoin katsekontakti ihmisten välillä oleskelutiloista käytäville on mahdollista.

Luontoyhteys tilaan oli tuotu lasitettujen isojen terassien kautta, jotka linkittyivät sisätilojen käytäviin isojen ikkunapintojen kautta ja kesäisin myös ikkunan viereen sijoitettujen kasvien kautta. Potilaalla on kesäisin mahdollisuus nukkua tähtitaivaan alla ja talvisin luonnon voi kokea pelkästään jo liikkumalla käytävillä, ilman kylmän ilman tuomia terveysriskejä. Myöskinn valaistus oli Terhokodissa epäsuoraa, joka on ihmiselle luonnollisempaa kuin suora häikäisevä valo.

Kalusteita oli suureksi osaksi saatu lahjoituksina kuolinpesistä. Sisustuksesta vastasi aikoinaan yksi henkilökunnan jäsen, joka muodosti kalusteista tyyllillisesti eheitä kokonaisuuksia. Tärkeimpään oleskelutilaan keittiön vieressä talvipuutarhassa sisustuksen oli suunnitellut sisustussuunnittelija.

Talvipuutarhassa oli tasapaino runsaan kasvillisuuden, uusien kalusteiden ja materiaalien välillä. Potilashuoneet oli personoitu valitsemalla erilaiset tapetit jokaiseen huoneeseen. Potilas saa myöskin itse vaikuttaa taiteeseen, joka sijoitetaan huoneisiin. Potilashuoneiden tauluihin on pyritty valitsemaan mahdollisimman neutraaleja aiheita (esimerkiksi meri ja luonto). Uskonnollisia aiheita sai huoneisiin pyydettyä.

6.2 Terhokoti

Personointi

Luonnonvalo

Terassi

Talvipuutarha

Tapetteja

Potilashuone

Vuorovaikutus

Huoneakasvit

Tyylien ryhmittely

Kuvat: tekijän

Käytävä

Ruokailutila

Käytävä

6. REFERENSSIT

6.3 Paimion Parantola

Paimion Parantola rakennettiin vuonna 1928. Samoihin aikoihin rakennettiin uusia tuberkuloosiparantoloita ympäri Suomea epidemian leviämisen vuoksi. Paimion Parantolassa potilaspaikkoja oli noin 600. Potilaista joka kolmas menehtyi tautiin. Vainajat siirrettiin öiseen aikaan ruusukellariin säilytykseen, epätoivon välttämiseksi muiden potilaiden parissa.

Parantolat perustettiin yleensä kaupungin ulkopuolelle suuren tartuntavaaran takia. Taudin leviämistä Paimion parantolassa estettiin siten ettei parantolassa ollut tekstiilipintoja juuri ollenkaan, kasvit oli sijoitettu kahden ikkunan väliin niin ettei niiden pöly ole kosketuksissa potilaiden kanssa ja valaisimet oli suojattu kirkkailta kuvuilla pölyntymisen estämiseksi.

Parantoloiden sijoittamisella luonnon ympäristöön uskottiin olevan positiivisia vaikutuksia potilaan terveyteen esimerkiksi puiden puhdistaman ilman vuoksi. Tuberkuloosipotilaat ulkoilivat ja saivat puhdasta ilmaa joka päivä, sillä se helpotti potilaiden hengenahdistusta.

Koska tuberkuloosiin ei oltu vielä löydetty varmaa parannuskeinoa, turvaututtiin parantolassa luonnon parannuskeinoihin. Auringonvalolla uskottiin olevan parantavia ominaisuuksia, minkä vuoksi Paimion Parantola kylpee luonnonvalossa. Jokaisesta parantolan kerroksesta ja katolta löytyy aurinkoparveke, minne potilaat kuljetettiin nauttimaan päivänvalosta talvisinkin.

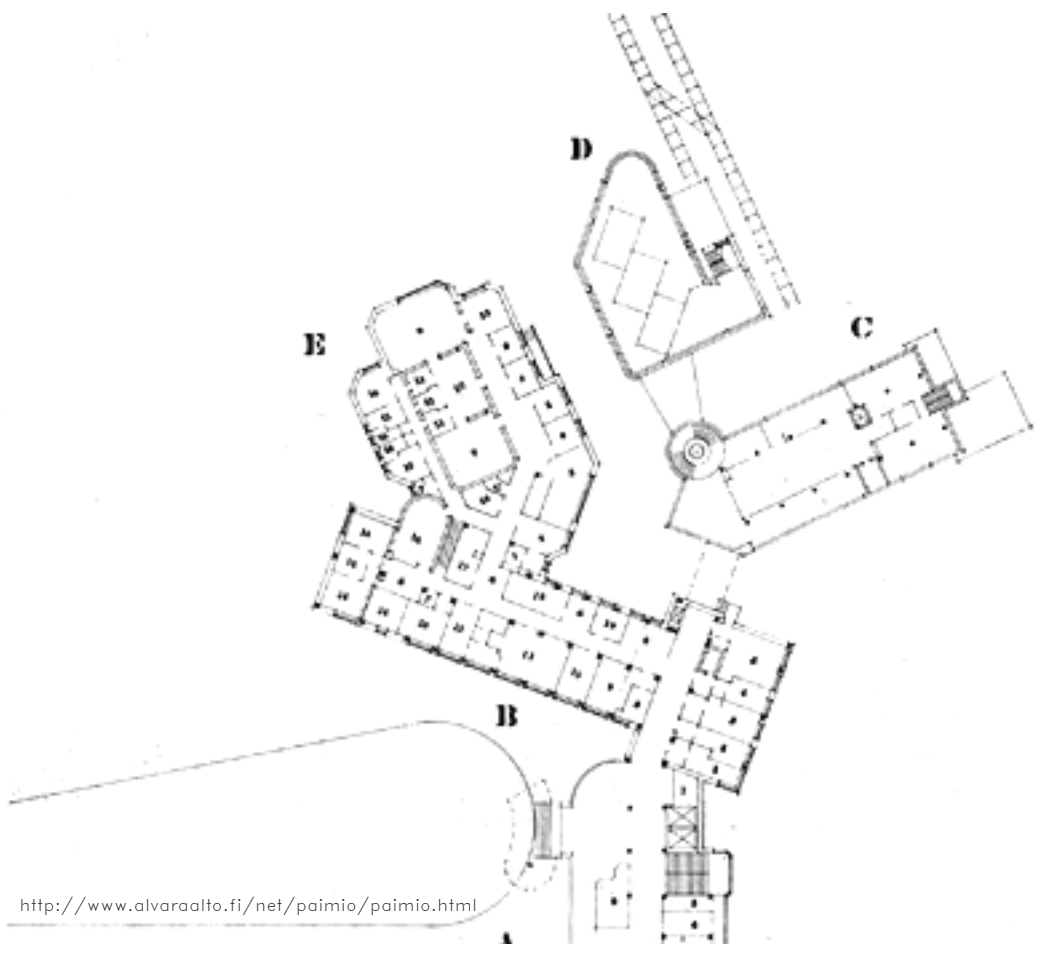
Aalto uskoi värien psykologisiin ominaisuuksiin. Käytävien värit olivat ominaisuuksiltaan piristäviä, aktivoivia ja ohjaavia, kun taas potilashuoneen katon siniharmaanvihreä rauhoitti potilasta. Aallolla oli sairastamisesta omakohtaisia kokemuksia, sillä hän vietti pitkiä aikoja vuodeostastolla.

Siksi hän osasi samaistua hyvin potilaiden tarpeisiin ja sijoitti levollisen värin kattoon, minne potilas useimmiten katselee.

Jokaisessa potilashuoneessa hän oli ottanut huomioon luonnon läsnäolon suurien ikkunoiden avulla, jotka avautuvat ympäröivään mäntymetsään. Rauhallisten värien lisäksi Aalto rauhoitti tilaa siten että pesualltaissa juoksettu vesi ei lotise niin että viereinen potilas häiriintyy. Potilashuoneen kaikki irtokalusteet olivat helposti liikuteltavia ja monikäyttöisiä tilan rajallisuuden vuoksi. Säilytyskalusteet oli pyörästetty ja kiinnitetty seinään niin että säilytyskaappien alla oleva lattiapinta oli helpommin siivottävissä.

Potilaslähtöisyys näkyy Paimion parantolassa monissa muissakin ratkaisuissa. Esimerkiksi valaistus on epäsuoraa eikä häikäise, portaiden askeleet ovat niin matalat, että heikkokuntoisen on helpompi nousta ne. Kaiteissa, kalusteissa ja oven kahvoissa oli käytetty usein puuta, sen kosketuksen miellyttävyyden takia. Potilaat saattoivat viettää parantolassa jopa seitsemän vuotta, siksi kodinomaisuus oli tärkeää sisustuksessa. Aalto oli suunnitelmassaan luonut kodinomaisuutta esimerkiksi niin että jokaisella potilaalla oli aula lokeron omille tohveilleen.

(Suullinen lähde: Nina Palmgren, Paimion kierroksen opas)

<http://www.alvaraalto.fi/net/paimio/paimio.html>

6.3 Paimion Parantola

Potilaslähtöisyys

Luonnonvalo

Lasien välissä tila kasveille

Aurinkoparveke

Detaljeja

Paimio tuoli

Vuorovaikutus

Yhteys luontoon

Väripsykologia

Panorama luontoon

Potilashuone

Käytävän väritys

Portaikko

Kuvat: Ida Broms ja Hinni Soini

7. TAVOITTEET JA RAJAUS

7. Tavoitteet ja rajaus

Rajaan työni palliatiivisen vuodeosaston jo olemassa olevien rakenteiden sisäpuolelle. En pyri muuttamaan tai uudelleenjärjestämään nykyisiä hoitotoimintoja, vaan pikemminkin helpottamaan niitä nykyisten tilojen sisäpuolella.

Luonteeltaan Lahden kaupunginsairaalan palliatiivinen vuodeosasto on tyypillinen sairaalaosasto, jota ei ole alunperin tarkoitettu palliatiivisen hoidon toteuttamiseen.

Tavoitteeni on löytää luonnollisia sisustuksellisia ratkaisuja, joilla voi parantaa tyypillisen sairaalahuoneen ja sairaalaosaston viihtyisyyttä ja näin tukea potilaan ja omaisten luopumisprosessia. Viihtyisyys piristää myös henkilökunnan arkea ja tekee työn teosta mielekkäämpää.

8.1 Tilan käyttö ja turvallisuus

Koska suunnittelukohteeni sijaitsee Lahden kaupuginsairaalassa, tulee minun ottaa huomioon kaikki sairaalaympäristöä koskevat säännökset ja määräykset.

Hygieenisuus ja turvallisuus

Terveydenhoidon ja sairaanhoidon tiloissa infektioiden torjunta on oleellinen osa työsuoritusta ja menettelytapoja. Potilaat ovat heikentyneen yleiskuntonsa vuoksi alttiita muista potilaista tarttuville taudeille. Helposti puhdistettavilla pinnoilla voidaan tukea hyvän hygieenisen tason ylläpitoa.

Pintamateriaalien, kuten lattioiden, tulee olla kulutusta ja desinfiointiaineita kestäviä ja helposti puhtaana pidettäviä. Lattiat eivät myöskään saa olla liukkaita, varsinkaan märkätiloissa (RT 96–10594 , 1996). Myöskin erilaisten kiiltojen ja heijastusten välttäminen pintamateriaaleissa on suositeltavaa (Rihlma 2000, s.10).

Kaikkien pintojen ja kalusteiden sairaala-ympäristössä tulee olla paloturvallisia, vuodevaatteita, verhoja ja verhoilukankaita myöten. Sairaalatekstiilien tulee kestää laitospesua. Vuodevaatteissa ja väliverhoissa pesulämpötila on 60 astetta. (Matikka–Tulonen 2010 , s.14)

Kulkureitit ja ergonomia

Tilojen ja sisäisten kulkuväylien mitoituksessa otetaan huomioon liikkumisesteiset, näkö- ja kuulovammaiset sekä vanhukset ja lapset. Erityisryhmien tarpeet heijastuvat materiaalivalintoihin ja niiden vaihteluun, väritykseen ja ovileveyksiin. Ovileveyden tulee olla vähintään 12M (1200 mm) ja kulkemista haittaavia kynnyksiä ei saa olla.

Lisäksi tulee ottaa huomioon potilaiden liikkuminen apuvälineillä, kuljettaminen pyörätuolilla, paareilla ja vuoteella. Samoin henkilökuntaliikenne ja erilaiset huoltokuljetukset vaikuttavat kulkureittien suunnittelemiseen.

Käytävät varustetaan käsijohteilla ja seinien törmäyssuojilla kohdissa missä kuluminen on todennäköistä. Käytävien mitoituksessa tulee ottaa huomioon potilasturvallisuus, helppokulkuisuus sekä poistumistiemääräykset.

Tilojen sijoituksessa ja mitoituksessa otetaan huomioon kodikkuus ja inhimillinen mittakaava. Viherhuoneet ja ulkotilat ovat tärkeitä potilaiden oleskelutiloina, sillä yhteys ulos auttaa hyödyntämään piha- aluetta kuntoutuksessa ja oleskelussa.

Potilashuoneissa potilas tarvitsee levon ja rauhan lisäksi kauneutta, viihtyisyyttä ja vaihtelua ympärilleen. Potilashuoneiden ja oleskelutilojen ikkunat sijoitetaan suunnilleen siten, että sekä vuoteessa makaava, että pyörätuolissa istuva potilas näkevät helposti ulos.

(RT 96–10594 , 1996)

Valaistus:

Huono ja puutteellinen valaistus saa aikaiseksi masennustiloja, kun käpyrauhanen alkaa välittämään melatoniinihormonia. Valon laatu ja määrä eivät yksinään takaa hyvää valaistusta, vaan valo on ohjattava oikealla tavalla oikeaan paikkaan. Sairaalassa tämä on erityisen tärkeää, jotta virhearvioilta vältytään.

Varjostus ja häikäisyn esto on otettava huomioon, sillä suora häikäisevä valo ei ole suositeltavaa. Hajavalon ja kohdistetun valon vaihtelu saa aikaiseksi miellyttävän valaistuksen. Valoa hajottaa miellyttävästi tilassa myös vaaleat kattopinnat.

Valaistuksen määrä on verrannollinen ihmisen energiatarpeeseen vuorokausirytmissä. Esimerkiksi illalla valoa tarvitaan vähemmän, kun ihminen valmistautuu lepoa varten. Valaistuksen muunneltavuus on siis tärkeää sen riittävyyden rinnalla.

(Rihlana, 2000)

Akustiikka:

Korva aistii kovista pinnoista heijastuvat äänet luonnottomina. Sairaaloiden helposti puhdistettavat pinnat saavat usein aikaiseksi huonon akustiikan, missä äänet heijastuvat ja samalla voimistuvat. Potilaat kokevat voimakkaat äänet epämiellyttäväksi, sillä erilaisten hoitojen aikana ääniin reagoidaan entistä herkemmin. Jos myös henkilökunta kärsii huonosta akustiikasta, silloin työmotivaatio vähenee ja työtulokset huononevat.

Akustiikkaan panostaminen on siksi tärkeää viihtyisyyden takaamiseksi tilassa. Akustiikkaa voidaan parantaa esimerkiksi äänenvaimennuslevyjen käyttämisellä katto- ja seinäpinnoissa. Sairaalaympäristössä tulee ottaa huomioon myös akustiikkalevyjen puhdistettavuus ja paloturvallisuus.

Hyvin akustoiduilla tiloilla on todettu monta positiivista vaikutusta sairaalan käyttäjöille. Esimerkiksi tiloissa kommunikointi on helpottunut, potilaiden unenlaatu parantunut, kipulääkkeiden tarve laskenut ja työntekijöiden hyvinvointi ja tehokkuus lisääntynyt.

(Ecophon Group, 2011)

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

8.2 Tyyli ja tunnelma

KALUSTEET

Kalusteiden tulee olla toimintaan sopivia, rakenteeltaan kestäviä, kauniita ja helposti muunneltavia. Kalusteilla voidaan tuoda laitoksiin viihtyisä tunnelma, mikä on erityisen tärkeää esimerkiksi pitkäaikaishoidon yksikössä.

Kalusteiden verhoilujen tulee olla irrotettavia ja pestäviä (RT 96–10594, 1996). Irtoverhoilun lisäksi kosteussuojan mahdollisuus on suositeltavaa, sillä nämä kaikki ominaisuudet pidentävät kalusteen käyttöikää (Soini 2009 s.42–56).

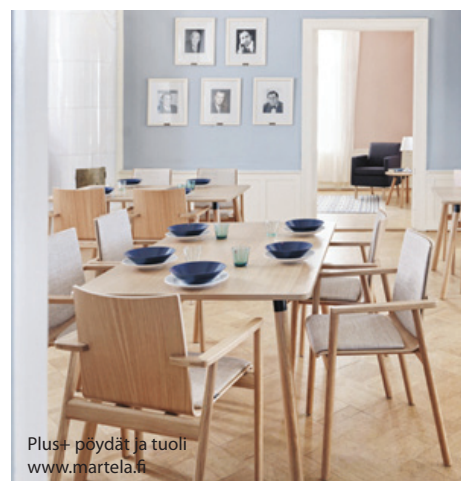
Rakenteeltaan kalusteiden tulee olla tukevia. Istuinkalusteissa käsinojat ovat hyviä tuen saamiseksi niistä pois noustaessa. Tuen takaamiseksi käsinojat eivät saa kaartua liikaa alaspäin. Istuinkorkeudeksi suositellaan 500 mm, jolloin liikuntarajoitteisten on helpompi nousta istuimista ylös (Soini 2009 s.42–56).

Plus+ keinutuoli
www.martela.fi

Plus+ sohvut ja nojatuolit
www.martela.fi

Plus+ pöydät ja tuolit
www.martela.fi

VÄRIT

Tieteellisesti on todistettu että väreillä on sekä mielialaan että elintoimintotiloihin vaikuttavia ominaisuuksia. Fyysinen lämpötilan tunne voi vaihdella 4 celsiusastetta sen mukaan, onko ympäristö käsitelty luonteeltaan lämpimän tai kylmän sävyin. (Rihlama, 2000)

Sininen on sopusointuinen väri, joka edesauttaa henkistä avautumista. Sininen avartaa ja viilentää tilaa. Sinisessä piilee symboliikka, joka viittaa taivaan hiljaisuuteen, levollisuuteen, kuolemattomuuteen, selkeyteen ja vakavuuteen. Sinisessä ympäristössä aika aliarvioidaan, jolloin kuormat tuntuvat kevenevän. (Rihlama, 2000)

Vihreä pitää huoneen mittasuhteet oikeina. Luonteeltaan vihreä on rauhallinen, miellyttävä ja tasapainoinen väri. Se tuo toivoa, herkkyyttä ja varmuutta (Rihlama, 2000). Vihreät ja sinivihreät sopivat erinoimaisesti keskittymistä vaativiin tiloihin, joita käytetään sisäisten virikkeiden työstämiseen, oppimiseen, lukemiseen tai keskusteluun (Huttunen 2005, s.121).

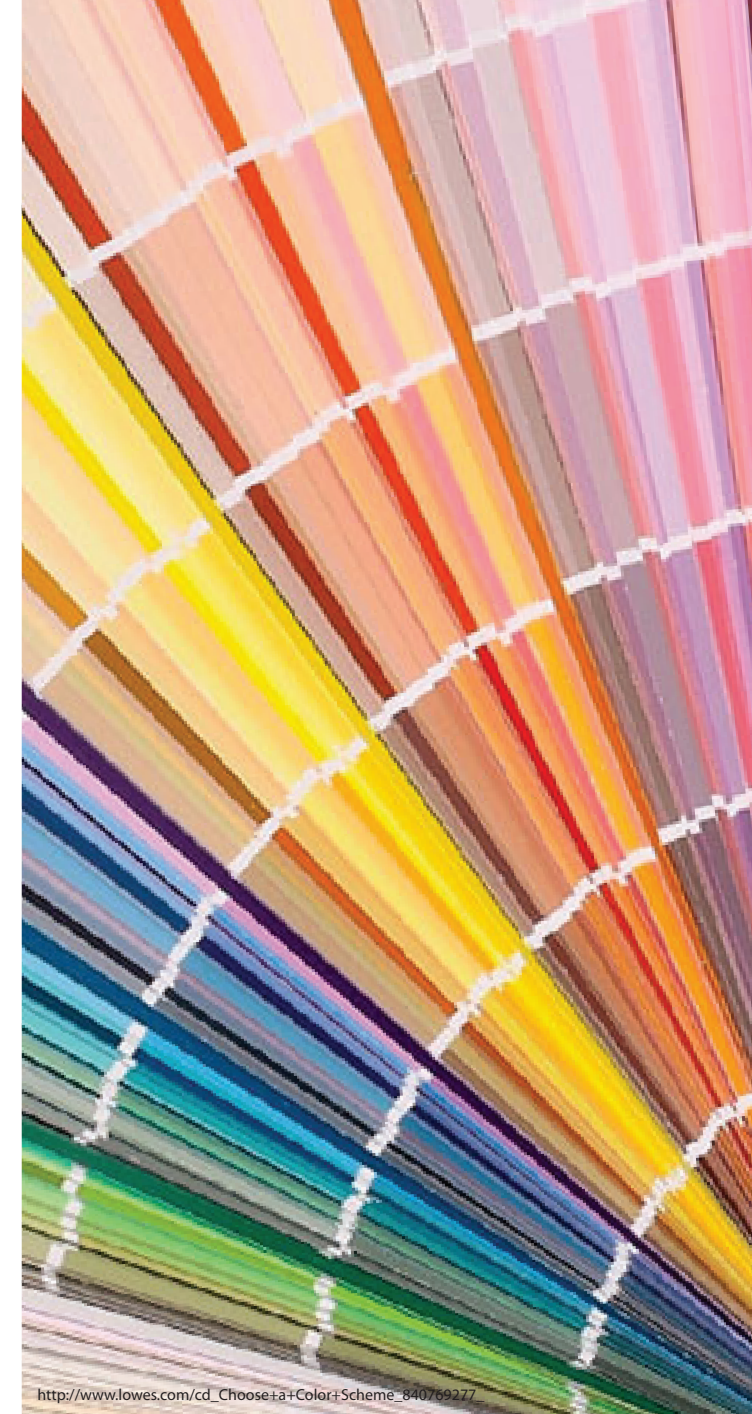
Keltainen on vapauttava, luova, piristävä, keventävä ja yhteydenottoja lisäävä väri. Se lämmittää ja pienentää tilan henkeä. Keltainen toimii hyvin auringottomissa huoneissa loistokkuutensa ansiosta (Rihlama, 2000). Keltainen yhdistetään usein myös kultaan ja arvokkuuteen ja hehkuun, joka ei ikinä sammuu (Huttunen 2005, s.105).

Oranssi tekee tilasta pienemmän oloisen, lämmittää ja kiihottaa tilan käyttäjää. Vanhusten ympäristössä oranssi toimii hyvin puumateriaalin väriasuun sitoutuneena. Pienenä annoksena oranssia voi käyttää kaikkialla. Laajoina pintoina sen vaikutus voi olla vahingollinen. (Rihlama, 2000)

Ruskea on harmaasekoitteinen oranssi, joka toimii hyvänä taustana värikkäälle materiaalille. Ruskea henkii maanläheisyyttä ja toimii siksi rahoittavana värinä. Laajoina pintoina sen vaikutus voi olla kuitenkin masentavan apaattinen. (Rihlama, 2000)

Valkoinen on väri, joka jättää kaiken avoimeksi. Se edustaa puhtautta ja ellei sen kanssa käytetä muita värejä edustaa se tyhjyyttä, jossa ei voi tarttua mihinkään. Tämän vuoksi hygieenisen valkoinen sairaalaympäristö koetaan lohduttomana. Muiden värien kanssa valkoisella on selkeä ja kirkastava vaikutus. (Rihlama, 2000)

Taukotilojen värien tulisi aina luonteeltaan poiketa työympäristöstä. Taukotilat voivat yleensä olla huomattavasti työtiloja värikkäämpiä, koska niissä oleskelu on lyhytaikaista. (Rihlama, 2000)

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

8.2 Tyyli ja tunnelma

Pyrin poimimaan kaikki osaston sävyt luonnosta, jolloin jo sävy maailman ansiosta sisustus tuntuu luonnollisemmalta. Jaan osaston kolmeen erilaiseen sävy maailmaan, joissa käyttötarkoitukset poikkeavat toisistaan.

Käytän kalusteita, joissa päämateriaalina on puu. Puun kosketus on lämmin verrattuna metalliin ja siksi se soveltuu hyvin saattohoito ympäristöön, jossa pyritään mahdollisimman kodintuntuiseen ympäristöön.

Muotokielellisesti olen valinnut esineitä ja kalusteita, joissa on pyöristettyjä muotoja, joita voi löytää luonnosta. Irtokalusteiden rinnalla on kiintokalusteiden kulmikkaita muotoja, jotta kokonaisuus pysyisi tasapainossa.

<http://www.cartinafinland.fi/fi/picture/81184/kivet-hja+meri.ht>

<http://www.naturehdwallpaper.com/sky/wavy-sky-2048-x-1536-wallpaper>

http://n.dutarha.net/index.aspx?s=/keskustelu/keskus_teluas/?id=4496&temp=&index=100&vnro=&ala=1&frames

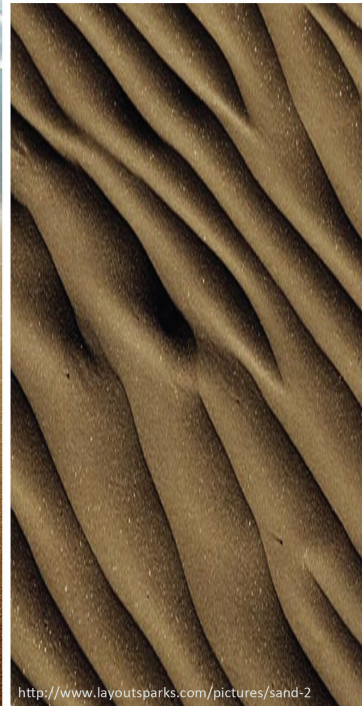
Kuva: Meeri Heikkilä

<http://www.tumblr.com/tagged/finnish%26forest>

<http://natalia-plotki.manifo/>

<http://www.layoutsparks.com/pictures/sand-2>

<http://www.cartinafinland.fi/fi/search/satakunnan+maakuntakukka.html>

<http://www.cartinafinland.fi/fi/search/k%C3%A4pysuomu.html>

<http://pixabay.com/fi/vihre%C3%A4-sammal-makro-luonne-tausta-22123/>

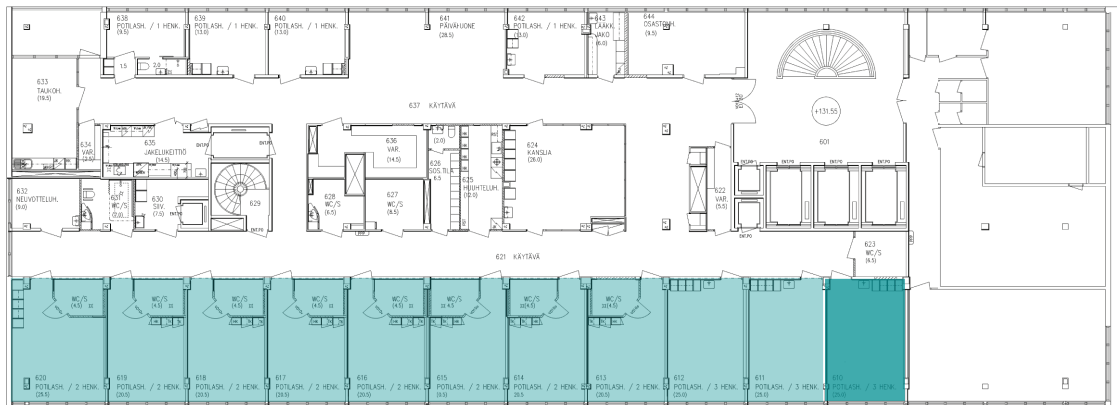

Sininen alue

Siniseen alueeseen kuuluvat kahden hengen huoneet ja omaisten huone. Koska sinisellä on rauhoittavin vaikutus väreistä, on se valittu kahden hengen huoneisiin. Kahden hengen huoneissa oman yksityisyyden säilyminen saattaa olla toisinaan hankalaa. Siksi sininen on valittu rauhoittamaan jo valmiiksi stressaantunutta potilasta.

Potilaan luona vierailu saattohoito-osastolla saattaa aiheuttaa kovia paineita omaisille, joten sinisen käyttö omaisten huoneessakin on perusteltua.

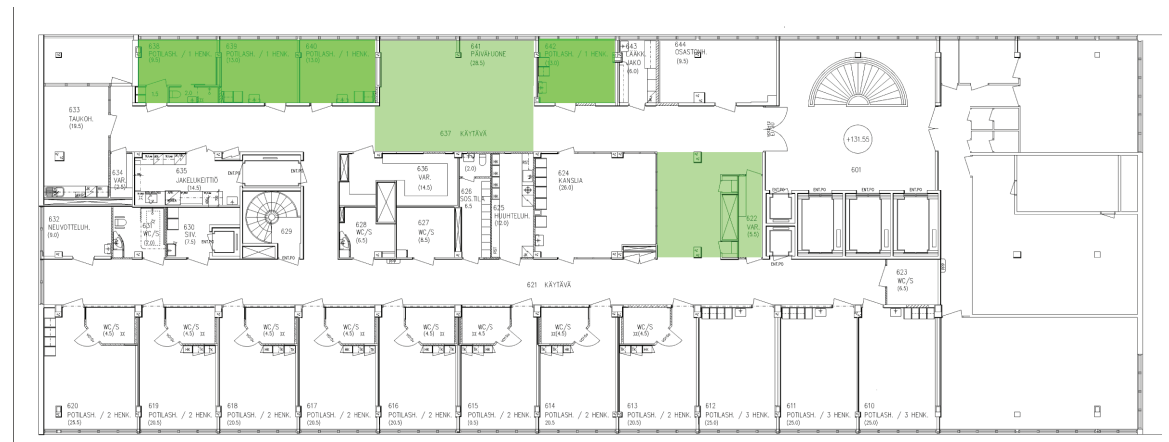
Jotta sävykokonaisuudesta sinisillä alueilla ei tulisi liian kylmä ja rauhallinen, on sinisten sävyjen rinnalle valittu aktiivivaa oranssia ja siitä murettuja ruskeita puun muodossa. Näin kokonaisuus pysyy tasapainossa.

Vihreä alue

Vihreään alueeseen sisältyy yhden hengen huoneet, rentoutumistila ja yhteinen oleskelutila.

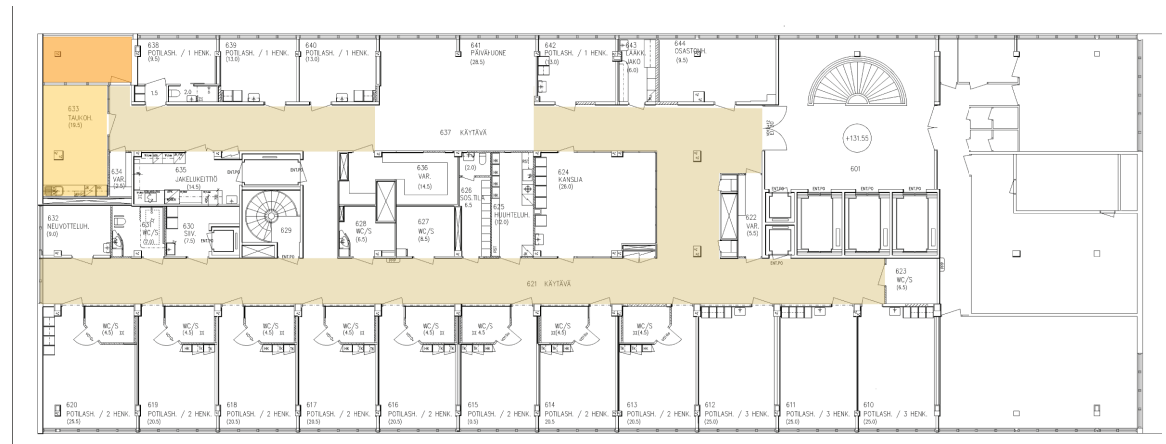
Vihreä on väreistä elylyttävin. Siksi se soveltuu erityisesti oleskelutiloihin ja rentoutumistilaan. Yhden hengen huoneissa sinisyys yhdistettynä potilaan yksinäisyyteen saisi aikaiseksi ahdistavan tyynen ympäristön. Siksi vihreä soveltuu paremmin käytettäväksi yhden hengen huoneissa kuin kahden hengen huoneissa. Vihreä tuo tiloihin toivottua elävyyttä yhdessä oranssin kanssa.

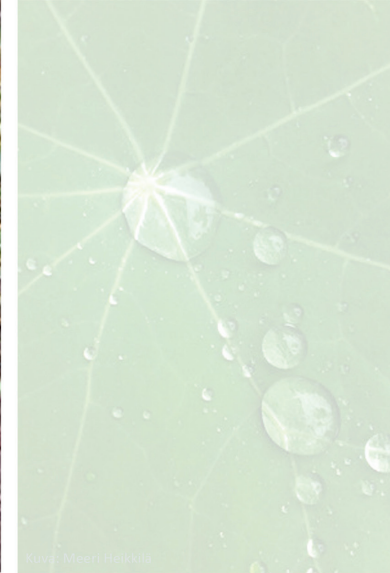
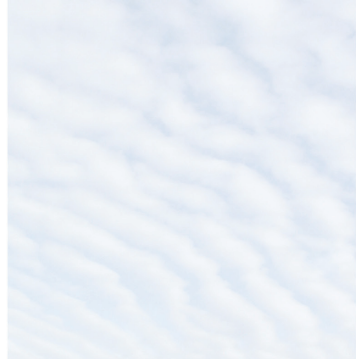

Lämmin alue

On suositeltavaa, että työntekijöiden taukotilat ja tilat, joissa vietetään lyhyitä aikoja, poikkeavat muusta työympäristöstä. Siksi Taukotilan ja lääkärin huoneen sävyt kallistuvat lämpimiin oransseihin ja keltaisiin, jotka aktivoivat tilan käyttäjää. Lämpimillä sävyillä on piristävä ja positiivinen vaikutus tilan käyttäjiin.

Käytävän sävyt pysyvät mahdollisimman neutraaleina, sillä niistä kuljetaan kaikkien kolmen eri värialueen välillä. Näin tilasta toiseen kulkeminen on miellyttävää, kun rankoilta sävyeroilta tilojen välillä vältytään.

<http://www.naturehdwallpaper.com/sky/wavy-sky-2048-x-1536-wallpaper>

<http://polutarha.net/index.aspx?i=/keskustelu/keskus-telu.asp?i=4496&temp=&index=100&vnro=&ala=1&frames=>

Kuva: Meeri Heikkilä

<http://www.turubir.com/?page=artikkelit>

<http://natalka-piikki.mariya.com/>

<http://www.layoutsparks.com/pictures/sand-2>

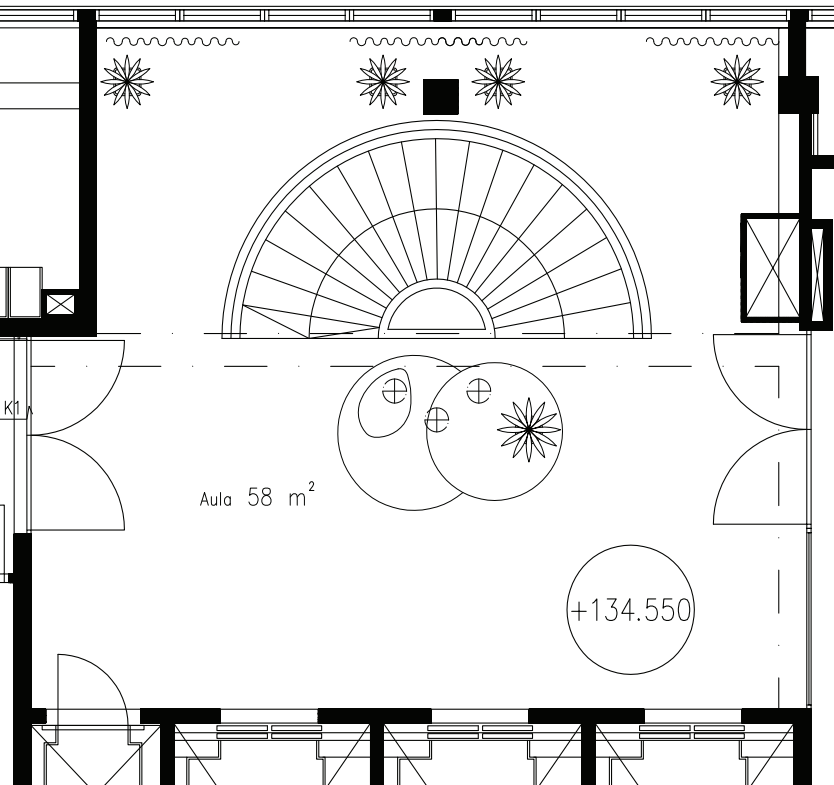
<http://www.cartinafinland.fi/fi/search/satakunnan+maakuntakukka.html>

<http://www.cartinafinland.fi/fi/search/k%C3%A4pysuomu.html>

<http://pixabay.com/fi/viini%C3%A4-sarjasta-makro-luonne-tausta-22123/>

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

8.3 Tilaohjelma

Aula

Aula on Lahden kaupunginsairaalan kuudennen kerroksen porrasaula, josta on kulkuyhteys palliatiiviselle vuodeosastolle ja psykiatriselle osastolle.

Aulasta toivottiin vastaanottavaisemman ja kodikkaamman näköistä. Lisäksi oli ajatus, että aulaan saisi pienen vapaamuotoisen istuinalueen.

Alkuperäinen idea oli käyttää pyöreää kalustetta, sillä se olisi vastaanottavainen joka suunnasta katsottuna. Ympyrän muotoisen kalusteen voisi kuitenkin vain sijoittaa keskelle tilaa, jolloin se olisi pahasti hätäpoistumisteiden tiellä.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Lampi pöytä
Puulon
www.puulon.fi

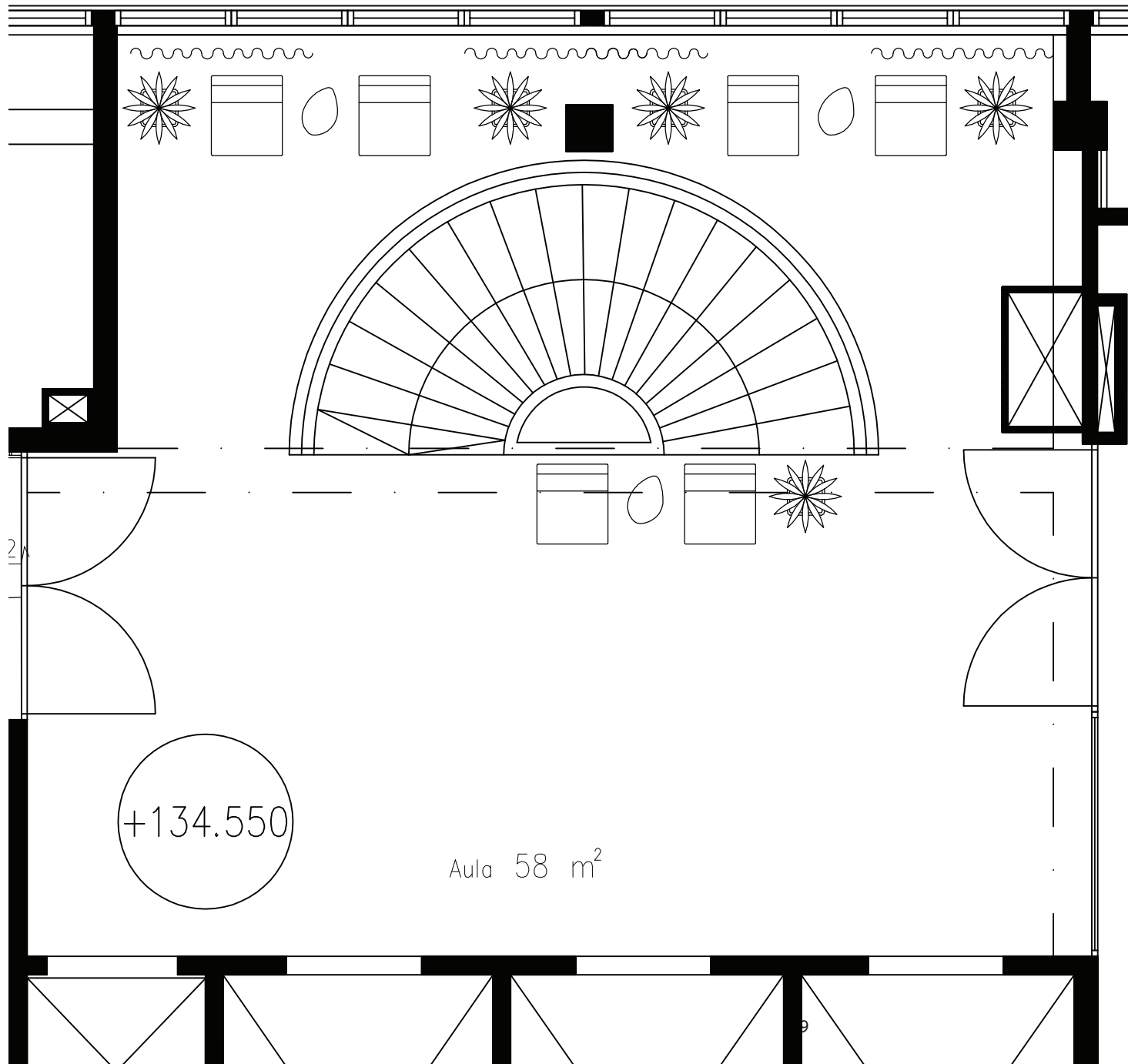

Tere nojatuoli
ISKU
www.isku.fi

Istuinalue siirtyi siksi pääosin portaiden taakse. Istuinkalusteet ovat kevyitä liikutella ja ne täyttävät sairaalan palosuojausehdot.

Verhot värjäävät auringonvaloa vihreäksi, joka elvyttää tilan käyttäjää. Verhot parantavat myös hieman akustiikkaa ja korottavat tilaa vertikaaleilla linjoillaan. Kangas verhoissa on hyvä vastapaino tilan muille koville pinnoille ja materiaaleille ja se luo näin pehmeyttä tilaan.

Huonekasvit parantavat huoneilmaa ja niiden sijoittaminen ikkunan viereen saa aikaseksi kesäisin tunteen ulkotilan kasvillisuuden yhteydestä sisätilaan.

Valkoinen katto

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 316

Nojatuolit:
Creation Baumann
Andes 0180 ja Tony 62

Puiset kalusteet ja osat:
Valkovahattu koivu tai koivu

Nykyiset seinät

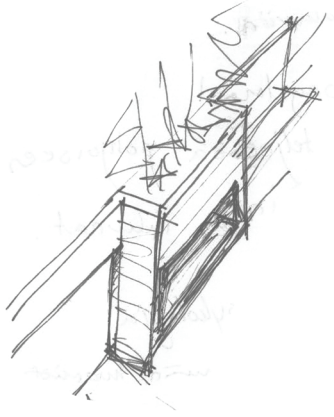
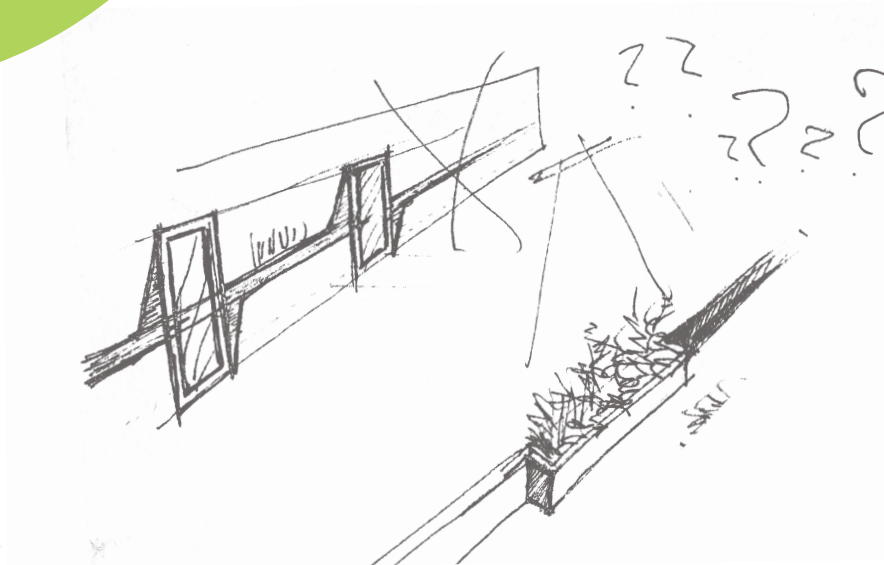
Nykyinen lattia

+134.550

Aula 58 m²

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Käytävät

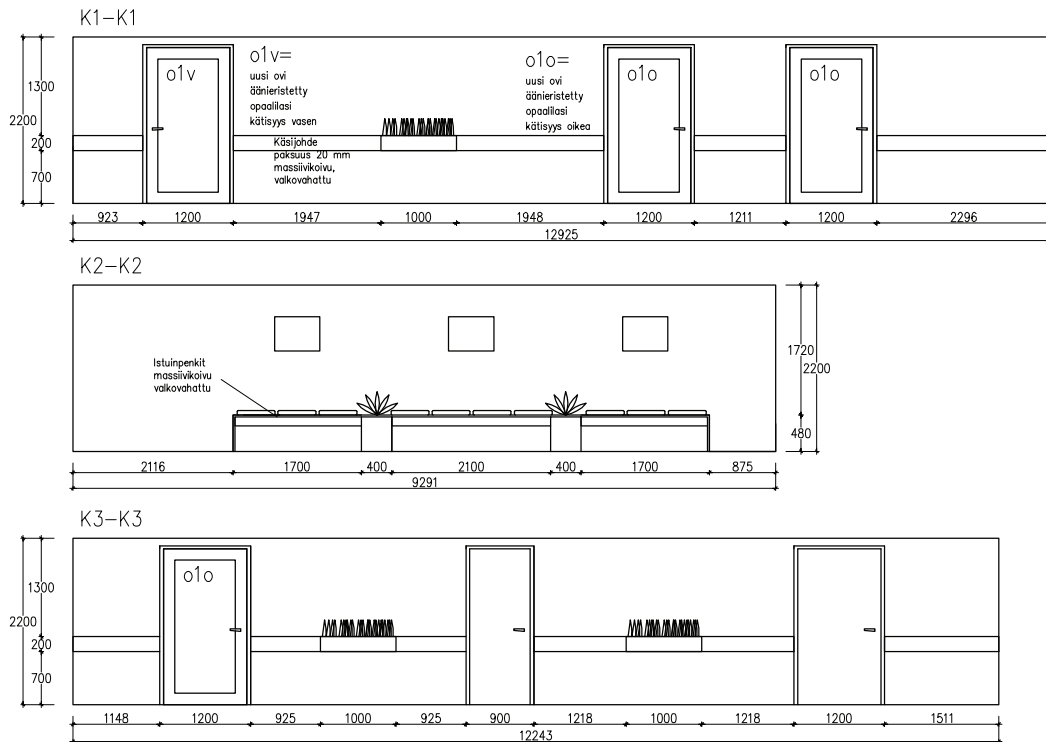
Käytävään toivottiin vähemmän jatkuvaa ilmettä ja keskustelimme asiakkaan kanssa erilaisista katkaisemisvaihtoehdoista. Monet kyselyyn vastanneet pitivät käytävän sävyjä ahdistavana, mikä saattaa johtua ovien ja käsijohteiden tummista puun sävyistä ja seinän sävystä, joka kallistuu keltaiseen päin. Käytävän viihtyisyyteen vaikutti myös selkeästi huono akustiikka, jonka ansiosta kaikki toimintojen aiheuttamat äänet kantautuvat joka puolelle osastossa.

Ratkaisuksi käytävämäisyyden vähentämiseen pohdimme ensin väliverhoa, jolla voisi halutessaan katkaista käytävän. Tulin kuitenkin siihen tulokseen ettei ehkä käytävää tarvitse katkaista, vaan sen yleisilmettä yhtenäistää ja rytmittää niin ettei jatkuvuus tunnu ahdistavalta.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Ratkaisuksi valitsin monien vaihtoehtojen jälkeen kasvi-istutuksen käsijohteissa. Köynnösmaiset kasvit kasvavat pitkän käytävän seinää parantaen näin seinäpintojen akustisia ominaisuuksia ja myös tuntuvat korottavan matalaa käytävää. Kasviastioita sijoitettaisiin vain keskimmäisiin kohtiin käytävässä, jolloin ne hieman jakavat tilaa.

Lattian sävyksi määritin maan sävyjen mukaisesti askelääntä vaimentavan Acoustix Gallery fx muovimaton ja seinän väriksi vaalean hiekan, sillä se korostaa kasvien vihreyttä sekä muille seinille sijoitettavien maalausten värejä. Ajatuksena oli että osaston käytävillä voisi järjestää vaihtuvia taidenäyttelyitä paikallisten taidekoulujen opiskelijoiden töistä. Näin työntekijöilläkin olisi työympäristössään vaihtelevuutta.

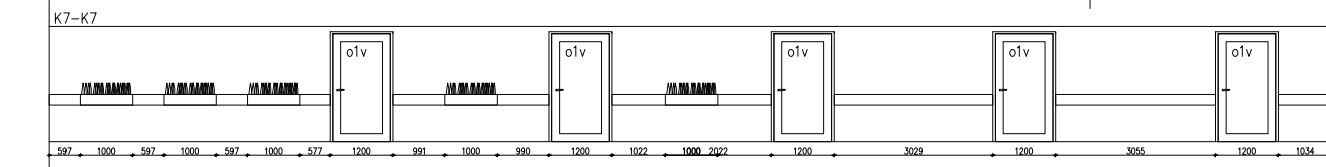
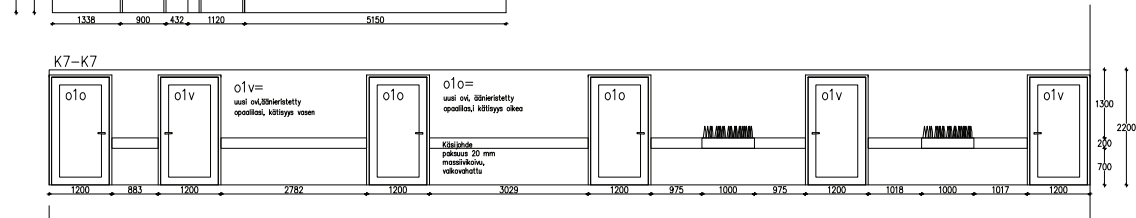
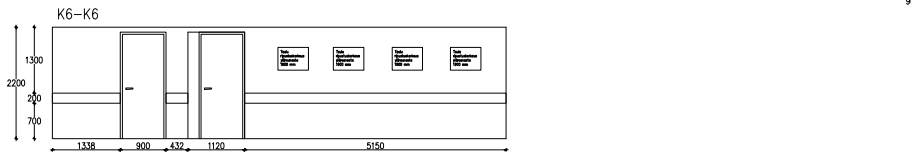
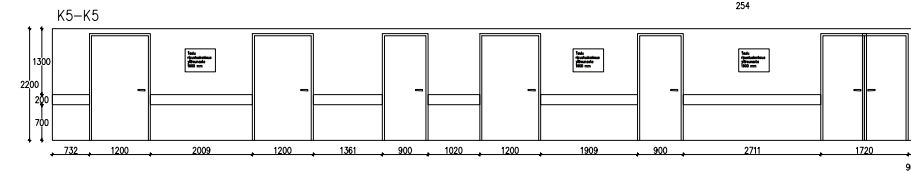
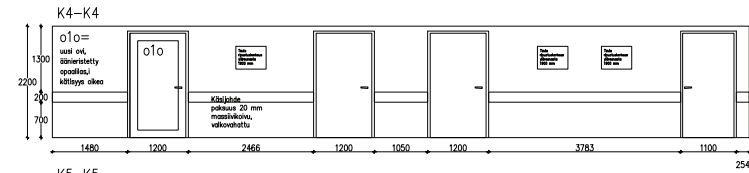
Käytävän akustiikkaa ja valaistusta voisi vielä parantaa alakaton uusimisella. Alakattoon voisi sijoittaa Ecophonin sairaalaympäristöön tarkoitettuja akustiikkapaneeleita, sekä niiden kanssa yhteensopivia häikäisemättömiä valaisimia, joiden valo toistaa värit paremmin kuin tavallinen loisteputkivalaisin. Käytävään saisi lisää luonnonvaloa vaihtamalla potilashuoneiden ovet hiekkapuhallettuihin lasioviin, joissa olisi äänieristys. Näin käytävien melut eivät tunkeutuisi potilashuoneisiin ja potilaat saisivat olla rauhassa.

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 316

Puiset kalusteet ja osat:
Valkovahattu koivu tai koivu

Seinät:
Tikkurila Symphony
G486

Lattia:
Acoustix Gallery fx
Earth 6845

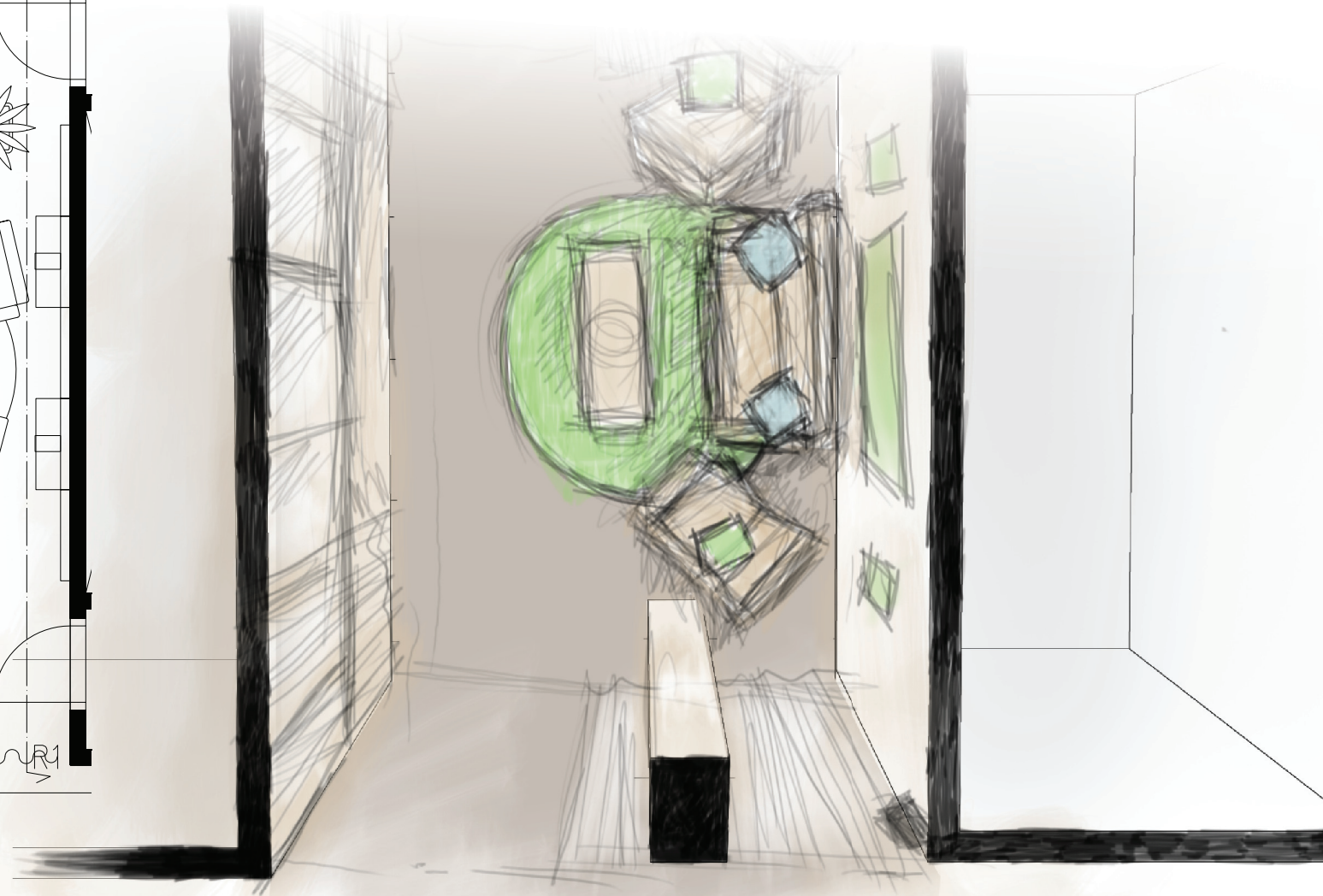
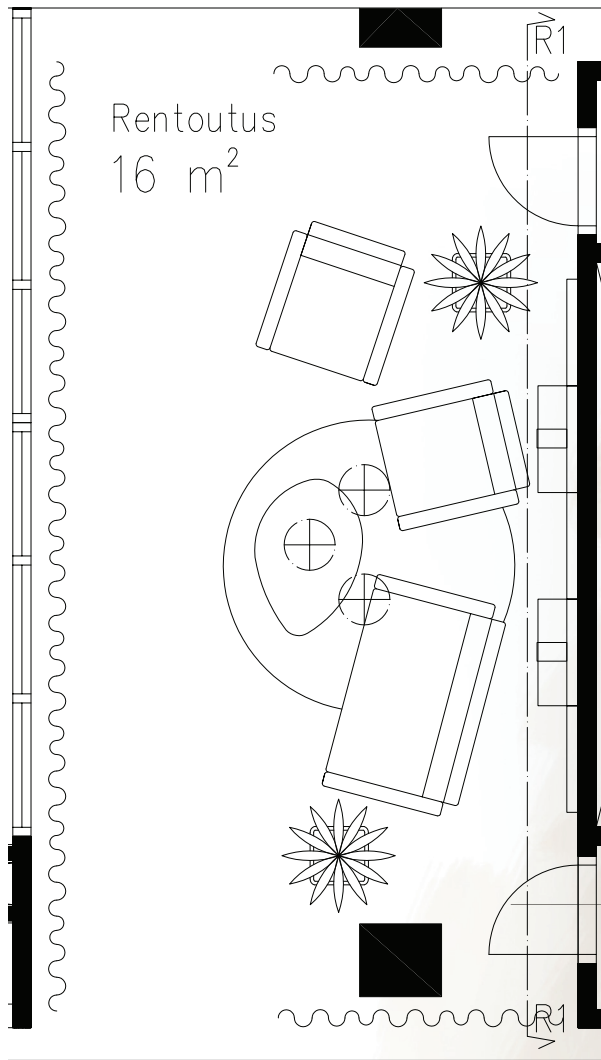
8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Rentoutuminen

Kyselyn ja referenssikohteissa vierailujen jälkeen huomasin, että saattohoito-osastolta puuttuu rauhoittumistila, jonne potilas voi vetäytyä omaan rauhaansa. Kaikki osaston tilat ovat jo käytössä, joten päätin muuttaa jo jonkin olemassaolevan oleskelutilan rentoutumiskäyttöön. Ainoa käyttötarkoitukseen sopiva tila on käytävällä, jossa rentoutuminen on haastavaa toteuttaa.

Rentoutumistila sijaitsee käytävällä, jonka läpi kuljetetaan potilaita ja välineitä. Kulku käytävillä voi myös tapahtua samoihin tiloihin toista käytävää käyttämällä, joten pohdin että jos rentoutumistilan sulkee verhoilla aina silloin kun se on käytössä, niin silloin kulku käytävillä tapahtuisi kiertoreitin kautta.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Pisara riippuvalaisin
Innojok.fi

Addon Five
Aktiivikaiuttimet
Audio Pro.fi

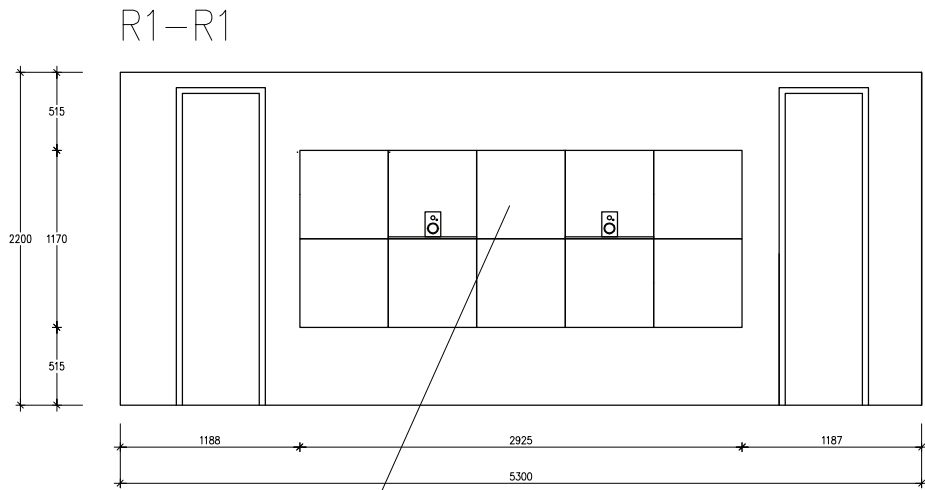
After keinutuoli
Pedro.fi

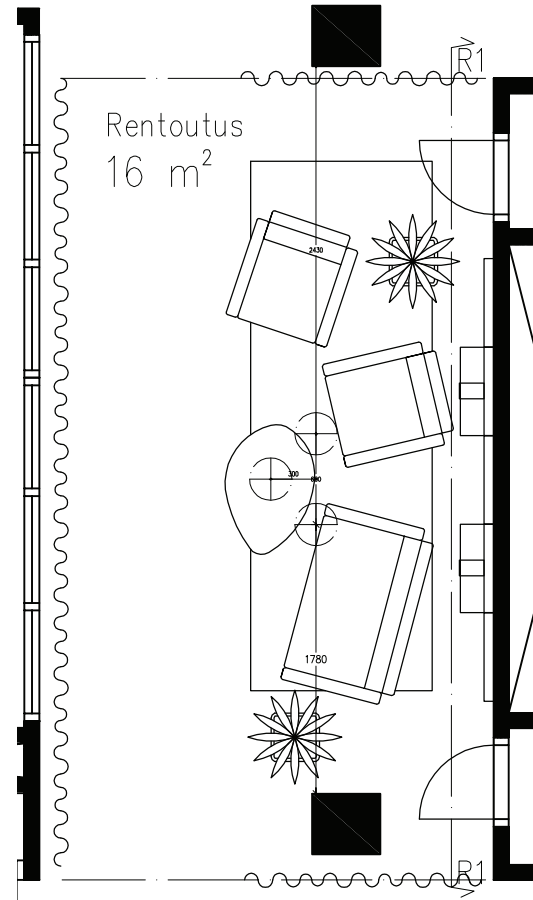
Lampi pöytä
Puulon.fi

Väreiksi rentoutumistilaan valitsin elvyttäviä vihreitä ja maanläheisiä hiekan sävyjä. Tilaa jakavat verhot, jotka samalla myös akustioivat. Verhoissa on käytetty kahta eri sävyä ettei verhojen katselu tilassa käy yksitoikkoiseksi. Istuinkalusteina toimivat Pedron normaalia istuinkorkeutta hieman korkeammat keinutuolit, jotka sopivat myös liikuntarajoitteisille henkilöille. Kalusteisiin saa kosteussuojan ja irtoverhoilun paloturvallisista kankaista.

Tilaan akustiikkaa ja valaistusta parantamaan alakatto on suunniteltu uudelleen ja sinne on määritelty Ecophonin akustiikkapaneelit ja uudet häikäsemättömät valaisimet. Yleisvalaistuksen lisäksi tilassa on Pisara riippuvalaisimia, jotta tilan valaistus voidaan säätää halutun laiseksi. Seinällä on akustioivia huopapaneeleita, joissa on hyllyt kaiuttimia varten. Kaiuttimista voi kuunnella luonnon ääniä tai rauhoittavaa musiikkia. Halutessaan musiikkia voisi kuunnella myös kuulokkeilla.

Offecct
Soundwave Botanic
akustiikkalevyt 585 x 585
vihreä

Akustiikkakatto
Ecophon Hygiene
Akutex pinnoite
Frost

Verhot:
Creation Baumann
Alphacoustic 0025

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 316

Kalusteiden verhoilu
Creation Baumann
Henry 0004

Tyynyt:
Creation Baumann
Tony 62 ja 61

Puiset kalusteet ja osat:
Valkovahattu koivu tai koivu

Seinät:
Tikkurila Symphony
G486

Hanna Korvela Design
Tempo 210

Lattia:
Acoustix Gallery fx
Earth 6845

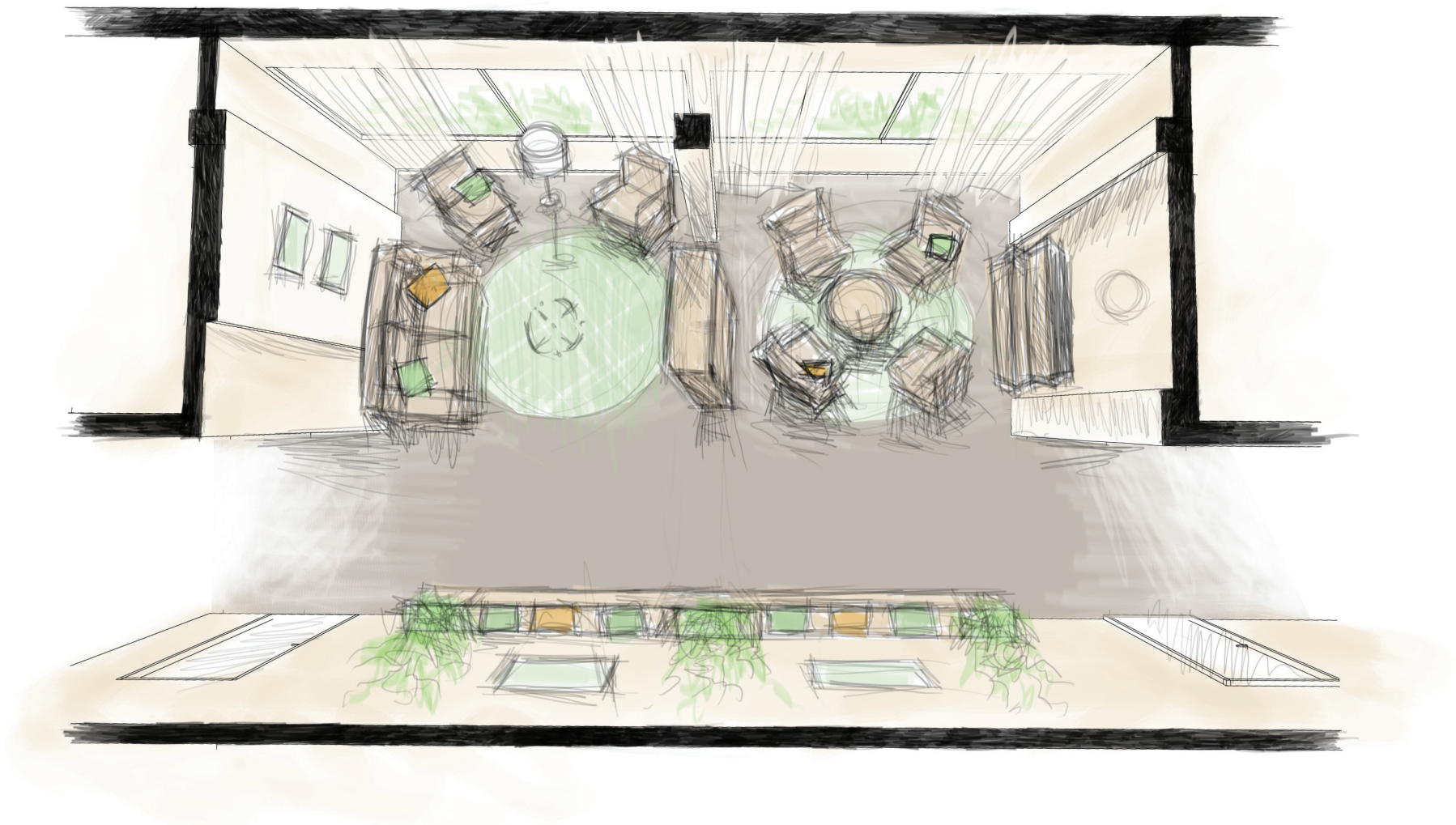
8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Oleskelutila

Oleskelutilalta toivottiin yhtenäisyyttä, avaruutta ja viihtyisyyttä. Kyselyn perusteella kalusteisiin toivottiin päivitystä ja väreihin selkeyttä. Oleskelutilassa potilaat katselevat televisiota, lukevat, syövät ja viettävät aikaa yhdessä.

Aluksi sain ajatuksen että oleskelutilan voisi jakaa kahteen eri tilaan: televisiopuoleen ja lukupuoleen. Kuitenkin osastonhoitajalta saadun palautteen jälkeen palasin takaisin yhteen yhtenäiseen oleskelutilaan, jossa istumajärjestyksiä voisi muunnella käyttötarkoituksen mukaan.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Jotta sohvaa ei tarvitsisi sijoittaa keskelle tilaa, televisiolle rakennettaisiin puolikas väliseinä. Niin käytävällä tapahtuva liikenne ei häiritse katselijan keskittymistä. Käytävällä on istuinpaikkoja, jotka ovat tavallista istuinkorkeutta korkeammalla. Käytävällä on myös tilaa vaihtuvien taidenäyttelyjen taideteoksille.

Sävyt määräytyivät rentoutumistilan mukaisesti, sillä molemmat tilat sijaitsevat käytävän varrella ja näin tilan värimaailma pysyy yhtenäisenä. Yleisvalaistuksen rinnalle on määriteltä myös erillisiä valaisimia, jotta tilan valaistuksen tunnelmaa voi säädellä käyttötarkoituksesta riippuen. Kaikki valitut kankaat ja materiaalit ovat paloturvallisia ja julkiseen tilaan tarkoitettuja.

Pull lattiavalaisin
Muuto
Finnishdesignshop.fi

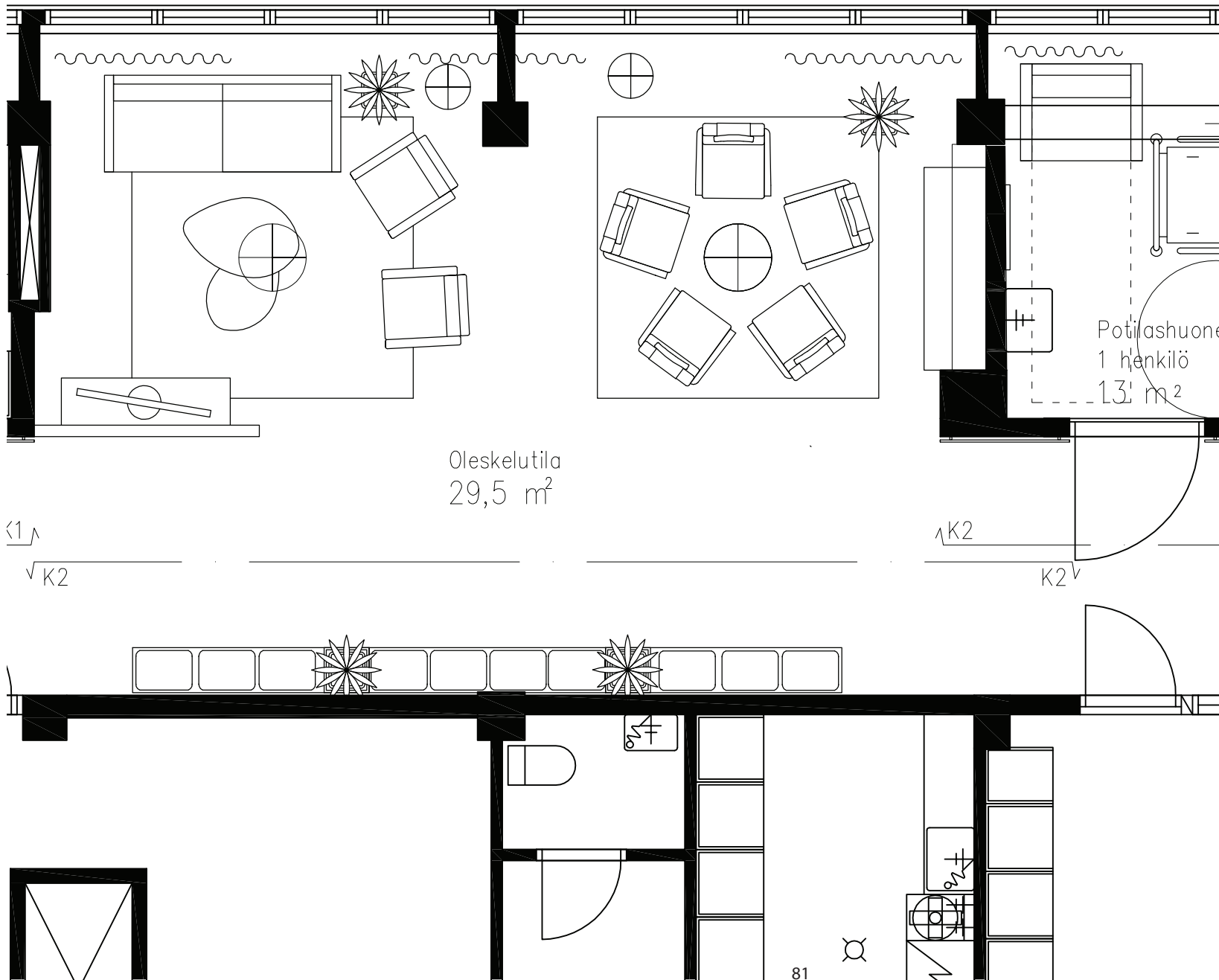
Nice Kattovalaisin
Design by Frandsen
ISKU

Tango vuodesohva
Pedro.fi

After keinutuoli
Pedro.fi

Valkoinen katto

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 316

Kalusteiden verhoilu
Creation Baumann
Henry 0004

Tyynyt:
Creation Baumann
Tony 62, 61 ja 63

Puiset kalusteet ja osat:
Valkovahattu koivu tai koivu

Seinät:
Tikkurila Symphony
G486

Hanna Korvela Design
Tempo 210

Lattia:
Acoustix Gallery fx
Earth 6845

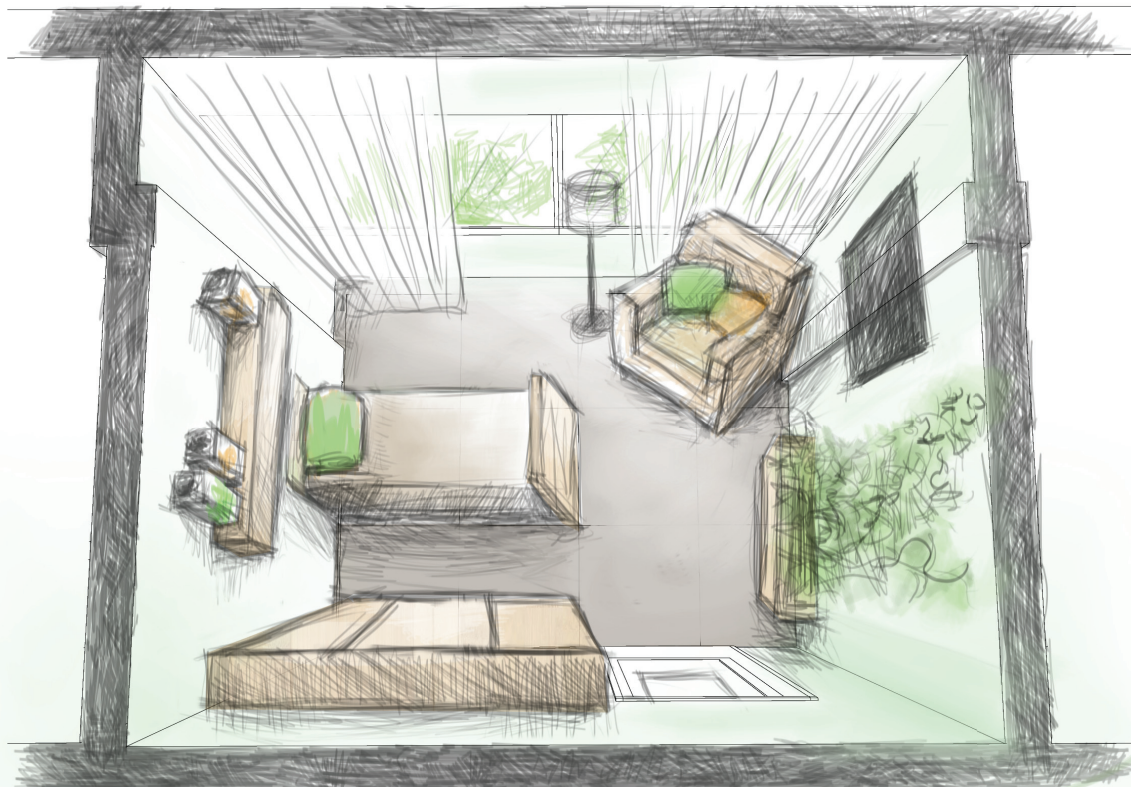
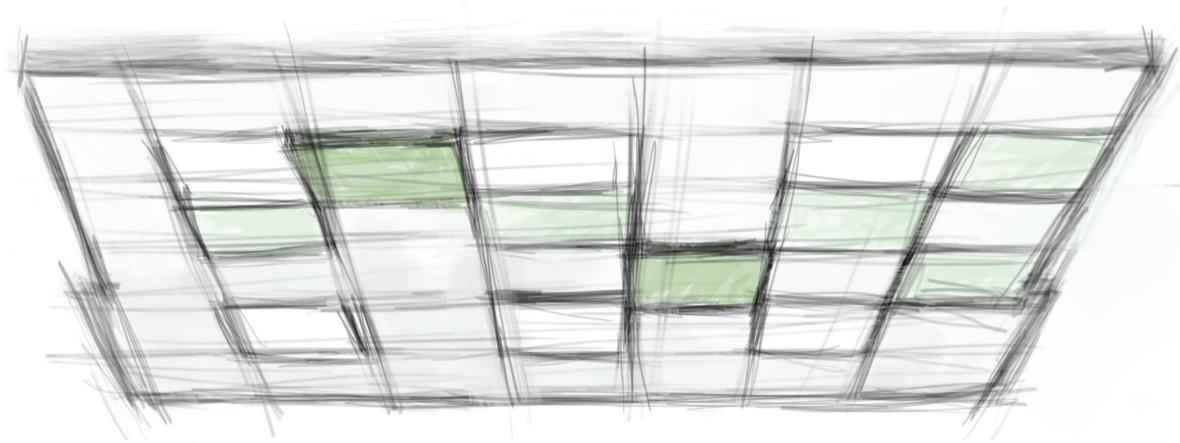
8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Yhden hengen huone

Yhden hengen huoneessa yksi toivomus oli omaisen yöpymismahdollisuus esimerkiksi vuodetuolin avulla. Aluksi oli kuitenkin epäilyksen alla tuleeko potilashuoneesta liian ahdas jos sinne mahtuu vuodetuolin. Vuodetuoli kuitenkin mahtui tilaan ilman, että se estää potilasvuoteen kuljettamista tilassa ja pyörätuolilla pyörähtämistä.

Potilashuoneissa on nyt häikäisevä loisteputkivalaistus katossa, minne potilas katsoo ison osan ajasta vuoteessa makoileessaan. Siksi koin, että alakattoon on vaihdettava uudet häikäisemättömät valaisimet ja jotain mihin potilas voi kiinnittää katseensa kun hän makoilee vuoteessa. Suunnittelun aikana ehdotuksia potilashuoneen alakaton toteuttamisesta tuli monenlaisia valokuvista isoihin näyttöihin.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

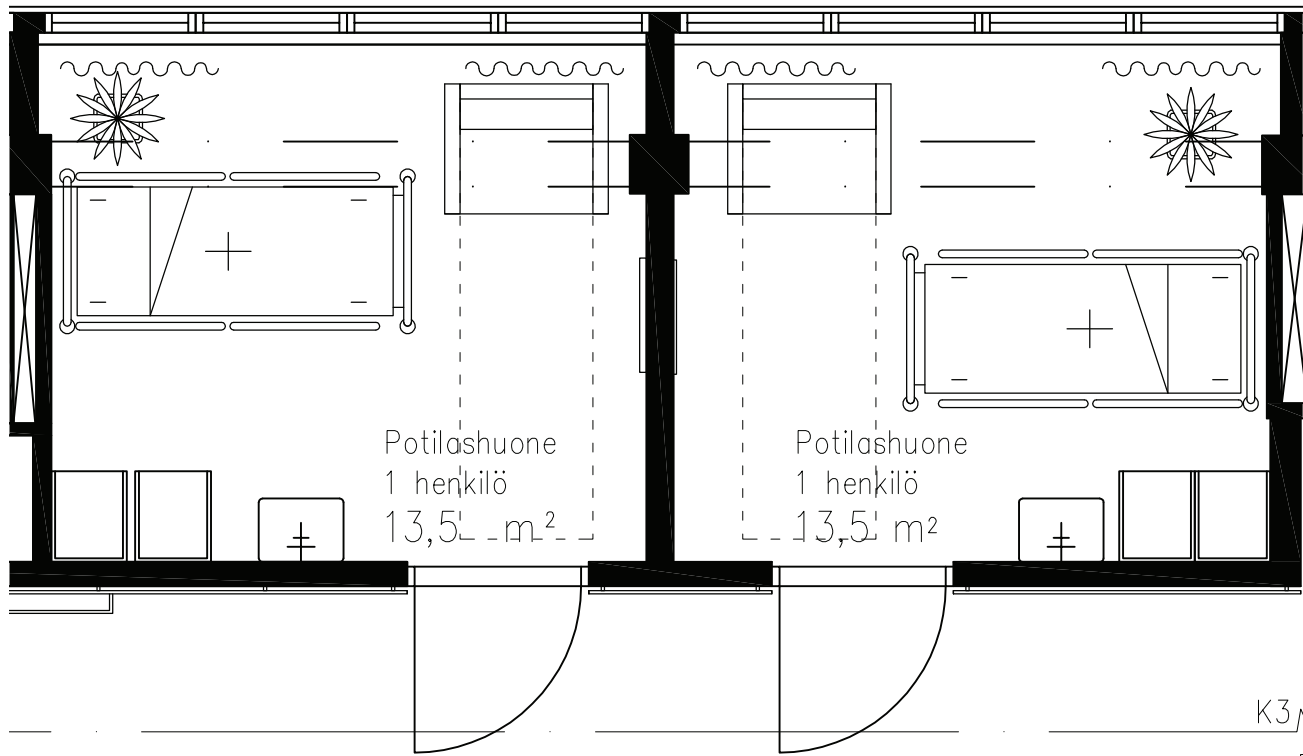
Kello kuusi
Woodism.fi

Säilytyspurkit
Pentik.fi

Hylkäsin molemmat ajatukset, sillä ihminen kyllästyy kuviin nopeasti ja isot näytöt jokaisen potilashuoneen katossa tulisivat kalliiksi. Olisi siksi parempi, että katossa olisi rauhoittavia värisävyjä, joissa silmä voi vaeltaa ja ajatukset kääntyvät sisälle päin. Ratkaisu löytyi Ecophonin sävytetyistä alakattopaneeleista, joista kattoon tehtäisiin jatkuva kuvio.

Pelkkä alakaton uusiminen ei kuitenkaan tuntunut riittävältä ratkaisulta potilashuoneen kodikkuuden parantamiseen. Saattohoitokotivierailuista muistin Terhokodin potilashuoneet, joissa jokaisessa oli oma tapetti. Pohdin josko ajatusta olisi voinut soveltaa myöskin saattohoito-osastolle. Hylkäsin tapettiajatuksen sen vuoksi että tapetteihin saattaisi pesiä bakteereita ja ne voisivat levitä muualle sairaalaan. Tapetoinnin sijaan valitsin teippauksen, joka on helppo, nopea ja edullinen ratkaisu. Teippauksen sävy määräytyi potilashuoneen vihreiden sävyjen mukaan.

Alakatto:
Ecophon Hygiene
Akutex pinnoite
Pure Olive
Vanilla Dream
Frost

Verhot:
Creation Baumann
Allegra III 316

Tyynyt:
Creation Baumann
Tony 61 ja 62

Puiset kalusteet:
Valkovahattu koivu

Seinät:
Tikkurila Symphony
F444

Lattia:
Altro Suprema II
Safety Floor
Taupe SU2040

Kahden hengen potilashuone

Kahden hengen huoneessa ei ole mielellään kahta potilasta samaan aikaan, mutta joskus on niin täyttä että niin on pakko tehdä. Tavallisemmin omainen nukkuu viereisessä vuoteessa.

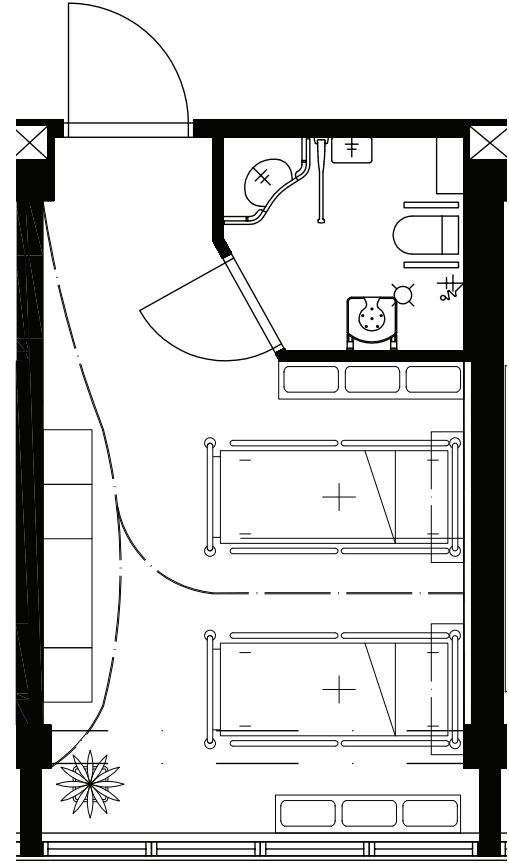
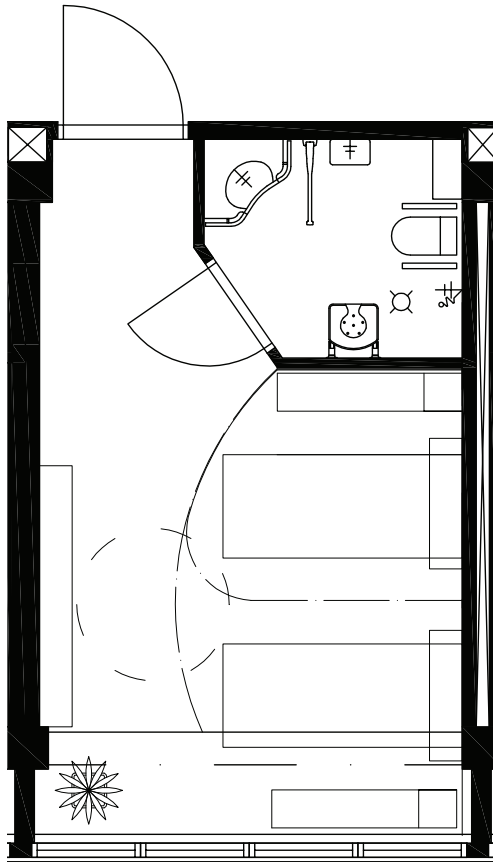
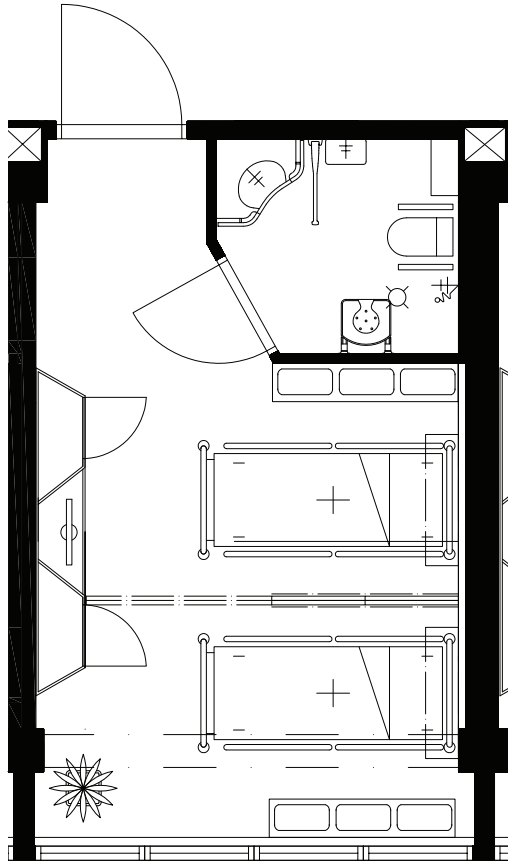
Tilassa on oltava säilytystilaa potilaalle, televisio, istuinpaikkoja ja potilasvuoteiden viereen on mahdollista liikuteltava yöpöytä, jota käytetään ruoka-aikana tarjoilupöytänä.

Ensimmäinen ratkaisuni tilaan oli aika samanlainen kuin nykyinenkin potilashuone paitsi että siinä oli samanlainen akustoitu alakatto kuin yhden hengen huoneessa.

Toisessa ratkaisussani heräsi ajatuksia palautteen kautta josko tilan voisi jakaa kahtia kokonaan liukuovilla. Osastonhoitajan tapaamisen jälkeen kävi ilmi, että liukuoviratkaisu ei tue oven lähempänä olevan potilaan yksityisyyttä esimerkiksi vuodepesun aikana.

Päädyin takaisin verhokokeiluihin. Alakaton uusiminen mahdollistaisi verhokiskojen ripustamisen katosta alkaen, eikä niitä tarvitsisi laskea tangossa alas. Huomasin myös että potilasverhot saisi siististi parkkiin toisen seinän viereen, jos kiskot uusittaisiin.

Säilytyskalusteiden siirtäminen sänkyjen vastakkaiselle seinälle tuntui luontevammalta vaihtoehdolta, sillä hoitajalla on lyhyempi matka molemmille sängyille. Kaappiin sisälle saisi myös sijoitettua television ja kaapit voisi avata aina silloin kun potilas haluaisi katsella televisiota.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Kanx naulakko 2 koukkua
Room21.fi

Kello kuusi
Woodism.fi

Sera-tuoli
ISKU.fi

Lampi sivupöytä
Puulon.fi

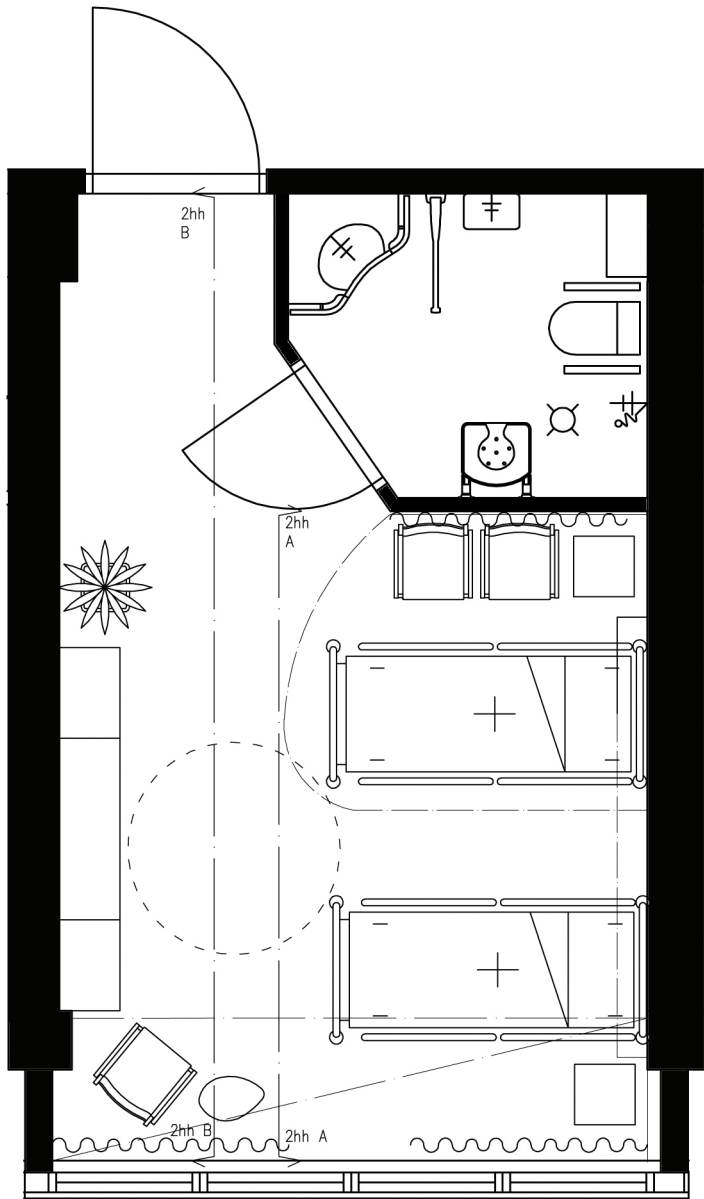

Säilytyspurkit
Pentik.fi

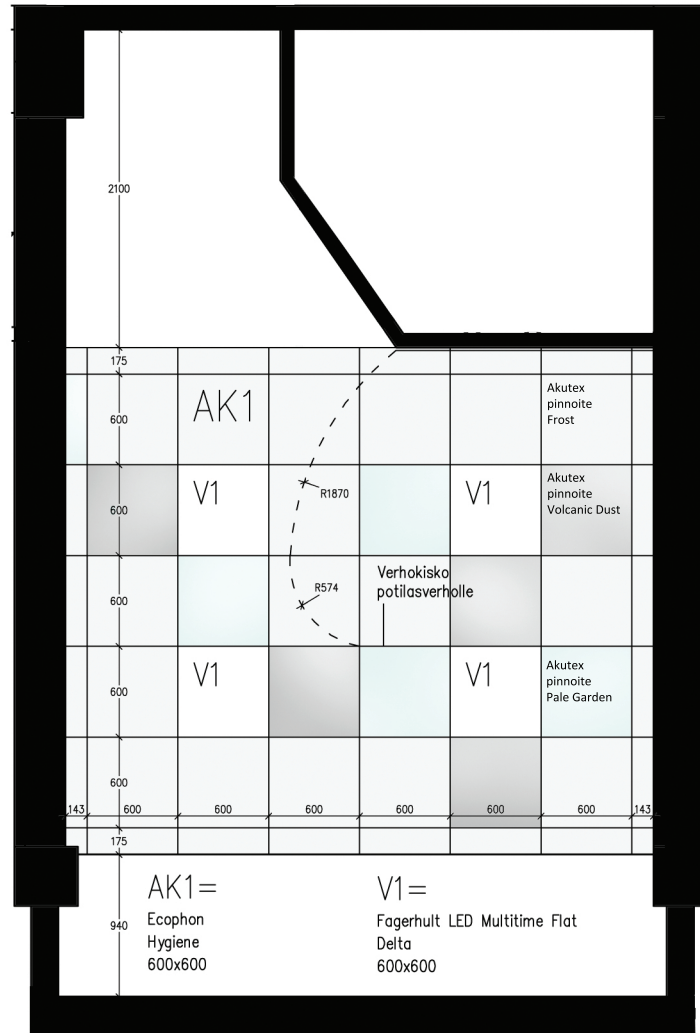
Siirsin penkit sänkyjen viereen, mutta hylkäsin ajatukseni myöhemmin tilan puutteen vuoksi. Penkit korvasin helposti liikuteltavilla pikkutuoleilla. Kaikissa kalusteissa käytin puuta sen lämpimän kosketuksen vuoksi. Parhaiten värimaailmaan ja suomalaiseen kulttuuriperimäämme sopi valkoiseksi vahattu koivu. Mietin myös kuinka potilaspaneelista saisi kodikkaamman näköisen jos sen verhoilisi puulla. Valaistuksen voisi silloin upottaa paneelin ylä- ja alapuolelle.

Kahden hengen huoneessa käytin samaa teippausideaa kuin yhden hengen huoneessa, mutta erotin teippauksen aiheet värimaailman mukaisesti niin, että yhden hengen huoneessa oli metsähenkinen koivunoksa ja kahden hengen huoneessa merelliset kaislat.

Heräsi myös ajatus siitä miten potilas voisi kokea vielä luonnon ja luontoon liittyvät muistot potilashuoneesta käsin silloin kun hän ei enää pysty matkustamaan luontoon osastolta. Sain idean lasisista säilytyspurkeista, jotka sijoitettaisiin potilaspaneelin päälle. Lasipurkkeihin kerättäisiin erilaisia luonnonmateriaaleja kuten simpukoita, käpyjä, hiekkaa ja niin edelleen. Luonnon materiaaleja tunnustelemalla potilas voisi palata muistoihinsa vielä kerran.

Kalustepohja ja Alakatto periaate 1:50

Alakatto:
Ecophon Hygiene
Akutex pinnoite
Pale Garden
Volcanic Dust
Frost

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 315

Tyynyt:
Creation Baumann
Tony 60 ja 63

Puiset kalusteet:
Valkovahattu koivu

Seinät:
Tikkurila Symphony
F438

Lattia:
Altro Suprema II
Safety Floor
Taupe SU2040

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Omaisten huone

Omaisten huone oli yksi niistä tiloista, joihin toivottiin eniten muutosta. Suurimpana toiveena tilassa oli kunnollisen keittiöalueen muodostaminen, sillä edellinen keittiö koostui hajanaisista kalusteista. Myöskin yöpymismahdollisuus oli toivottua.

Tilassa tapahtuvia toimintoja tällä hetkellä on kahvittelu, oleskelu ja asioiden hoitaminen internetin kautta ja nämä kaikki toiminnot tilassa haluttiin säilyttää.

Keittiön tilaan voisi muodostaa nykyisen vesipisteen ympärille. Suunnittelin aluksi keittiöstä aivan liian suuren tilaan nähden niin että tilassa kulkeminen vaikeutui pyörätuolilla. Lopullisessa suunnitelmassa keittiö sijoittui yhdelle seinälle oven viereen ja sen eteen mahtuu hyvin istuinryhmä viidelle ihmiselle.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Pull lattiavalaisin
Muuto
Finnishdesignshop.fi

Nice Kattovalaisin
Design by Frandsen
ISKU.fi

Tango vuodesohva
Pedro.fi

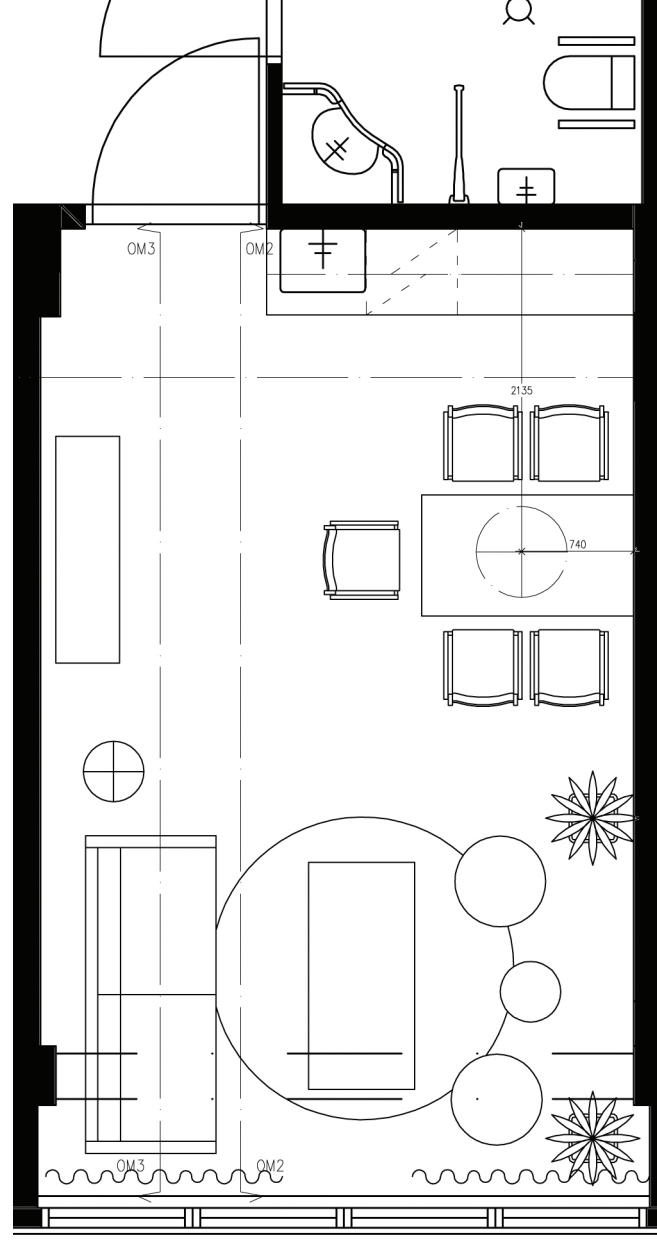
Haiku pöytä
ISKU.fi

Sera tuoli
ISKU.fi

Huoneeseen mahtuu myös hyvin vuodesohva, joka mahdollistaisi kahden henkilön yöpymisen tilassa. Sohva vastapäätä sai ympyrän muotoisia raheja, jotka ovat lähinnä tarkoitettu lapsille, joille piti säilyttää leikkipaikka tilassa. Huoneeseen tuotaisiin myös iso senkki lasten leikkikalujen ja kirjojen säilyttämistä varten. Internetissä asioiden hoito tapahtuu tabletin kautta, sillä se vie paljon vähemmän tilaa kuin tietokone.

Tilan persoonallisuutta lisäävät seinäteippaukset, jotka ovat samankaltaiset kahden hengen huoneiden kanssa. Kaikki tilan materiaalit ja kankaat ovat paloturvallisia ja tarkoitettu julkisen tilan käyttöön.

Alakatto:
 Ecophon Hygiene
 Akutex pinnoite
 Pale Garden
 Volcanic Dust
 Frost

Verhot:
 Creation Baumann
 Allegro III 315

Tyynyt:
 Creation Baumann
 Tony 60 ja 63

Puiset kalusteet:
 Valkovahattu koivu

Seinät:
 Tikkurila Symphony
 F438

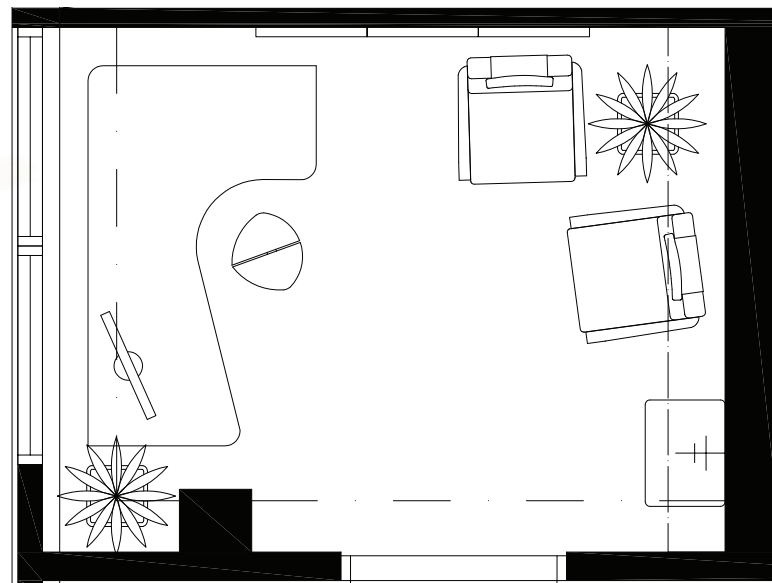
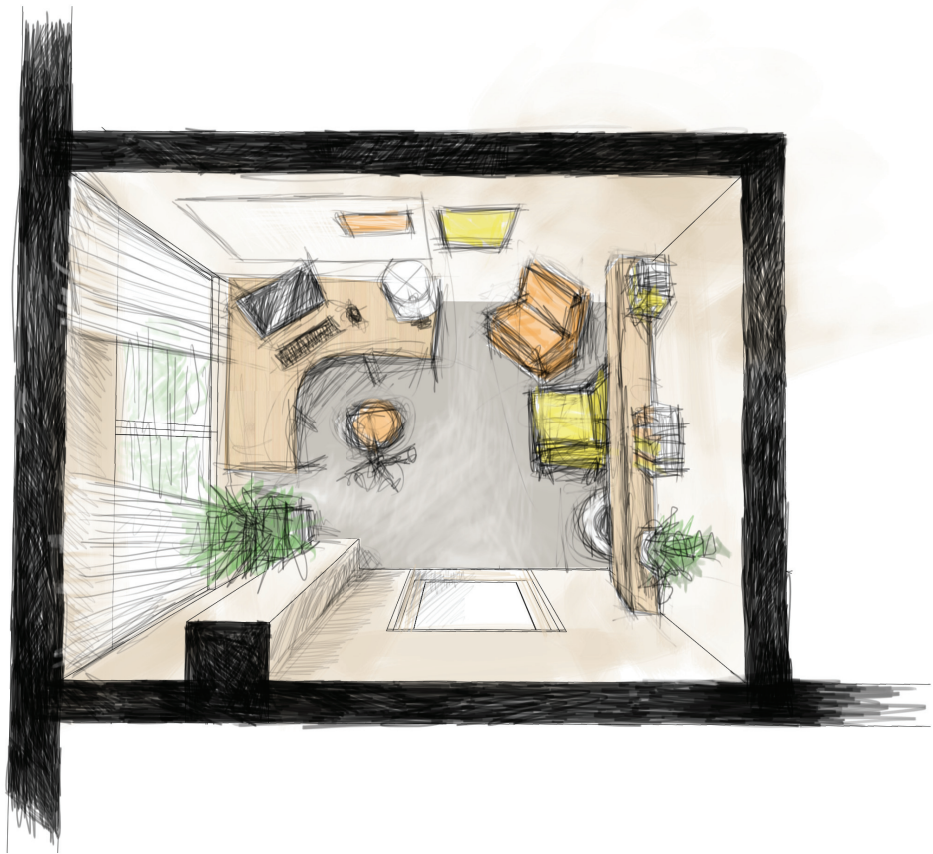
Lattia:
 Altro Suprema II
 Safety Floor
 Taupe SU2040

Lääkärin huone

Lääkärin huoneen suunnitteluun vaikuttavat potilaan ja saattajan liikkuminen, vastaanottoon liittyvä kirjallinen työ, potilassalaisuuden säilyttäminen, tarvittavat kalusteet ja käsien pesu. Lääkärin huone on ensimmäinen huone osastolla jonne potilas tuodaan. Siksi oli toivomuksena, että lääkärin huone olisi mahdollisimman vieraanvarainen.

Toivomuksena oli myös ettei potilaan ja lääkärin välillä olisi pöytää vaan he voisivat olla kasvatusten ilman välissä olevia kalusteita. Pohdin monenlaisia ratkaisuja lääkärin huoneeseen ja aluksi vaikutti parhaimmalta että lääkärin kulmapöydän sijoittaisi ikkunan eteen siten, että lääkäri voi työskennellessään katsoa ulos ikkunasta ja samoin vieraileva potilas näkee ulos ikkunasta luonnon kauniin maiseman. Hylkäsin idean, kun selvisi ettei potilassalaisuuden säilyminen toteudu tilassa, sillä vieraileva potilas pystyy lukemaan lääkärin näytöltä vastaanoton aikana.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Offeect Soundwave Botanic
akustiikkaseinäpaneeli
Martela

Eden säiliöruukku
Orthex

Salli satulatuoli
ISKU

Flax pöytävalaisin
Design by Frandsen
ISKU

Matrix L työpöytä A20
ISKU

Tein pienen muutoksen alkuperäiseen suunnitelmaan ja käänsin lääkärin työskentelyasennon seinälle päin. Näin ruudun voi kääntää ikkunaan kohti, ettei vastaanotolla oleva potilas kykene lukemaan näytöltä tietoja. Lääkäri on tässäkin asennossa lähellä potilasta ja potilaan näkymä ulos ikkunoista säilyy.

Värimaailmaltaan lääkärin huone poikkeaa sinisestä ja vihreästä siten että siinä on käytetty aktivoivia ja pirteitä värejä. Lääkärin vastaanottoajat eivät ole pitkiä potilaalle, eikä lääkäri vietä kokonaisia päiviä huoneessaan. Liian pitkä oleilu aktivoivassa värimaailmassa saattaisi aiheuttaa stressiä ja levottomuutta, mutta koska oleilu tilassa kestää niin vähän aikaa, on värimaailma perusteltu ja tarkoituksenmukainen.

Valkoinen katto

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 317

Kalusteiden verhoilu
Creation Baumann
Henry 0004

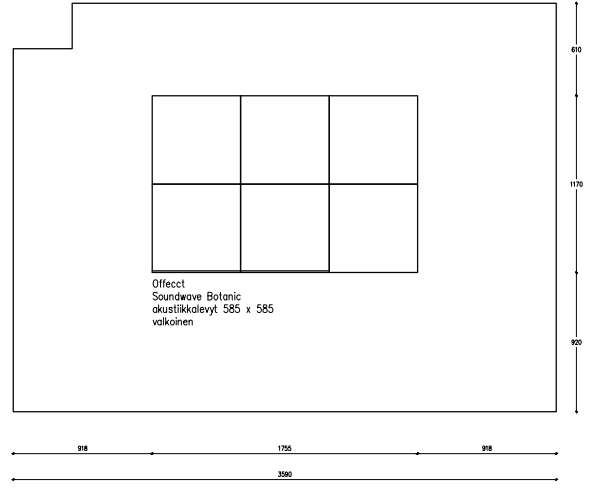
Tyynyt:
Creation Baumann
Andes 0180 ja Tony 63

Puiset kalusteet:
Valkovahattu koivu

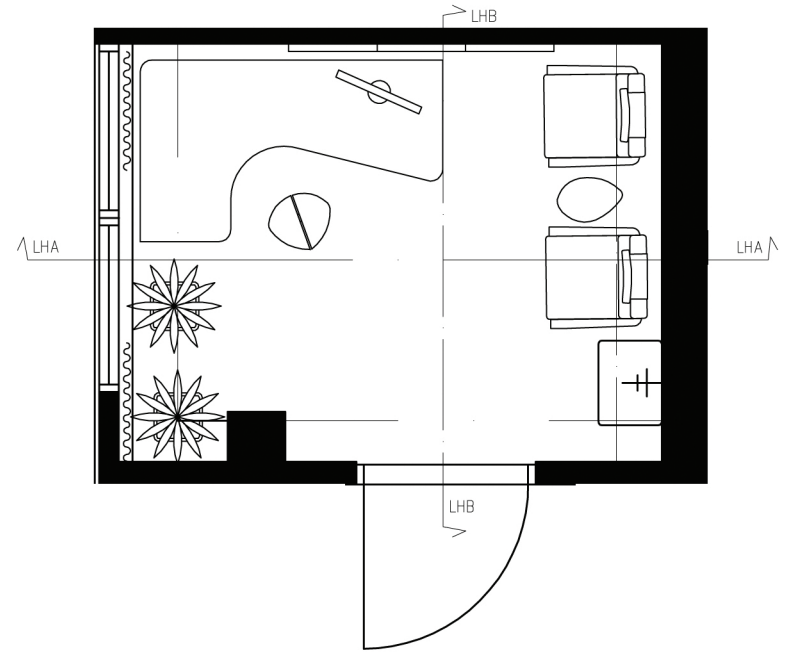
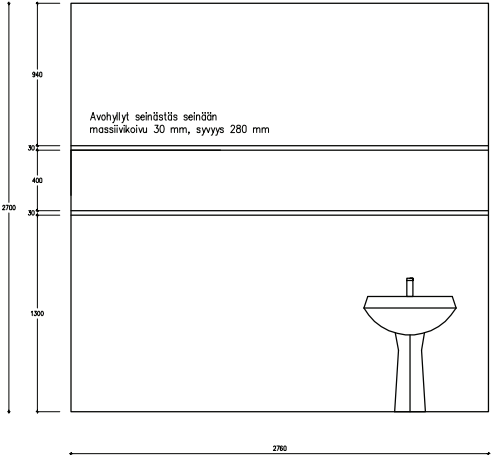
Seinät:
Tikkurila Symphony
F459

Lattia:
Altro Suprema II
Safety Floor
Taupe SU2040

LHA-LHA

LHB-LHB

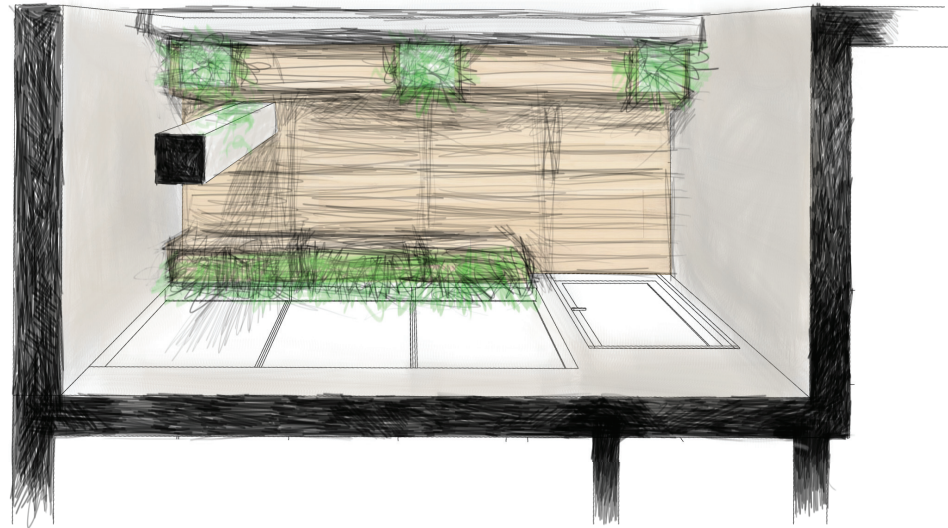

Taukotila ja parveke

Toivomuksena oli, että tilaan saisi enemmän istumapaikkoja henkilökuntapalavereita varten. Kokeilin erilaisia istuinjärjestyksiä, mutta päädyin takaisin samaan mikä tilassa tälläkin hetkellä on. Nykyinen järjestys mahdollistaa eniten istumapaikkoja pöydän ääressä ja lisää istumapaikkoja saa halutessa myös patterikoteloinnin päälle.

Värimaailmaltaan taukotilan poikkeaa työympäristön väreistä. Taukotilassa oleskelu on lyhytaikaisempaa, joten siellä voi käyttää aktiivisia värejä, jotka vilkastuttavat työntekijöiden ajatuksia ja töihin palaaminen tuntuu miellekkäämmältä.

Taukotilan keittiön toiminnoissa ei koettu olevan puutteita, joten ilmeen kohentamiseksi ja päivittämiseksi vain keittiökaappien ovet vaihdettaisiin värimaailmaan sopivaksi. Kahvoja ei ole enää hygienisyyden parantamiseksi. Ovet on helpompi puhdistaa ja pyyhkiä ilman kahvoja.

8.

SUUNNITTELUPROSESSI

Nice Kattovalaisin
Design by Frandsen
ISKU

Haiku pöytä
ISKU

Soundwave Botanic
Offeect
Martela

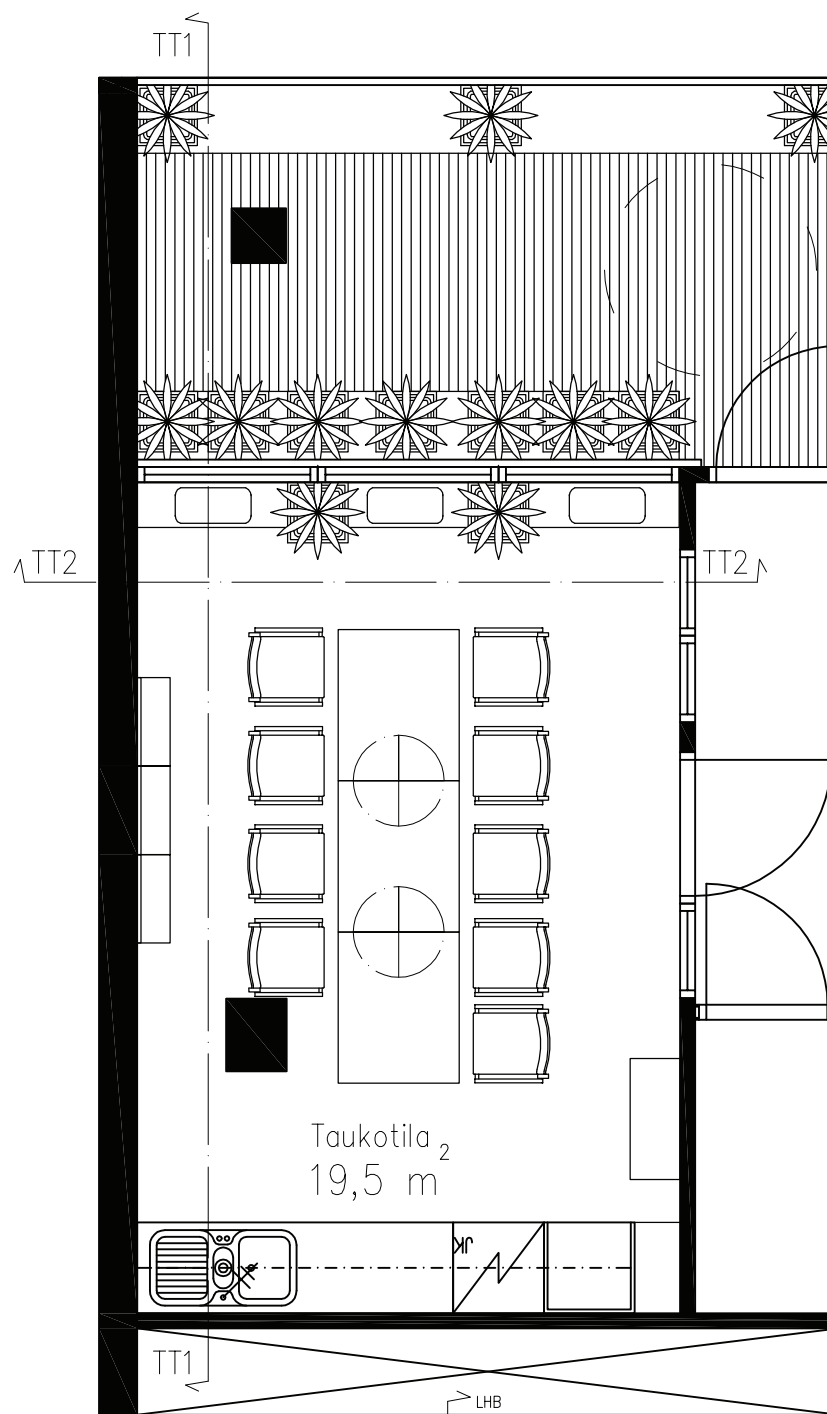

Sera tuoli
ISKU

Yleisvalaistuksen rinnalle tilassa on myös kaksi riippuvalaisinta työpöydän yllä, jotka antavat valoa pöydälle ja samalla vähentävät tilan korkeutta ja tekevät tilasta näin tiiviimmän tuntuisen.

Taukotila oli ainoa tila, missä sisä- ja ulkotilan rajaa pystyi häivyttämään isojen ikkunapintojen avulla. Taukotilaan ja parvekkeelle on sijoitettu ikkunan viereen kasveja, jotka peittävät ikkunan alakarmin ja saavat sisätilan tuntumaan siltä että se on suoraan yhteydessä ulkotilaan.

Terassin kylmien betonipintojen rinnalle vastapainoksi on valittu puinen laudoitus ja puiset kalusteet. Vaaka laudoitus parvekkeen pituussuuntaan nähden saa kapean parvekkeen tuntumaan hieman leveämmältä kuin se on. Laidoituksen rako pidetään riittävän tiheänä, jotta parvekkeella voi käydä pyörätuolillakin. Kasvilaatikoissa voi kasvattaa yrtejä ja kukkia, joita potilaat ja henkilökunta voivat halutessaan poimia eri käyttötarkoituksia varten. Samoin kukkien ja kasvien hoitaminen voisi toimia terapiamuotona saattohoitopotilaille.

Valkoinen katto

Verhot:
Creation Baumann
Allegro III 317

Tyynyt:
Creation Baumann
Andes 0180 ja Tony 63

Puiset kalusteet:
Valkovahattu koivu

Seinät:
Tikkurila Symphony
F459

Lattia:
Altro Suprema II
Safety Floor
Taupe SU2040

9. TILASUUNNITELMA

Aula ja Käytävät

9. TILASUUNNITELMA

Rentoutumistila

9. TILASUUNNITELMA

Olesketutila

9. TILASUUNNITELMA

Yhden hengen huone

9. TILASUUNNITELMA

Kahden hengen huone

9. TILASUUNNITELMA
Omaistenhuone

9. TILASUUNNITELMA

Lääkäriin huone

9. TILASUUNNITELMA

laskokotila

9. TILASUUNNITELMA

Taukotilan parveke

10. ARVIOLINTI

10. ARVIOINTI

10. Arviointi

Opinnäytetyöprosessi oli hyvä aloittaa tutustumalla saattohoitoon kirjallisuuden kautta. Se auttoi ymmärtämään kuolemaan valmistavaa hoitoa ja siinä tapahtuvia toimenpiteitä. Tästä oli paljon hyötyä kun vierailin suunnittelukohteessa Lahden kaupunginsairaalassa, sillä osasin kysyä oikeita kysymyksiä asiakkaalta.

Kun vierailin referenssikohteissa ymmärryksen saattohoitoympäristöistä vahvistui entisestään, sillä pystyin vertailmaan näkemiäni kohteita toisiinsa ja kirjallisiin lähteisiin. Sain paljon suunnitteluideoita referenssikohteista, varsinkin Paimion parantolasta.

Suoritin joulukuun aikoihin kyselyn osaston sisustuksesta kohteessani. Kyselyyn vastasi 18 henkilöä, joista 15 oli henkilökuntaa. Olisin toivonut enemmän vastauksia, mutta on ymmärrettävää että omaiset ja potilaat eivät vastanneet kyselyyn aiheen arkuuden vuoksi. Lisäksi omaisilla ja potilailla on niin paljon prosessoitavaa kuoleman kohtaamisen kanssa, että voin olla vain tyytyväinen että edes muutama omaisista vastasi kyselyyn. Kyselyn vastaukset vahvistivat omia havaintoja kohteen sisustuksen puutteista ja koin että olin suunnitteluprosessissa oikeilla jäljillä.

Ajan riittävyys opinnäytetyöni sisältöön nähden oli sopiva. Pysin aikataulussa ja opinnäytetyö eteni sopivaa tahtia. Kävin opinnäytetyöprosessin aikana samalla töissä, joten olisin voinut käyttää sen ajan suunnitelmani yksityiskohtien hiomiseen. Olisin halunnut vielä ehtiä suunnittelemaan kosteustilat, sillä ne ovat tärkeä osa saattohoitopotilaan ympäristöä. Jätin kuitenkin kosteustilat pois, sillä silloin aiheesta olisi tullut liian laaja ja halusin keskittyä muihin tiloihin paremmin.

Kun esittelin suunnitelmani Lahden kaupunginsairaalan osastonhoitajalle Martti Hänniselle, hän oli erittäin tyytyväinen. Ongelmaksi koettiin rahoituksen puute sisustuksen toteuttamiseen osastolla. Tästä huolimatta joitakin osia opinnäytetyöstäni aiotaan toteuttaa. Näitä olivat muun muassa huoneteippaukset, kasvi-istutukset käytävällä, säilytyspurkit luontoaiheineen potilashuoneissa ja ilmoitustaulut. Opinnäytetyötäni pidettiin suuntaa-antavana sisustuksena, josta voi poimia ideoita aina silloin kun rahoituksia myönnetään lisää.

Olen kokonaisuudessaan tyytyväinen opinnäytetyösuoritukseeni. Sain kaikki suunnitelman kuvat tuotettua ajoissa, lopullinen suunnitelma pysyi yhtenäisenä ja tarkoituksen mukaisena, vaikka aluksi kaikkien eri alueiden yhdistäminen visuaalisesti tuntui vaikealta.

Lähetän opinnäytetyöni eteenpäin Suomen jokaiselle isommalle saattohoitoympäristölle, muun muassa referenssikohteisiin, joissa vierailin. Tarkoitukseni on saada ihmiset huomioimaan sisustus eheyttävänä tekijänä ja hoitotoimenpiteiden vaikutuksen tukijana.

Kyselylomakkeet 1:2

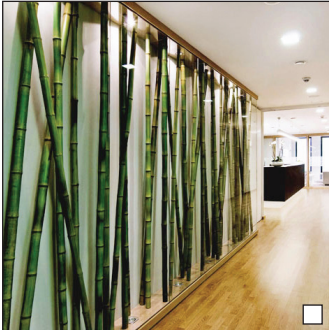
Sisustuskysely: käytävät

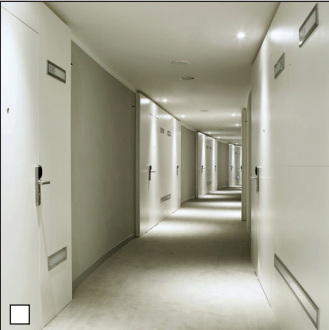
Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitystä varten.

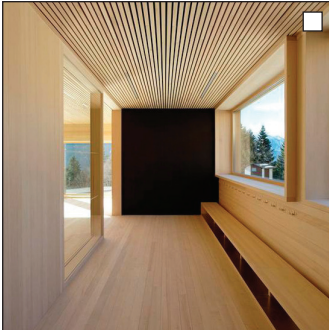
Oletko..

Henkiökuntaa: Omainen: Potilas:

Mikä seuraavista kuvista miellyttää sinua eniten tyyliään:

A hallway with a wall covered in vertical bamboo panels, a wooden floor, and recessed ceiling lights. A small white checkbox is in the bottom right corner.

A long, brightly lit hallway with white walls, white doors, and a light-colored floor. A small white checkbox is in the bottom left corner.

A hallway with light wood paneling on the walls and ceiling, a wooden floor, and a window on the right side. A small white checkbox is in the top right corner.

A hallway with a large, illuminated living wall on the right side, a wooden floor, and recessed ceiling lights. A small white checkbox is in the top left corner.

kuveni@hdk www.archtono.com

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti - Sisustusarkkitehtuurin osasto

Sisustuskysely: käytävät

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitystä varten.

Mitä mieltä olet nykyisten käytävien valaistuksesta:

Heikko Riittävä Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisten käytävien akustiikasta:

Heikko Riittävä Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisten käytävien väreistä:

Miellyttävät Levottomat

Muuta, mitä? :

Mitä puutteita olet havainnut käytävien toiminnoissa:

Toivomuksia käytävien sisustuksen suhteen:

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

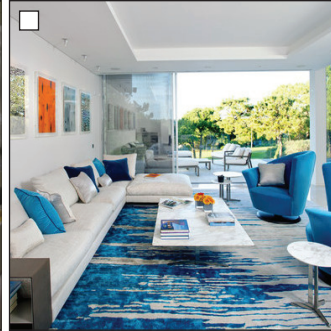
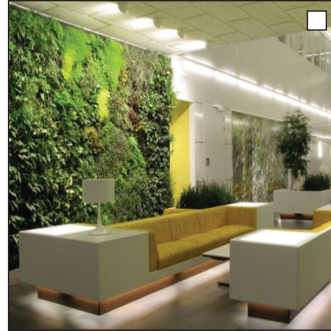
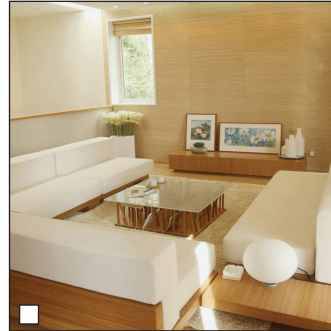
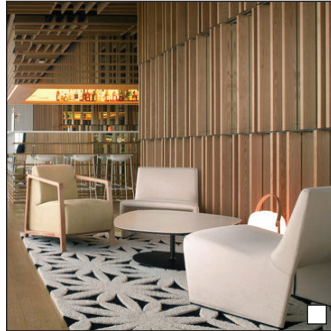
Sisustuskysely: oleskelutilat

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitystä varten.

Oletko..

Henkiökuntaa: Omainen: Potilas:

Mikä seuraavista kuvista miellyttää sinua eniten tyyliltään:

kuvien lähde: www.architoim.com

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Sisustuskysely: oleskelutilat

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitystä varten.

Mitä mieltä olet nykyisten oleskelutilojen valaistuksesta:

Heikko Riittävä Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisten oleskelutilojen akustiikasta:

Heikko Riittävä Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisten oleskelutilojen väreistä:

Miellyttävät Levottomat

Muuta, mitä? :

Mitä puutteita olet havainnut oleskelutilojen toiminnoissa:

Toivomuksia oleskelutilojen sisustuksen suhteen:

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Kyselylomakkeet 1:2

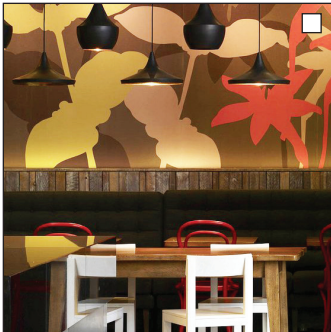

Sisustuskysely: taukotila ja omaistenhuone

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitystä varten.

Oletko..

Henkiökuntaa: Omainen: Potilas:

Mikä seuraavista kuvista miellyttää sinua eniten tyyliiltään:

Kuvien lähde: www.archtoori.com

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Sisustuskysely: taukotila ja omaistenhuone

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitystä varten.

Mitä mieltä olet nykyisten tilojen valaistuksesta:

Heikko Riittävä Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisten tilojen akustiikasta:

Heikko Riittävä Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisten tilojen väreistä:

Miellyttävät Levottomat

Muuta, mitä? :

Mitä puutteita olet havainnut tilojen toiminnoissa:

Toivomuksia tilojen sisustuksen suhteen:

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Sisustuskysely: potilashuone

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston filasuunnitelman päivitystä varten.

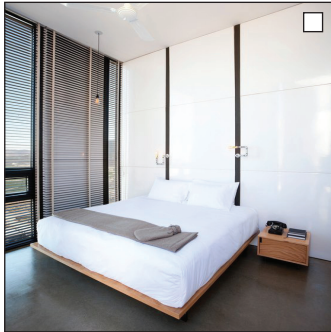
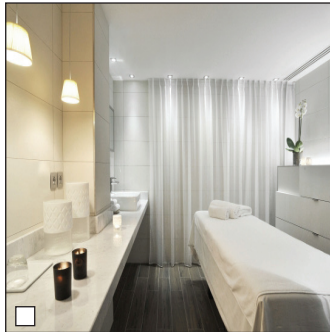
Oletko..

Henkiökuntaa:

Omainen:

Potilas:

Mikä seuraavista kuvista miellyttää sinua eniten tyyliään:

kuvien lähde: www.archtonic.com

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Sisustuskysely: potilashuone

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston filasuunnitelman päivitystä varten.

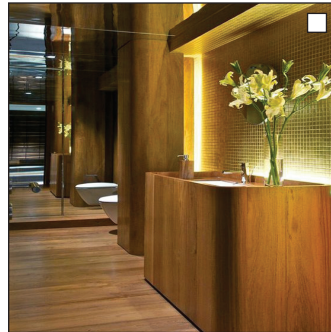
Oletko..

Henkiökuntaa:

Omainen:

Potilas:

Mikä seuraavista kuvista miellyttää sinua eniten tyyliään:

kuvien lähde: www.archtonic.com

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Sisustuskysely: potilashuone

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston filasuunnitelman päivitystä varten.

Mitä mieltä olet nykyisen potilashuoneen valaistuksesta:

Heikko

Riittävä

Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisen potilashuoneen akustiikasta:

Heikko

Riittävä

Hyvä

Muuta, mitä? :

Mitä mieltä olet nykyisen potilashuoneen väreistä:

Miellyttävät

Levottomat

Muuta, mitä? :

Mitä puutteita olet havainnut potilashuoneen toiminnoissa:

Toivomuksia potilashuoneen sisustuksen suhteen:

Lahden Ammattikorkeakoulu - Muotoilu- ja Taideinstituutti -Sisustusarkkitehtuurin osasto

Kyselyn yhteenveto 1:2

Sisustuskyselyn yhteenveto

Lahden kaupunginsairaalan palliatiivisen vuodeosaston tilasuunnitelman päivitys

Inkeri Heikkilä

Sisustusarkkitehtuurin sv.
Muotoilun ko.
Lahden Ammattikorkeakoulu
Muotoilu- ja Taideinstituutti

Kyselyn ajankohta: 14.12.2012-4.1.2013

Toteutettu jättämällä lomakkeita ja kaksi laatikkoa palliatiivisen vuodeosaston oleskelutilaan ja omaistenhuoneeseen.

Vastanneita 18 kpl, joista henkilökuntaa 13 kpl, omaisia 4 kpl ja potilaita 1 kpl.

Tein neljä erilaista kyselylomaketta osaston eri tiloja varten. Tilat olivat: käytävät, oleskelutilat, taukotila ja potilashuone. Potilashuonetta ja taukotilaa koskevaan kyselyyn vastasi ainoastaan yksi henkilö. Tämä saattoi johtua siitä että jätin kyseiset lomakkeet omaistenhuoneeseen vähän sivummalle, mistä ihmiset eivät välttämättä huomanneet niitä. Erittelen potilashuonetta ja taukotilaa koskevat vastaukset otsikon alle "muut tilat", vastausten vähäisyyden vuoksi.

Palliatiivisen vuodeosaston sisustus näytti kiinnostavan eniten henkilökuntaa. Se saattaa johtua siitä että saattohoitopotilaat ja heidän omaisensa käyvät läpi niin raskasta henkistä prosessia, että tilojen sisustuksen tarkkailu jää vähemmän tärkeäksi. Samoin potilaiden ja omaisten on hankala analysoida uutta ympäristöä ja etsiä sieltä parantamishetoksia lyhyen käytön jälkeen.

Henkilökunnalle tilanne on päinvastainen, sillä he liikkuvat samoissa tiloissa vuosista toiseen ja näin tietävät tilojen heikkoudet ja vahvuudet. Henkilökunnan palaute on äärimmäisen tärkeää, sillä juuri he ovat tarkkailleet eri potilaiden ja omaisten suhtautumista tiloihin ja osaavat puhua myös aikaisempien potilaiden puolesta. Henkilökunta pystyy vaikuttamaan kyselyn kautta oman työympäristönsä mukavuuteen ja tätä kautta oman työhyvinvointinsa ja työtehokkuutensa parantamiseen.

KÄYTÄVÄT

(67% henkilökunta, 33% omaiset)

Tyylikuvista eniten suosiossa oli pelkistetty käytävä, johon lämpöä oli tuotu puumateriaalin ominaisuuksien kautta. Käytävässä on kontrastina tumma seinä ja luonto on läsnä ikkunoista avautuvissa maisemissa.

Toiseksi suosituin tyyllisesti oli käytävä, joka on rytmitetty käyttämällä bambua käytävän seinällä. Muuten käytävän värit on hillitty. Lämpöä tuo puulattia ja kalusteet ovat pelkistetyt.

Näistä voi päätellä että haluttu tyyli on edellisten kuvausten yhdistelmä, johon lisätään vielä kyselyyn vastanneiden toiveet käytävien muista ominaisuuksista ja huomiot puutteista.

Vastanneiden huomiot:

VALAISTUS

Valaistuksen koettiin olevan enimmäkseen riittävä (56 %) tai hyvä (33%). Nykyiseen valon määrään ei tarvitse ehkä liiemmin puuttua. Valaistuksesta voisi tehdä kuitenkin tunnelmallisemman.

Vastanneiden kommentit:

-Valaistus on yksitoikkoinen.

-Raikkautta ja valoa lisää! (Myös tunnelma/yövalo)

AKUSTIIKKA

Akustiikan koettiin olevan enimmäkseen riittävä (67 %) tai hyvä (22%). Tämä tulos ylitti sillä oman kokemuksen akustiikasta käytävässä oli kovin huono. Äänet kaikuivat käytävältä huoneisiin ja toisin päin. Voi olla että kyselyyn vastanneet ovat niin tottuneita käytävän ääniympäristöön että eivät koe siinä siksi puutteita.

Vastanneiden kommentit:

-Akustiikalla voisi madaltaa erilaiset taustääänet.

VÄRIT

Väreistä oltiin jokseenkin eri mieltä. Suurin osa vastanneista (67%) koki värimaailman vaikuttavan negatiivisesti ja loput pitivät värimaailmaa miellyttävänä (33%).

Vastanneiden kommentit:

-Ikkunamaalaukset kansliassa ovat ihastuttavat!

-Värimaailma on sekava, kylmät värit.

-Väritys voisi olla yhtenäisempi, tummat pinnat ovat synkän olaiset.

-Karut laitosmaiset käytävät. Ovet huoneisiin ovat vanhat ja kulahtaneet.

-Värejä enemmän!

-Käytävien värit ovat vanhanaikaiset ja raskaat.

-Nykyiset värit ovat sekalaiset.

-Liian vaaleat värit.

TOIMINNOT

Vastanneiden kommentit:

-Kakkoskäytävä on liian sairaalallinen, pitkä käytävä. Se pitäisi saada jotenkin katkaistua huomioiden paloturvallisuus ja vuoteiden ja ruokakärryjen kanssa liikkuminen.

- Levähdys/istumapaikkoja, mitkä katkaisisivat pitkän käytävän.

-Ongelman on ahtaus liikulteaessa sänkyjä ja muita apuvälineitä. Tilanpuutetta on myös säilytyksen suhteen.

-Käytävän kaiteet ovat liian korkealla ja niihin on hankala tarttua. Niistä ei saa otetta koska ne ovat liian leveät.

-Kapeammat kaiteet käytävään ja istumapaikkoja myös päiväsalin vastakkaiselle käytävälle.

-Käytävät ovat laitosmaiset. Olisi hyvä saada katkoja jollain konstilla.

-Kakkoskäytävä on sairaalallinen.

OLESKELUTILAT (72% henkilökunta, 14% omaiset, 14% potilaat)

Tyyliekuvia eniten suosittu oli tila jossa oli käytetty puuta rytmittämään seinää. Kalusteet ovat hillityn värisiä ja niissä on tekstiiliverhoilu. Matossa on käytetty voimakasta kuviota tuomaan tilaan lisää liikettä.

Yhtä suosittu tyyllisesti oli kasviseinän sisältävä oleskelutila. Kasviseinän lisäksi tiassa on käytetty valkoista ja keltaista tuomaan lämpöä. Kalusteiden tyyli on pelkistetty.

Tyylillisesti tilassa voisi yhdistellä edellisten tilojen parhaimmat puolet ja ottaa huomioon myös vastanneiden esittämät toiveet tilan ilmeestä ja toiminnoista.

Vastanneiden huomiot:

VALAISTUS

Valaistuksen koettiin olevan enimmäkseen riittävä (83 %) tai hyvä (17%). Tunnelmallinen epäsuora valo puuttuu kuitenkin tilasta täysin (myös yksi kyselyyn vastanneista oli tehnyt saman huomion), sen voisi lisätä nykyisen valaistuksen rinnalle.

-Valaistus on laitosmainen.

-Valaistuksessa ei ole huomioitu sisustuksellista puolta.

-Laitosmaiset valot.

AKUSTIIKKA

Akustiikan koettiin olevan enimmäkseen hyvä(50%) tai riittävä(33%). Tämän koettiin johtuvan puista akustiikka levyistä pääoleskelutilan käytävällä. Hyvä ehdotus tuli äänimaailman käyttämisestä terapeuttiisiin tarkoituksiin.

Vastanneiden kommentit:

-Ei ole kaikua= sisustustekstiilit ja akustiikkalevyt seinällä.

-Voisiko sisustuselementtinä käyttää myös ääniä. Esim aulaassa nyt oleva lähde ja linnunlaulu tms. voisivat toimia terapiatuokiina.

-Akustiikka on hyvä: Ei kaiu.

VÄRIT

Värit jakoivat mielipiteet puoliksi. Puolet oli sitä mieltä että värimaailmassa oli puutteita ja puolet kokivat värityksen miellyttäväksi. Vastanneet eivät ehkä laskeneet kalusteiden sävyjä mukaan värimaailmaan, sillä kommentteja kaluston värien epäselvyydestä tuli kuitenkin verrattuna siihen että vain puolet pitivät tilan väritystä epäselvänä.

Vastanneiden kommentit:

-Kalusto on sekavaa.

-Väritys on aneeminen, mutten olosuhteisiin nähden ok.

-Ei yhtenäistä värimaailmaa, sekava.

-Olisi hyvä jos saataisiin harmooninen ja kodinomainen tunnelma käyttämällä värejä ja kasveja -> terapeuttiinen ympäristö.

-Sairaalamaiset värit, verhoilla ym. teksteileillä saisi enemmän värejä.

TOIMINNOT JA TOIVEET

Vastanneiden kommentit:

-Hieman sekava tyyllisesti.

-Uudet verhot. Ehkä myös uusi sohva voisi antaa ripauksen arvokkuutta.

-Lämmin yhtenäinen tunnelma (ei sairaalallinen) olisi kiva. Tila joka kutsuu oleilemaan.

-Haukutteleva reilun kokoinen sohva ja matto toisi kodikkuutta.

-Kaikesta näkee, että tavarat on koottu milloin mistäki.

-Kodinomaisuutta lisää.

MUUT TILAT (72% henkilökunta, 14% omaiset, 14% potilaat)

Palautetta muiden käytävien ja oleskelutilojen lisäksi tuli muhinkin tiloihin, vaikka ne eivät liittyneet kyselyyn. Kyseessä on suunnittelutyön kannalta arvokasta tietoa, joten päätin lisätä nekin tähän yhteenvedoon.

Vastanneiden kommentit:

Työtilat

-Hoitajien työtila on järkyttävä sekamelska ja rikkinäiset kalusteet!

Potilashuone

-Potilashuoneiden viihtyvyyttä parantaisi kasvit ja värit.

-Potilashuoneissa on kylmä valo

-Värit ovat rumat

-Enemmän kodikkuutta, lämpöä ja värejä.

Taukotila ja omaistenhuone

-Valaistus on ajoittain jopa liiankin kirkas. Työvalaistukseksi hyvä.

-Tilan akustiikka on riittävä

-Nykyisen tilan värit eivät herätä tuntemuksia suuntaan tai toiseen. Voisivat olla miellyttävämmät/tunnelmallisemmat.

-Tilassa on ahdasta.

-Sisustustauluja voisi olla. Huoneet voisivat olla erilaisiakin – eri värisiä?

Piirustusluettelo

Kohde: Lahden kaupunginsairaala, Palliatiivinen vuodeosasto L62

Vaihe: Sisustussuunnitelma

Suunnitteluala: Sisustusarkkitehtuuri

Suunnittelija: Inkeri Heikkilä

Asiakirjalaji	Tunnus	Rakennus/ Krs.	Asiakirjasisältö	Mittakaava	Tiedostomuoto	Muutos	Muutospvm.	Pvm.
PIIRUSTUKSET								
	Työpiirustukset							
	F6 SIS 001	krs 6	Pohjapiirustus	1:200	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 002	krs 6	Aula	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 003	krs 6	Käytäväprojektiot K1-K3	1:100	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 004	krs 6	Käytäväprojektiot K4-K6	1:100	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 005	krs 6	Käytäväprojektiot K7-K7 + kasviastia	1:100	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 006	krs 6	Alakattoperiaate	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 007	krs 6	Rentoutumistila ja projektiot	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 008	krs 6	Oleskelutila	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 009	krs 6	Yhden hengen huone	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 010	krs 6	Yhden hengen huone projektiot	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 011	krs 6	Kahden hengen huone	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 012	krs 6	Kahden hengen huone projektiot	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 013	krs 6	Potilaspaneeli	1:20	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 014	krs 6	Omaisten huone	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 015	krs 6	Omaisten huone projektiot	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 016	krs 6	Taukotila	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 017	krs 6	Taukotila projektiot	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 018	krs 6	Lääkärihuone	1:50	PDF			31.3.2013
	F6 SIS 019	krs 6	Käsijohteen kasviastia	1:10	PDF			31.3.2013
DOKUMENTIT								
	F01 000		Piirustusluettelo		PDF			15.4.2013
	F01 001		Huoneseloste L62		PDF			15.4.2013

HUONESELOSTE

pvm. 2.5.2012

Lahden Kaupunginsairaala
Palliativinen vuodeosasto L62
Uudistussuunnitelma

Huonetiila		
Aula		

Tilan kalusteet sijoitetaan Pohjapiirustuksen osoittamalla tavalla

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Tere nojatuoli käsinojaton	ISKU	IRT	6 kpl	cb tony 62, kromijalat
	Lampi pöytä, sivupöytä	Puulon	IRT	3 kpl	saarni
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	5 kpl	valkoinen

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Sivuverhot, aaltorypytyt, tilan korkeus 2500 (mitat tarkistettava)	Vallila	TKSTL	4 kpl	cb allegro III 316

Valaisimet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Pisara riippuvalaisin halk. 280 kork 510	Innojok	IRT	3 kpl	opaalilasi

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	5 kpl	

Huonetila			
Rentoutustila			

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävy nro/väri	
Alakatto	Akustiset paneelit ja upotetut valaisimet alakattokaavio mukaisesti	Ecophon/hedtech?	frost	valkoinen
Seinät	Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	G486	vaalea hiekka
Lattia	heterogeeninen kalvopintainen lattiapinnoite, Acoustix Gallery FX	Acoustix Gallery	6845	Earth
				hiekk

Tilan kalusteet sijoitetaan Pohjapiirustuksen osoittamalla tavalla

lrtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	After keinutuoli korkeaselkänoja vaihtopääll, kosteussuoja	Pedro	IRT	2 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	After 2 istuttava keinutuoli korkeaselkänoja, vaihtopääll, kosteussuoja	Pedro	IRT	1 kkpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	2 kpl	valkoinen
	Lampi pöytä 900/590 mm kansilevy, 400 korkea	Puulon	IRT	1 kpl	saarni

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Tilanjakajaverhot, aaltorypytys, tilan korkeus 2200 (mitat tarkistettava)	Vallila	TKSTL	6 Kpl	Alphacoustic 0025
	Tilanjakajaverhot, aaltorypytys, tilan korkeus 2200 (mitat tarkistettava)	Vallila	TKSTL	6 Kpl	cb allegro III 316
	Tempo 210 matto, 1500 x 3500 mm	Hanna Korvela Design	TKSTL	1 kpl	213-220 vihreä
	Irtotyyppi 500x500 mm	Vallila	TKSTL	3 kpl	cb tony 62

Valaisimet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Pisara riippuvalaisin halk. 280 kork 510	Innojok	IRT	3 kpl	opaalilasi

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	2 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Akustiset paneelit Offecct Soundwave Botanic 585x585x62	Martela	IRT	10 kpl	vihreä
	Offecct soundwave shelf hyllyt L585xS220xK150 paksuus 15 mm	Martela	IRT	2 kpl	valkoinen
	Audio Pro ADDON FIVE AKTIIVIKAIUTTIMIT 104x163x138	Hifi-studio	IRT	1 pari	valkoinen

Huonetila		
Oleskelu		

Tilan kalusteet sijoitetaan Pohjapiirustuksen osoittamalla tavalla

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävy nro/väri	
Alakatto	Ei muutostöitä			
Seinät	Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	G486	vaalea hiekka
	Puolikas seinä rakennetaan korkeus 1600 mm, katso F6SIS008	Tikkurila Symphony	G486	vaalea hiekka
Lattia	heterogeeninen kalvopintainen lattiapinnoite, Acoustix Gallery FX	Acoustix Gallery	6845	Earth hiekka

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	istuinpenkit , katso F6SIS 003		KAL		valkovahattu koivu

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	After keinutuoli matala selkänoja L700xS750x K800	Pedro	IRT	2 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Tango vuodesohva 3 istuttava L2100 x S860 x K820	Pedro	IRT	1 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Lampi pöytä 900/590 mm kansilevy, 350 ja 400 korkea	Puulon	IRT	2 kpl	saarni
	Plus nojatuoli matala selkänoja	Martela	IRT	3 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Plus nojatuoli korkea selkänoja	Martela	IRT	2 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Plus pöytä pyöreä	Martela	IRT	1 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	2 kpl	valkoinen
	Piano, tilassa valmiina				tumma puu

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Sivuverhot aaltorypytys, tilan korkeus 2200	Vallila	TKSTL	4 Kpl	cb allegro III 316
	Tempo 210 matto, 2500 x 2500 mm	Hanna Korvela Design	TKSTL	2 kpl	213-220 vihreä
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb tony 63 (oranssi)
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	5 kpl	cb tony 61 (vihreä)
	Irtotyynyt 500x500 mm	Vallila	TKSTL	3 kpl	cb tony 62 (vihreä)
Valaisimet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Nice kattovalaisin halk 600 Design by Frandsen Valaisin Grönlund	ISKU	IRT	2 kpl	valkoinen
	Muoto Pull lattiavalaisin	Formverk	IRT	2 kpl	saarni valkoinen

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	2 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	LG 32" LED-TV 32LS359T K 530, S289, L755	Giganti	IRT	1 kpl	valkoinen

Huonetiila			
1 hengen potilashuone, yhden huoneen varusteet			

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävy nro/väri		
Alakatto	Akustiset paneelit ja upotetut valaisimet alakattokaavio mukaisesti, katso F6SIS 009	Ecophon/fagerhult			
Seinät	Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	F444	vaalea vihreä	
Lattia	Altro Suprema II Safety Floor (RTV), muovilistat lattiasävy nro mukaan		SU2040	Taupe	tumma hiekka

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Potilaspaneelin kotelointi, katso F6SIS 013		KAL	1 kpl	valkovahattu koivu
	Uudet kaapin ovet		KAL		valkovahattu koivu

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Tango vuodetuoli L1080 x S860 x K820	Pedro	IRT	1 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	1 kpl	valkoinen

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Sivuverhot, aaltorypytys, tilan korkeus 2500 (mitat tarkistettava)	Vallila	TKSTL	4 kpl	cb allegro III 316
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	1 kpl	cb tony 63 (oranssi)
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb tony 62 (vihreä)

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	1 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	LG 32" LED-TV 32LS359T K 530, S289, L755	Giganti	IRT	1 kpl	valkoinen
	Kello kuusi, Woodism, tilataan 250 x250 kokoisena	Propuu	IRT	1 kpl	kuusi
	Duo Lasipurkki 1,25 l	Pentik	IRT	1 kpl	akaasiappuu, lasi
	Duo Lasipurkki 0,75 l	Pentik	IRT	1 kpl	akaasiappuu, lasi
	Duo Lasipurkki 0,5 l	Pentik	IRT	1 kpl	akaasiappuu, lasi

Huonetila 2 hengen potilashuone, yhden huoneen varusteet		
---	--	--

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävyn nro/väri	
Alakatto	Akustiset paneelit ja upotetut valaisimet alakattokaavio mukaisesti katso F6SIS 011	Ecophon/fagerhult		
Seinät	Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	F438	vaalea sininen
Lattia	Altro Suprema II Safety Floor (RTV), muoviliistat lattiasävyn mukaan		SU2040	Taupe tumma hiekka
Seinäteippaukset	Katso projektiot F6SIS 012			

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Potilaspaneelin kotelointi, katso F6SIS 013		KAL	1 kpl	valkovahattu koivu
	Uudet kaapit, katso F6SIS 012		KAL	1 kpl	valkovahattu koivu

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	1 kpl	valkoinen
	Sera tuoli, käsinojaton, istuinoso verhoiltu, irtopäällinen (creation baumann tony 60)	ISKU	IRT	3 kpl	koivu
	Lampi pikkupöytä, 420 x 280, laippajalka kromia	Puulon	IRT	1 kpl	koivu

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Verhot ikkunoihin, sivuverhot lattiasta kattoon	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb allegro III 315
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb tony 63 (oranssi)
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	4 kpl	cb tony 60 (sininen)
	Potilasverhot, 50 mm lattiapinnasta kattoon.	Vallila	TKSTL	1 kpl	cb allegro III 315

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	1 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	LG 32" LED-TV 32LS359T K 530, S289, L755	Giganti	IRT	1 kpl	valkoinen
	Kello kuusi, Woodism, tilataan 250 x250 kokoisena	Propuu	IRT	1 kpl	kuusi
	Knax ripustin 4 koukkua	Room21	IRT	1 kpl	koivu
	Duo Lasipurkki 1,25 l	Pentik	IRT	1 kpl	akaasiappuu, lasi
	Duo Lasipurkki 0,75 l	Pentik	IRT	1 kpl	akaasiappuu, lasi
	Duo Lasipurkki 0,5 l	Pentik	IRT	1 kpl	akaasiappuu, lasi

Huonetila			
Omaisten huone			

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävy nro/väri	
Alakatto	Ei muutostöitä			
Seinät	Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	F438	vaalea sininen
Lattia	Altro Suprema II Safety Floor (RTV), muoviliistat lattiasävyyn mukaan		SU2040	Taupe
Seinäteippaukset	Katso projektiot F6SIS 015			tumma hiekka

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Keittiö, katso F6SIS 014 ja F6SIS 015	ISKU	KAL	1 kpl	valkovahattu koivu

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	2 kpl	valkoinen
	Tango vuodesohva 3 istuttava L2100 x S860 x K820	Pedro	IRT	1 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Haiku pöytä 1400 x 800	ISKU	IRT	1 kpl	koivu
	Sera tuoli, käsinojaton	ISKU	IRT	5 kpl	koivu, sininen verhoilu
	Interface Samba rahi pyöreä halk 400 kork 380 mm	Vepsäläinen	IRT	1 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Interface Samba rahi pyöreä halk 600 kork 380 mm	Vepsäläinen	IRT	2 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Maininki Senkki 420 x1500 x 830 mm	ISKU	IRT	1 kpl	valkoiseksi petsattu saarni

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Verhot ikkunoihin, sivuverhot lattiasta kattoon	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb allegro III 315
	Tempo 210 matto, pyöreä, halkaisija, kanttaamaton, halk 1600 mm	Hanna Korvela Design	TKSTL	1 kpl	218-219 sininen
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	4 kpl	Tony 60

Valaisimet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Nice kattovalaisin halk 600 Design by Frandsen Valaisin Grönlund	ISKU	IRT	1 kpl	valkoinen
	Muuto Pull lattiavalaisin	Formverk	IRT	1 kpl	saarni valkoinen

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	1 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Samsung 7" Galaxy Tab 2 8GB WiFi (valkoinen)	Giganti	IRT	1 kpl	valkoinen
	Kello kuusi, Woodism, tilataan 250 x250 kokoisena	Propuu	IRT	1 kpl	kuusi
	Duo Lasipurkki 1,25 l	Pentik	IRT	3 kpl	akaasiappuu, lasi
	Duo Lasipurkki 0,75 l	Pentik	IRT	3 kpl	akaasiappuu, lasi
	Duo Lasipurkki 0,5 l	Pentik	IRT	3 kpl	akaasiappuu, lasi

Huonetila					
Lääkäriin huone					

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävy nro/väri		
Alakatto	Ei muutostöitä				
Seinät	Potilaspaneeli puretaan, Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	F459	vaalea vanilja	
Lattia	Altro Suprema II Safety Floor (RTV), muovilistat lattiasävy n mukaan		SU2040	Taupe	tumma hiekka

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Avohyllyt, katso projekti F6SIS 018		KAL		

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Matrix I työpöytä A20 2000x800	ISKU	IRT	1 kpl	koivu
	Salli satulatuoli	ISKU	IRT	1 kpl	valkoinen keinoahka
	Plus nojatuoli matala selkänoja, irtoverhoilu (kangas cb Henry 0004)	Martela	IRT	2 kpl	koivu, kangas cb Henry 0004
	Eden säiliöruukku, 320x320x580	Orthex	IRT	2 kpl	valkoinen

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Sivuverhot lattiasta kattoon	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb allegro III 317
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	1 kpl	cb Tony 63
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	1 kpl	cb Andes 0180

Valaisimet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Flax pöytävalaisin Design by Frandsen, Valaisin Grönlund	ISKU	IRT	1 kpl	valkoinen, puu

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	2 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kello kuusi, Woodism, tilataan 250 x250 kokoisena	Propuu	IRT	1 kpl	kuusi
	Akustiset paneelit Offecct Soundwave Botanic 585x585x62	Martela	IRT	6 kpl	valkoinen
	Offecct soundwave shelf hylly L585xS220xK150 paksuus 15 mm	Martela	IRT	2 kpl	valkoinen

Huonetila			
Taukotila			

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävy nro/väri		
Alakatto	Ei muutostöitä				
Seinät	Potilaspaneeli puretaan, Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	F459	vaalea vanilja	
Lattia	Altro Suprema II Safety Floor (RTV), muoviliistat lattiasävy n mukaan		SU2040	Taupe	tumma hiekka

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Uudet keittiön ovet nykyisten tilalle, vetimettöminä (pomppusaranat)	ISKU	KAL		Betulla, valkolakattu koivu
	Istuinkaluste ja patterikotelointi ikkunan eteen, katso projektiot F6SIS 017		KAL		valkovahattu koivu

Irtokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Haiku pöytä 1000 x 800	ISKU	IRT	3 kpl	koivu
	Sera tuoli, käsinojaton, koivu verhoilu Creation Baumann Tony 63	ISKU	IRT	11 kpl	koivu,cb Tony 63
	Tendo kirjahylly, K1640 x L800 x S330	ISKU	IRT	1 kpl	koivuviilutus

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Sivuverhot patterikotelosta kattoon (tarkistusmitattava9	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb allegro III 317
	Irtotyyny 300x500x60	Vallila	TKSTL	2 kpl	oranssi cb Tony 63
	Irtotyyny 300x500x60	Vallila	TKSTL	2 kpl	keltainen cb Andes 0180

Valaisimet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Nice kattovalaisin halk 600,	ISKU	IRT	2 kpl	valkoinen

Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit ruukkuihin		IRT	2 kpl	

Varusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kello kuusi, Woodism, tilataan 250 x250 kokoisena	Propuu	IRT	1 kpl	kuusi
	Akustiset paneelit Ofecct Soundwave Botanic 585x585x62	Martela	IRT	6 kpl	valkoinen
	Ofecct soundwave shelf hylly	Martela	IRT	3 kpl	valkoinen

Huonetila			
Parveke			

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävyn nro/väri	
Lattia	Parvekelaudoitus, katso F6SIS 016			painekyllästetty mänty

Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Penkit istutus altaineen, katso F6SIS 016 ja F6SIS 017				

Huonetila			
Käytävät			

Rakennustyöt	ohje	maali, käsit, materiaali	sävyn nro/väri		
Alakatto	Akustiset paneelit ja upotetut valaisimet, katso F6SIS 006	Ecophon/fagerhult		valkoinen	
Seinät	Seinät tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan ohjeistetulla sävyllä	Tikkurila Symphony	G486	vaalea hiekka	
Lattia	heterogeeninen kalvopintainen lattiapinnoite, Acoustix Gallery FX	Acoustix Gallery	6845	Earth	hiekka

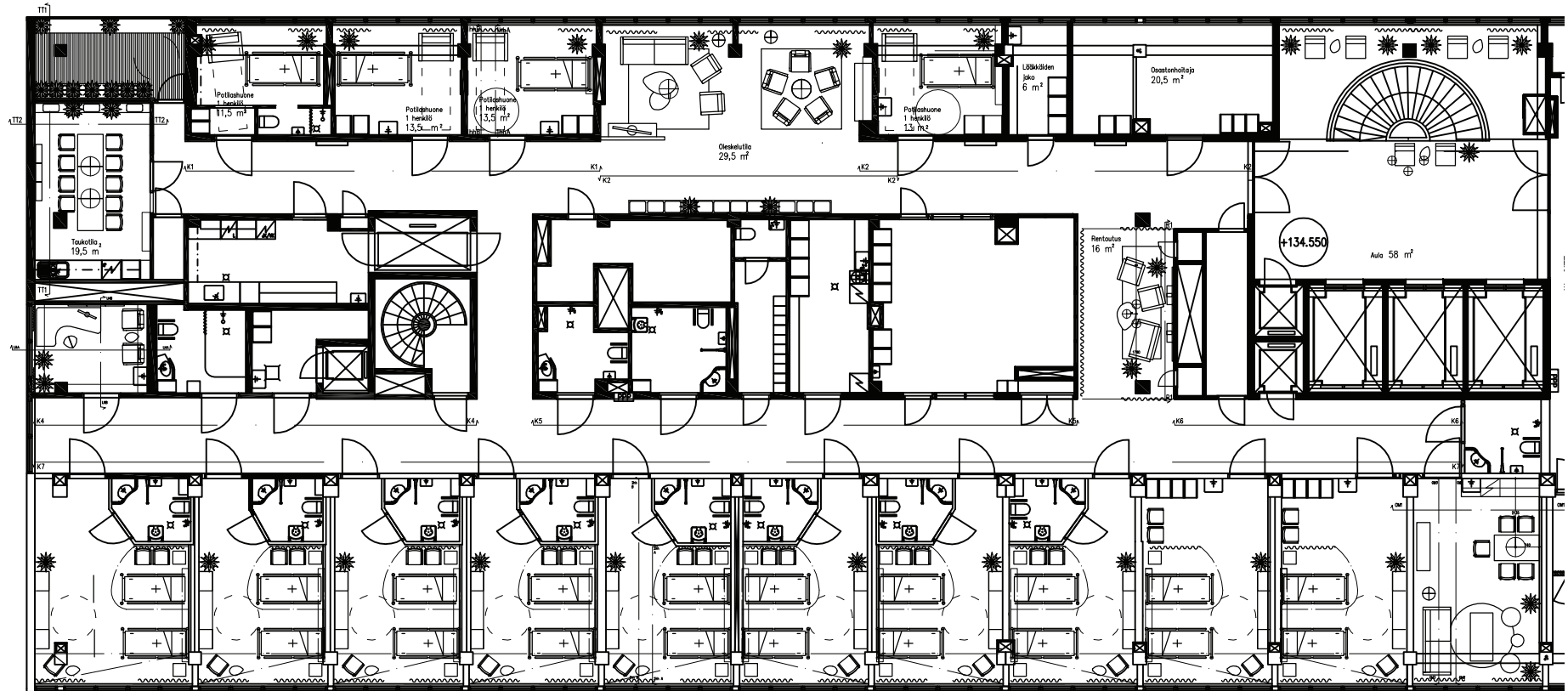
Kiintokalusteet	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Törmäyssuojalistat ja istutus astiat piirustusten mukaisesti, katso F6SIS 003, F6SIS 004, F6SIS 005, F6SIS 019				valkovahattu koivu

Tekstiilit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Sivuverhot, aaltorypytys, tilan korkeus 2200 (mitat tarkistettava)	Vallila	TKSTL	2 kpl	cb allegro III 316
	Irtotyyny 500x500 mm	Vallila	TKSTL	4 kpl	vihreä

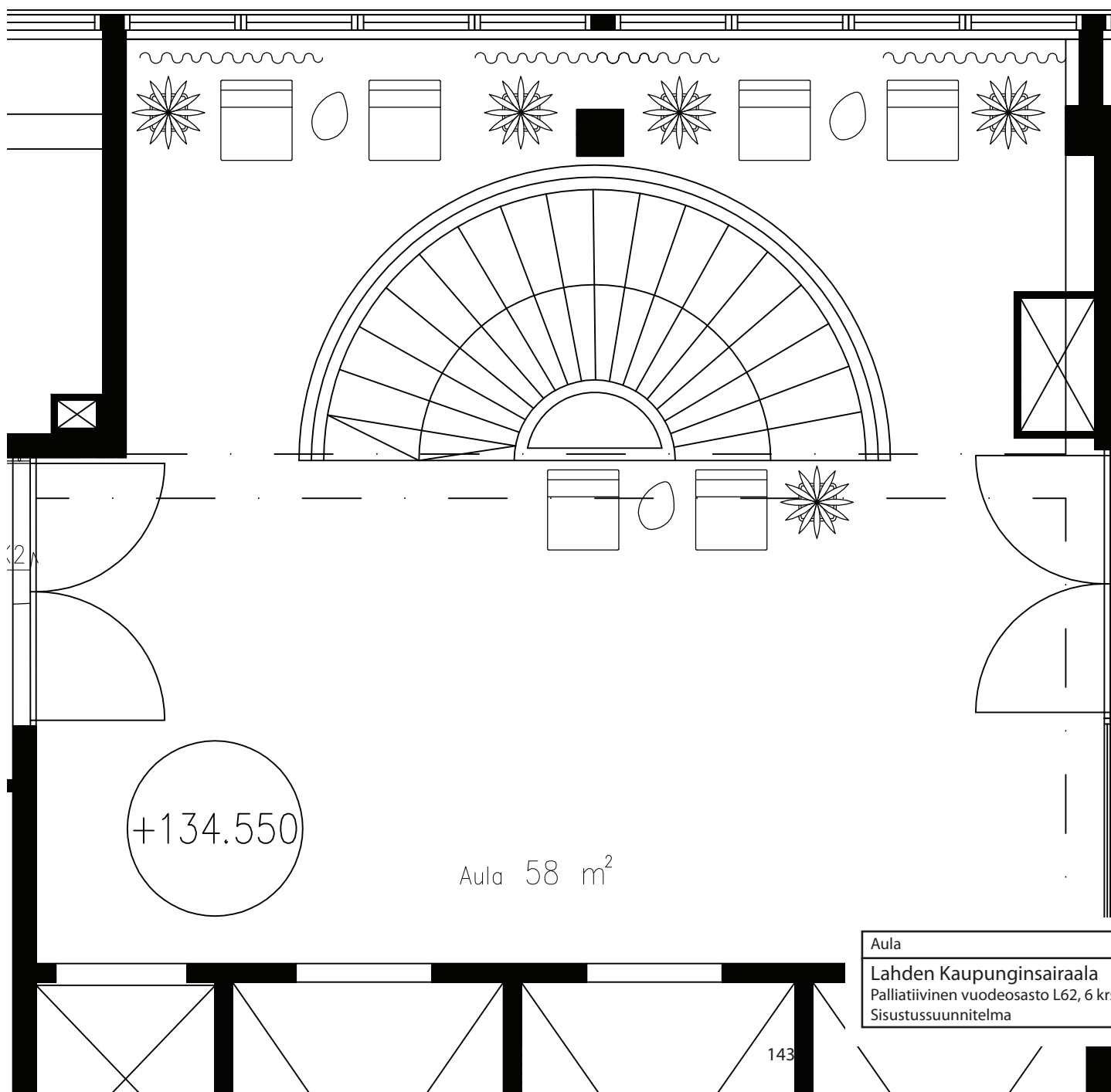
Kasvit	Tyyppi	Toimittaja	Urakka	lukumäärä	materiaali
	Kasvit kasviastioihin		IRT	1 kpl	

LIITE 5

Suunnitelman työpiirustukset

Pohjapiirustus Osasto L62		F6SIS 001	Mittakaava 1:200
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

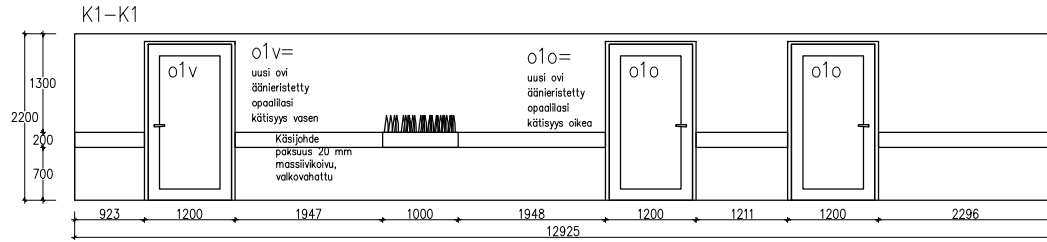

+134.550

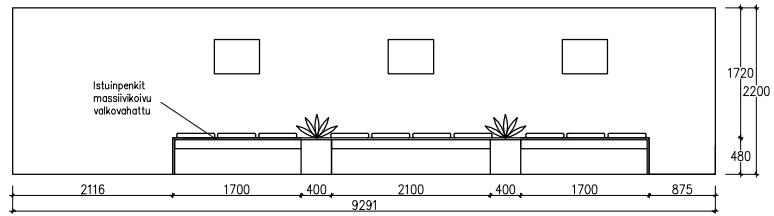
Aula 58 m²

Aula	F6SIS 002	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

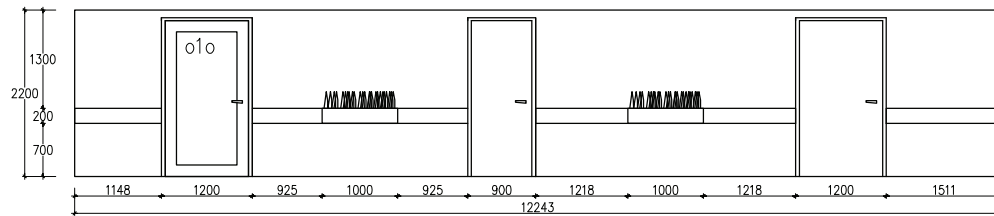
143

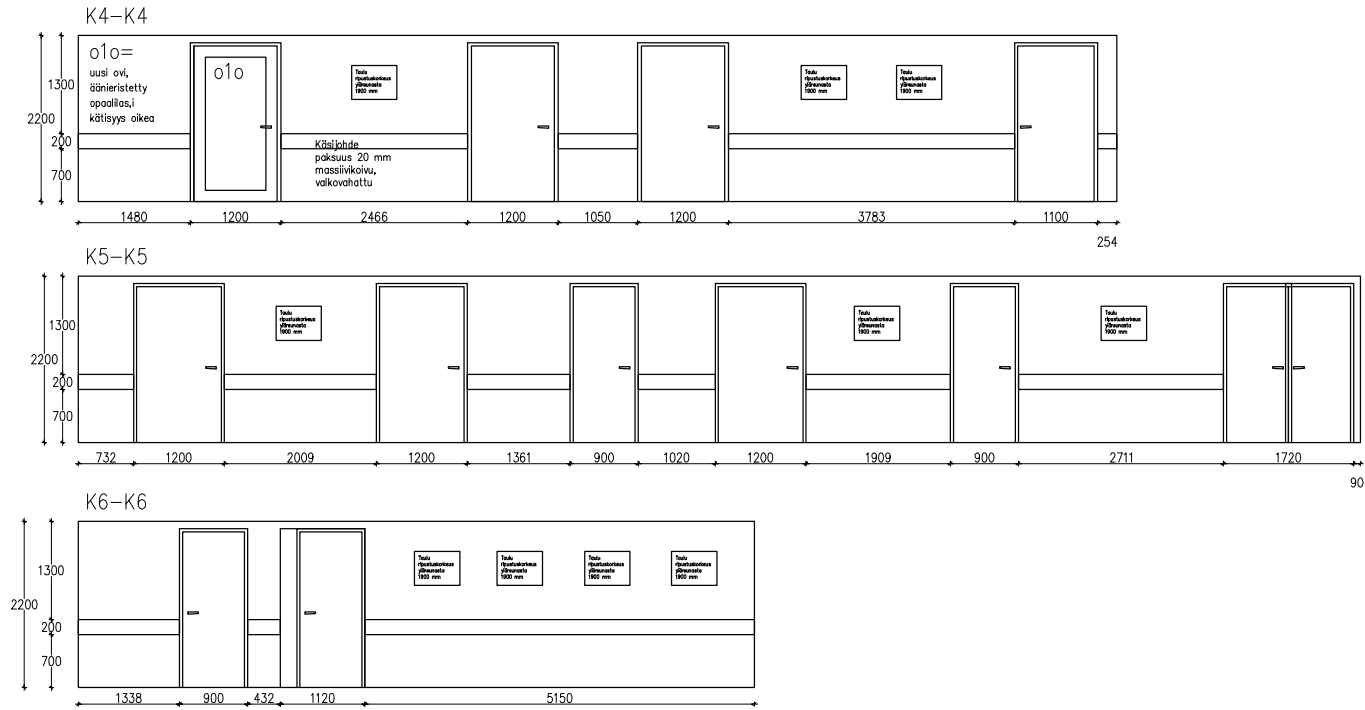
K2-K2

K3-K3

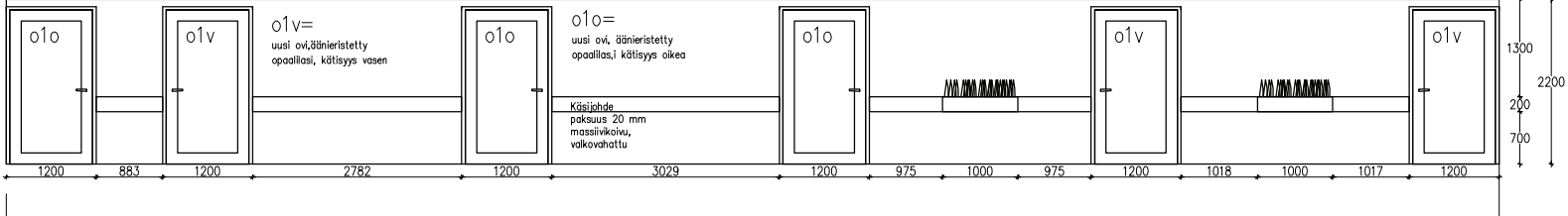

Käytäväprojektiot K1-K1, K2-K2, K3-K3	F6SIS 003	Mittakaava 1:100
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

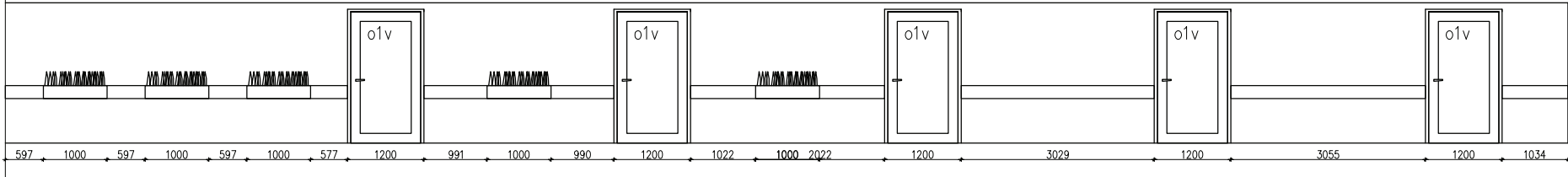

Käytäväprojektiot K4-K4, K5-K5, K6-K6	F6SIS 004	Mittakaava 1:100
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustus suunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

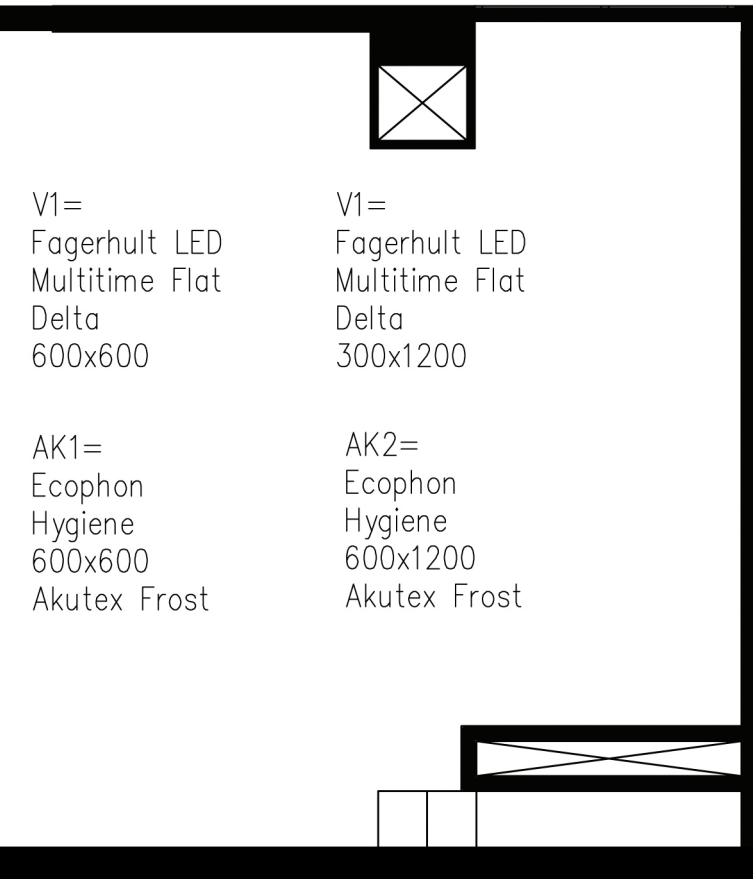
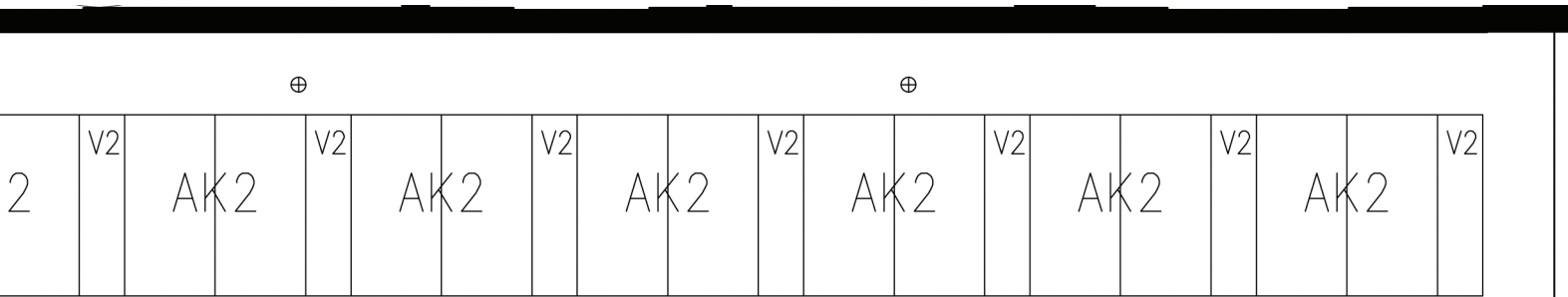
K7-K7

K7-K7

Käytäväprojektiot K7-K7		F6SIS 005	Mittakaava 1:100
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

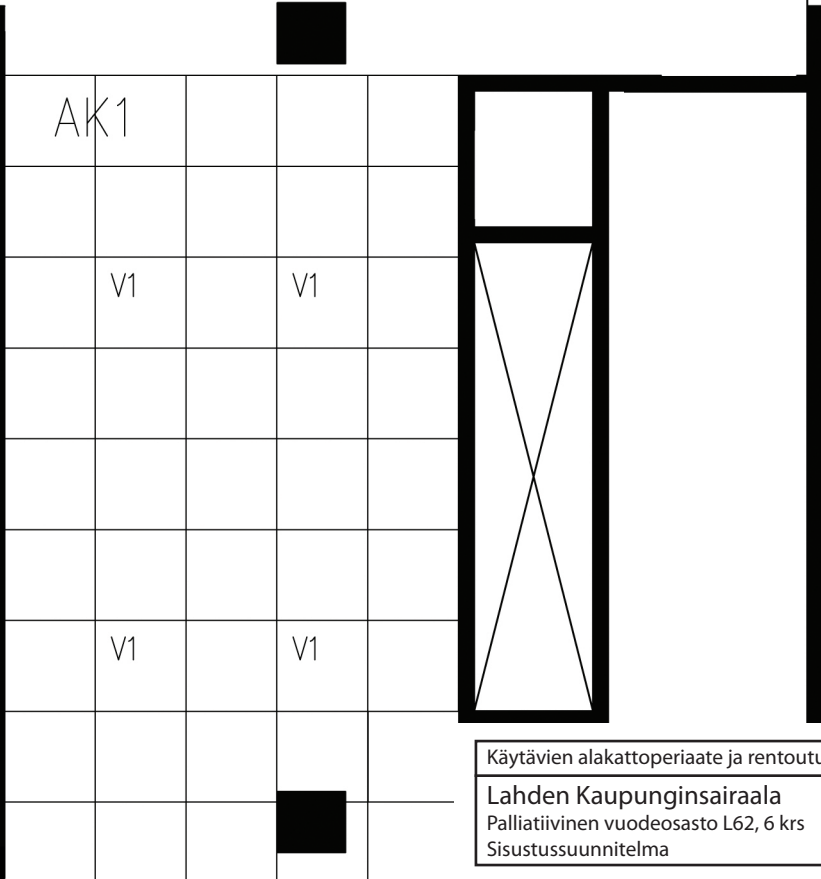

V1=
Fagerhult LED
Multitime Flat
Delta
600x600

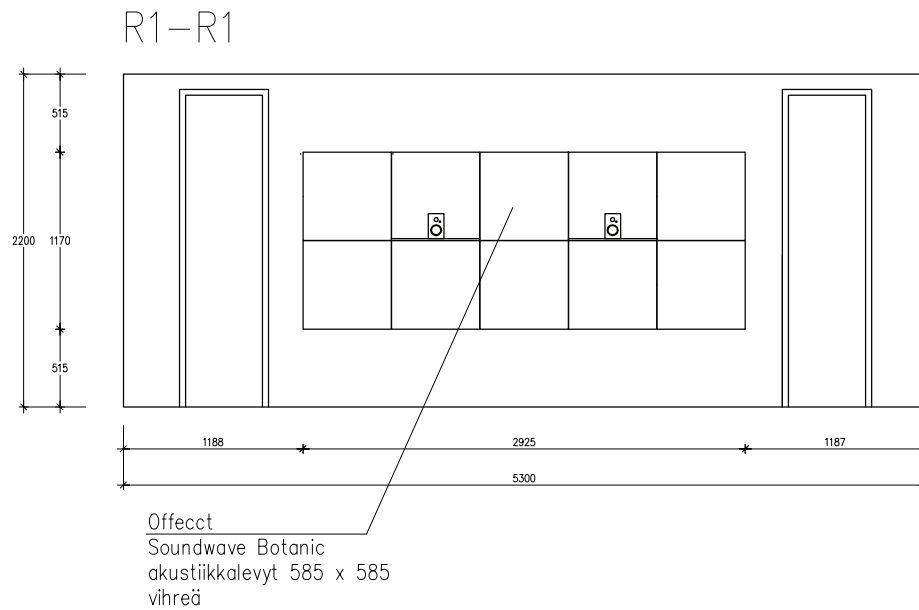
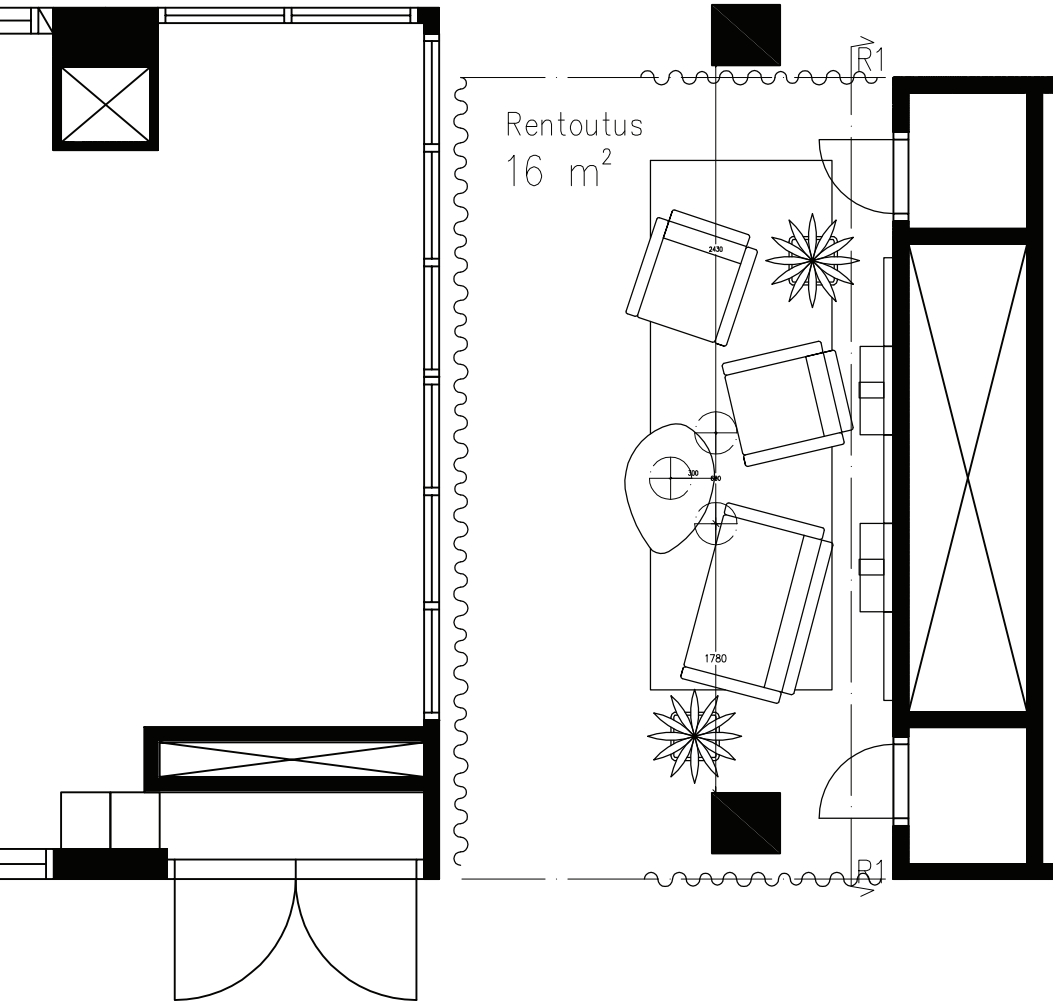
V1=
Fagerhult LED
Multitime Flat
Delta
300x1200

AK1=
Ecophon
Hygiene
600x600
Akutex Frost

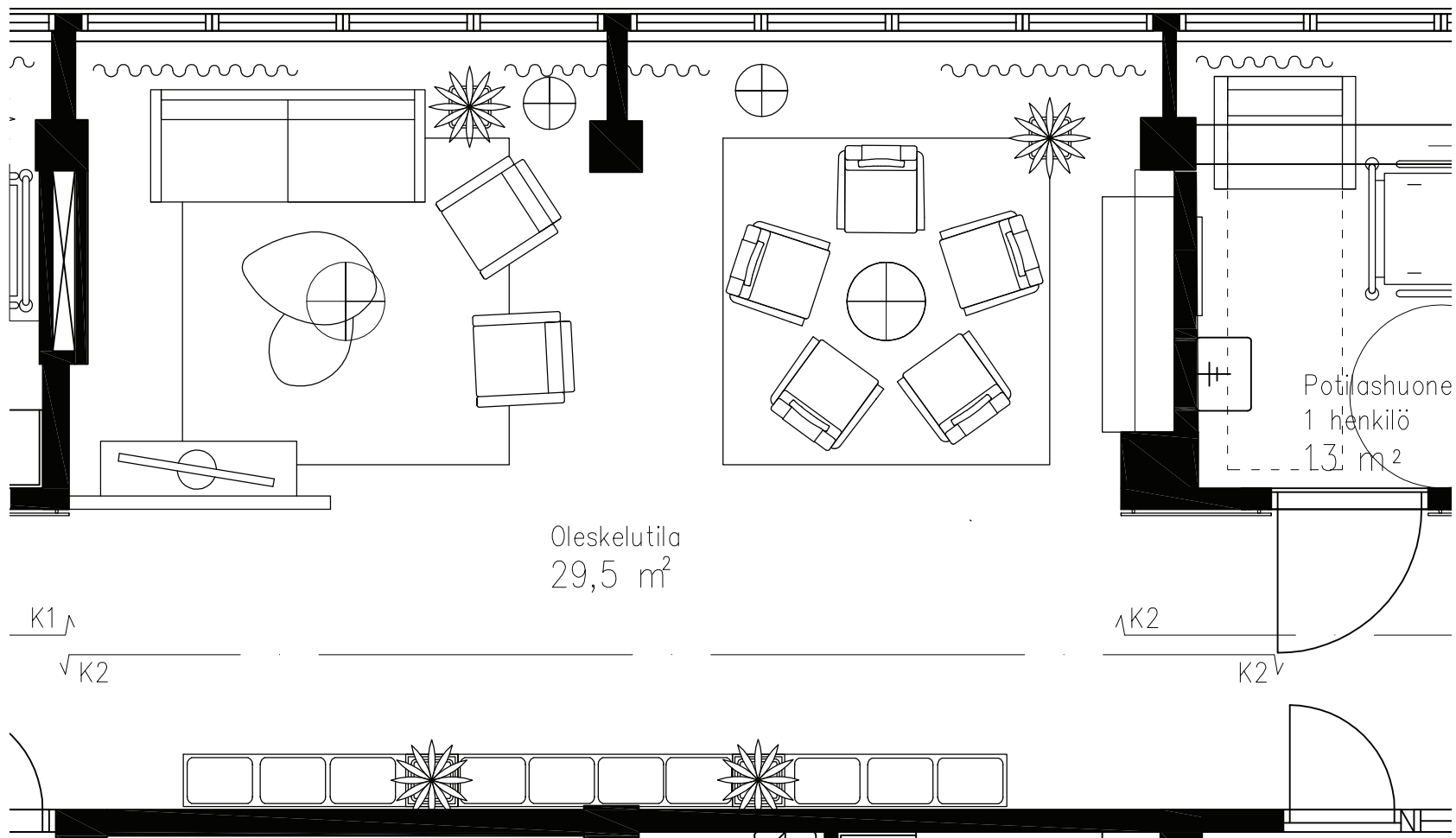
AK2=
Ecophon
Hygiene
600x1200
Akutex Frost

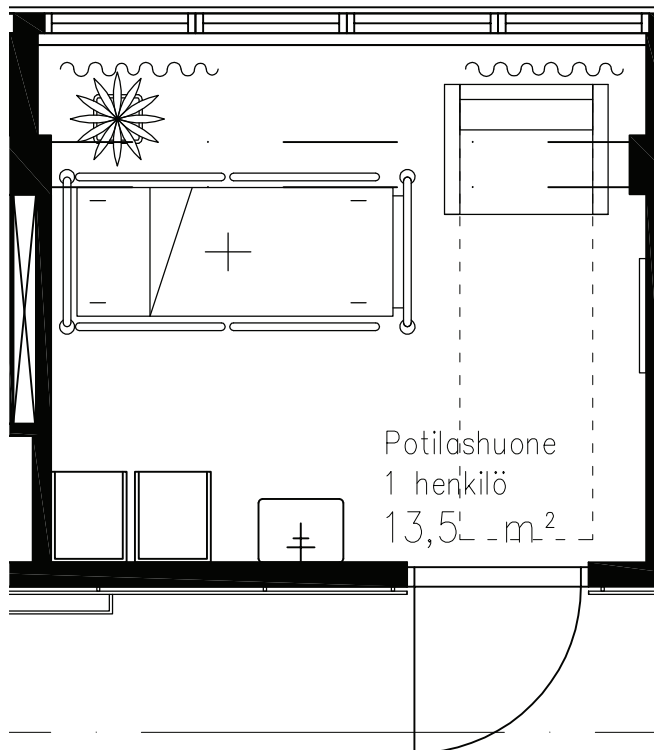
Käytävien alakattoperiaate ja rentoutumistilan alakatto	F6SIS 006	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

Rentoutumistila ja projektiio		F6SIS 007	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

Oleskelutila	F6SIS 008	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

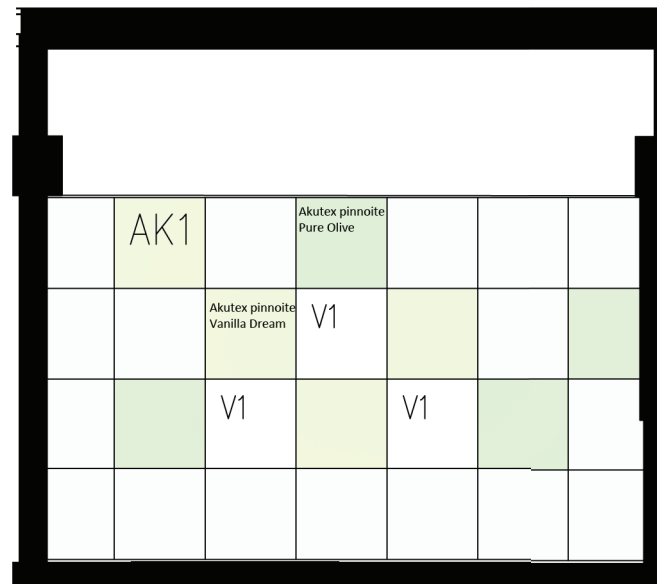

AK1=

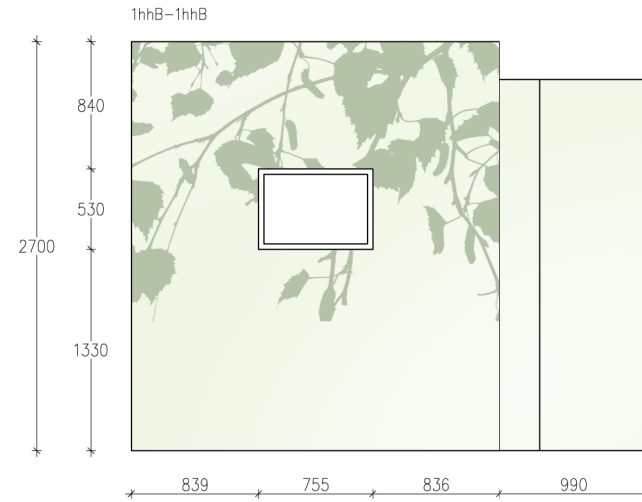
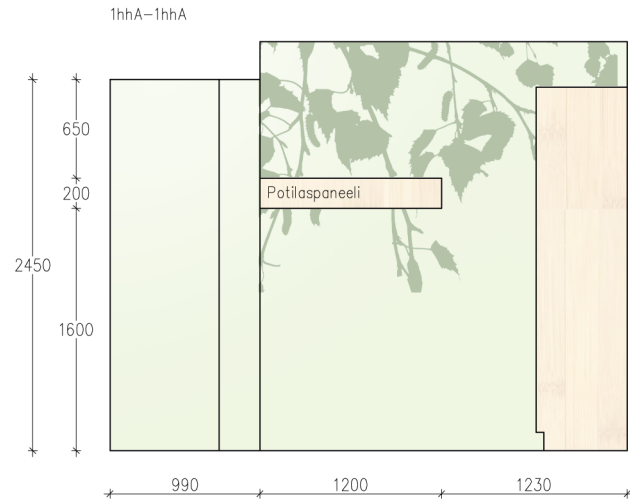
Ecophon
Hygiene
600x600

V1=

Fagerhult LED Multitime Flat
Delta
600x600

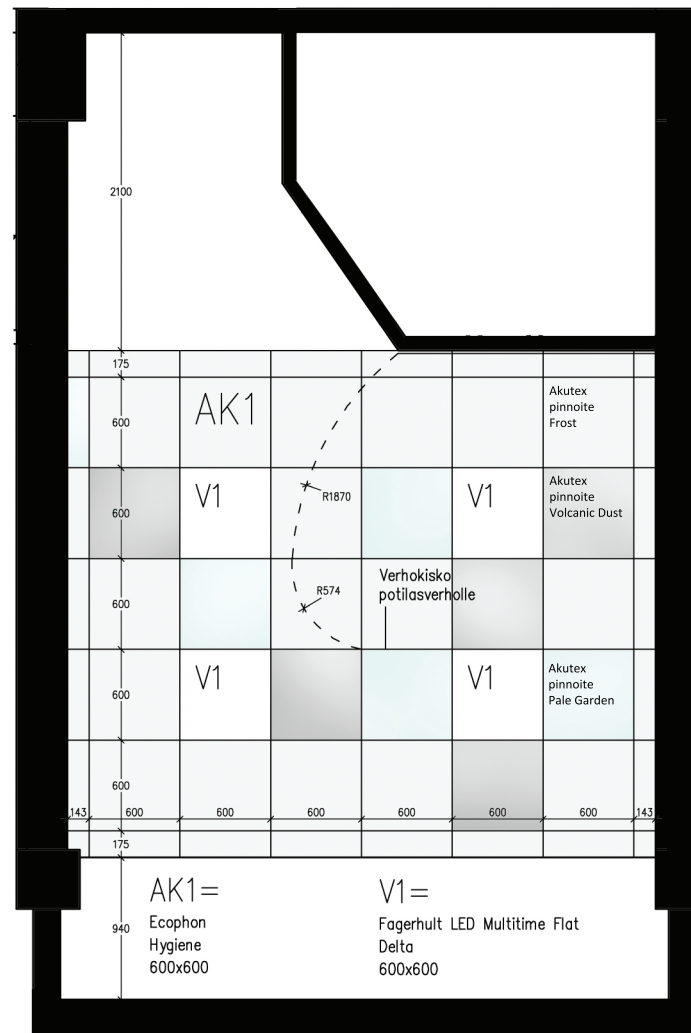
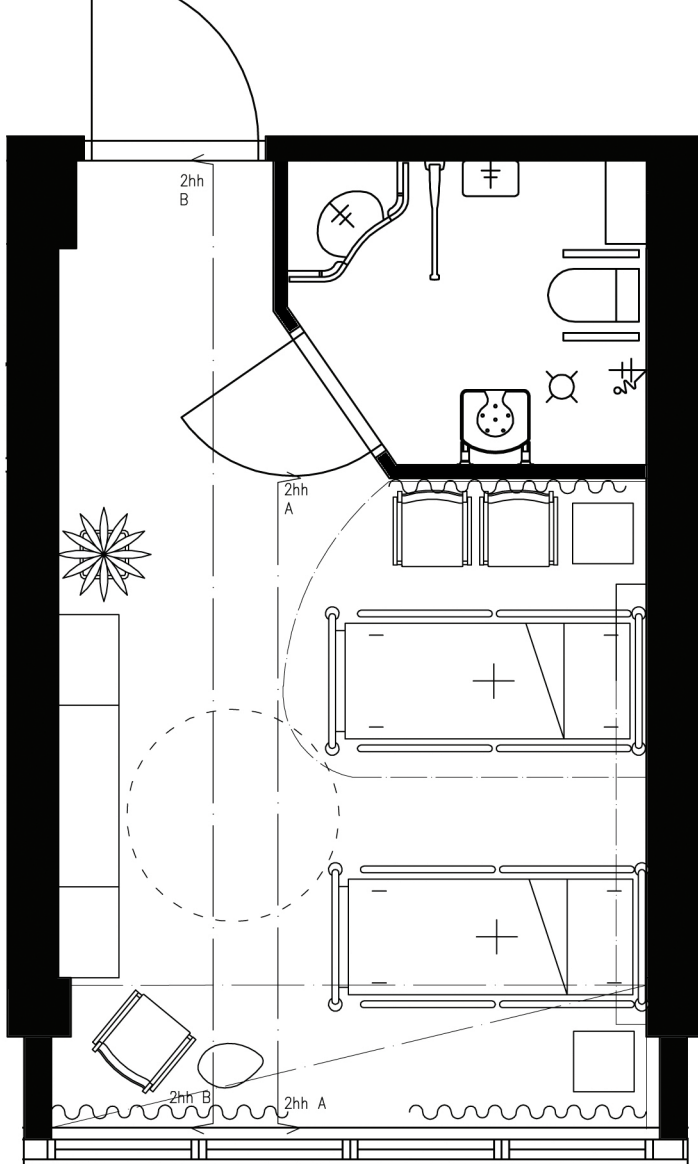

Yhden hengen huone	F6SIS 009	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

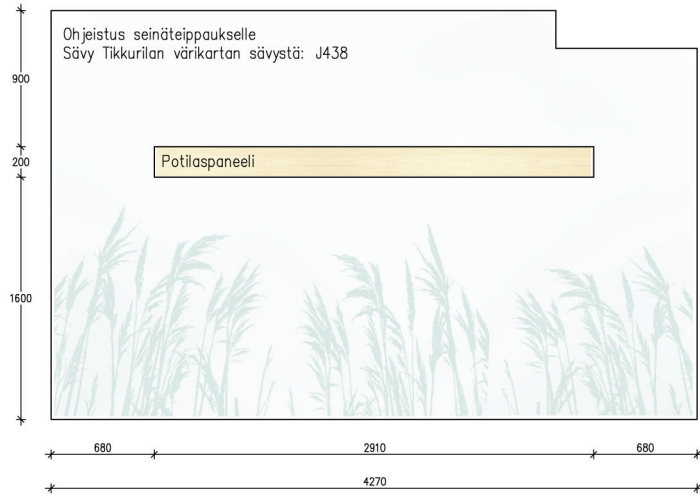
Ohjeistus seinäteippaukselle:
Teippauksen sävy Tikkurila Symphony värikartan sävystä J444

Yhden hengen huone projektiot 1hh A-A , 1hh B-B		F6SIS 010	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

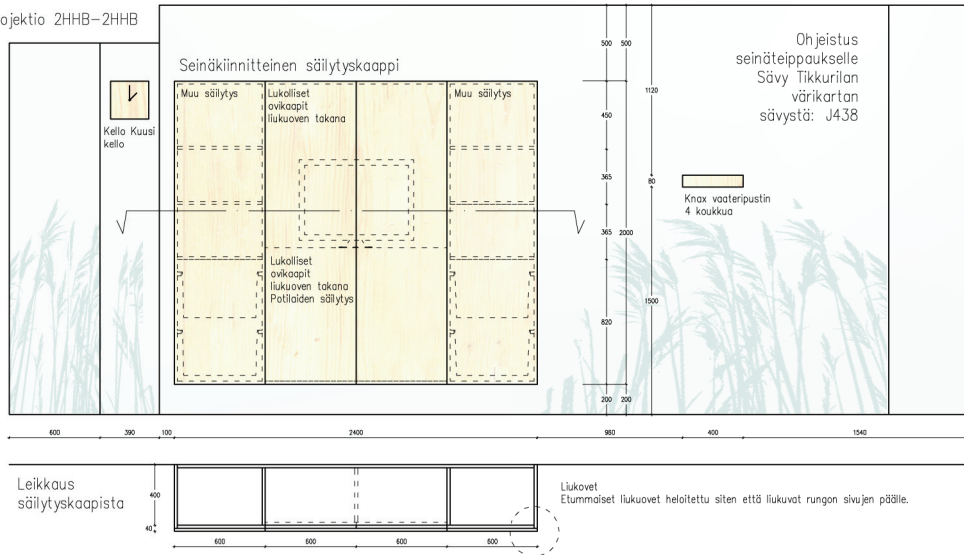

Kahden hengen huone		F6SIS 011	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

Projektio 2hHA-2HHA

Projektio 2HHB-2HHB

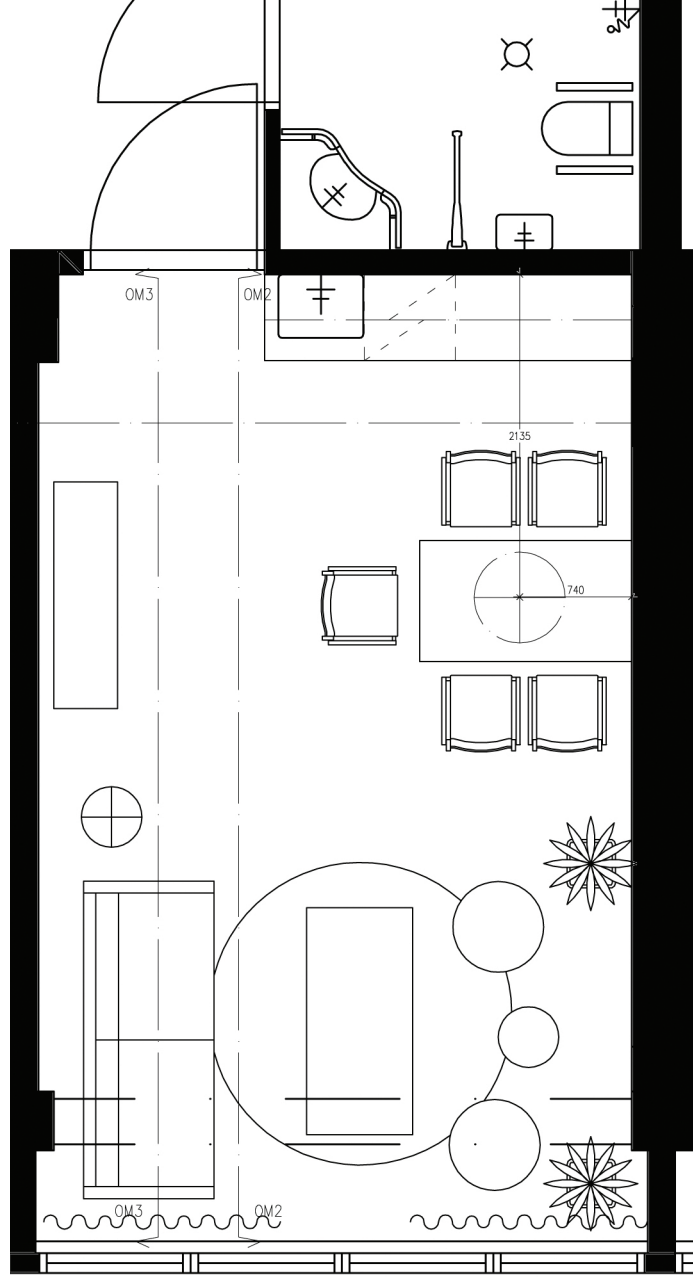

Kahden hengen huone projektio 2hh A-A , 2hh B-B	F6SIS 012	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

Fagerhult
 Aluflex 15 potilaspaneeli + Trinity valaisimet
 Potilaspaneeli koteloitu 20 mm valkovahatulla massiivikoivulla

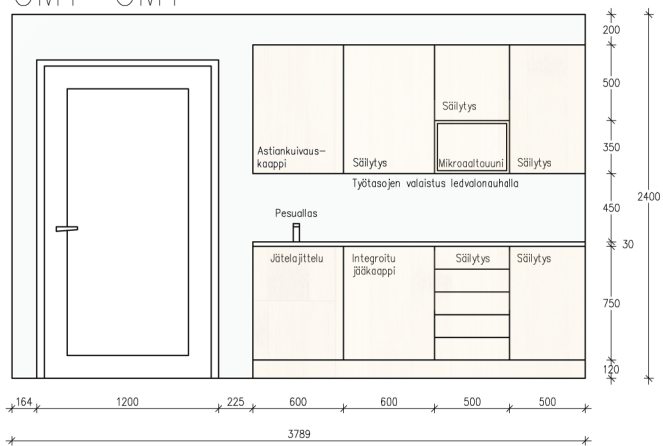

Potilaspaneeli	F6SIS 013	Mittakaava 1:20
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

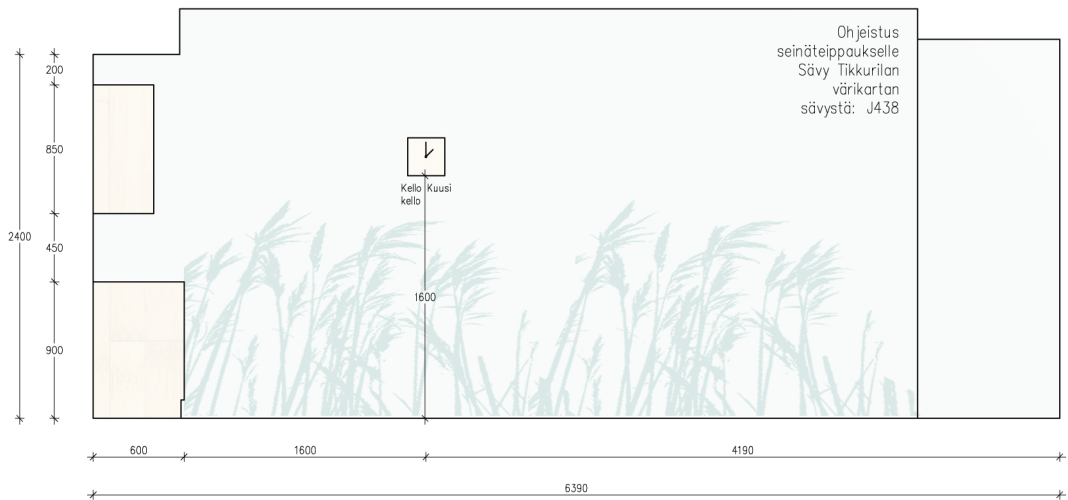

Omaisten huone	F6SIS 014	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

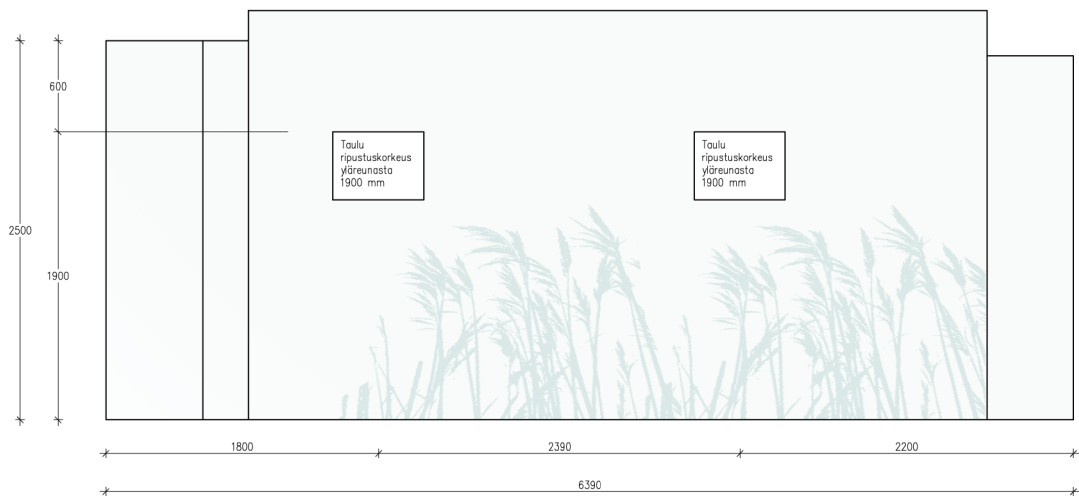
OM1-OM1

OM2-OM2

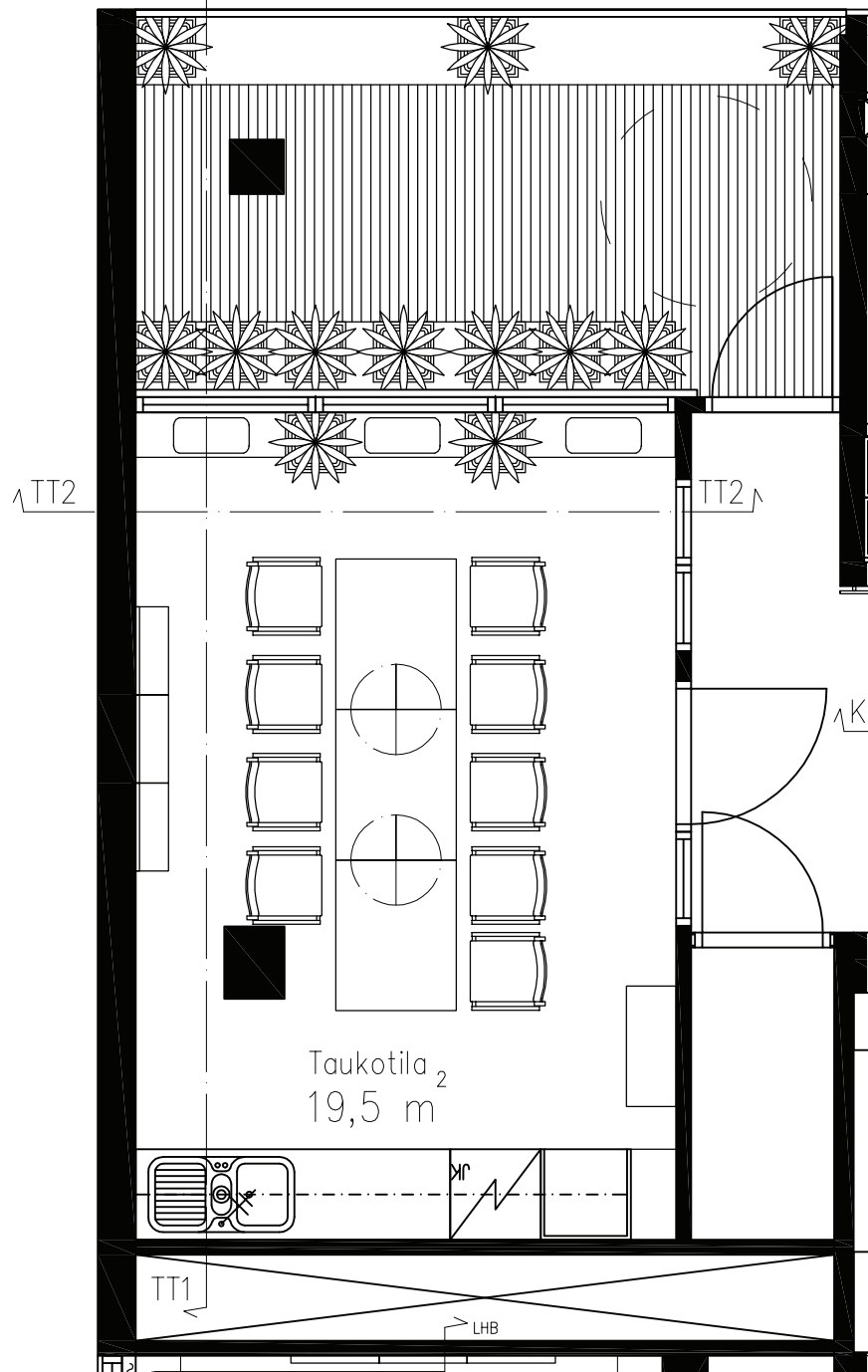

OM3-OM3

Omaisten huone projektiot OM1-1, OM2-2		F6SIS 015	Mittakaava 1:20
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

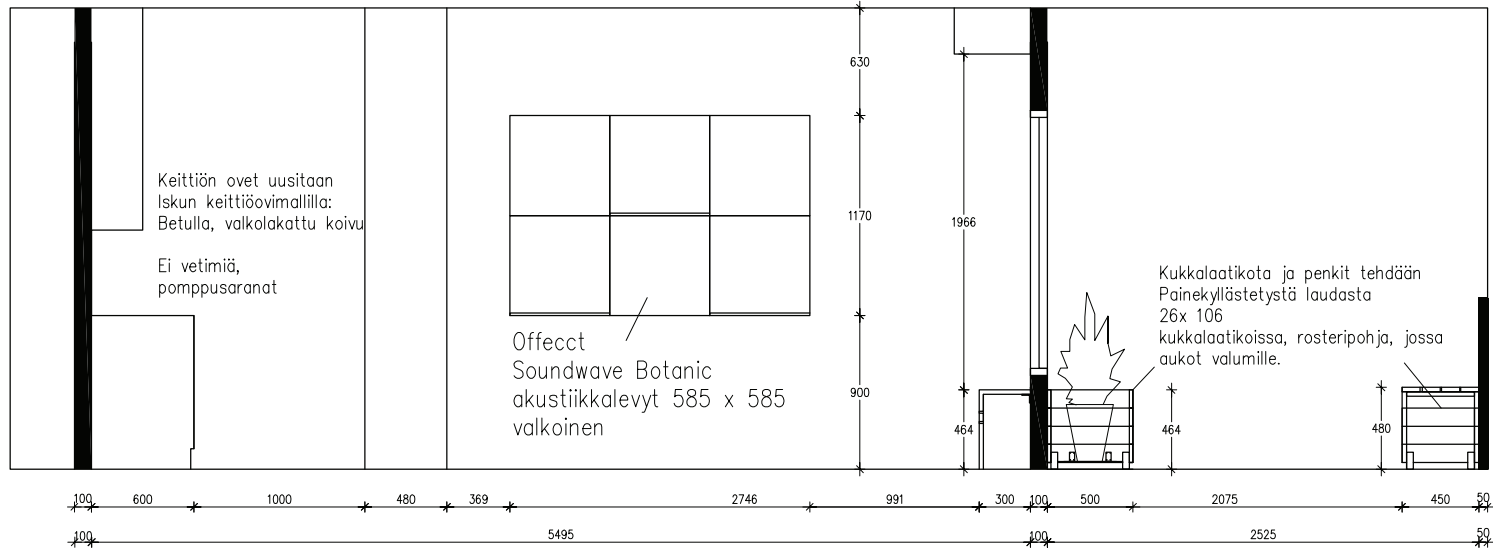
LIITEET
Taukotila

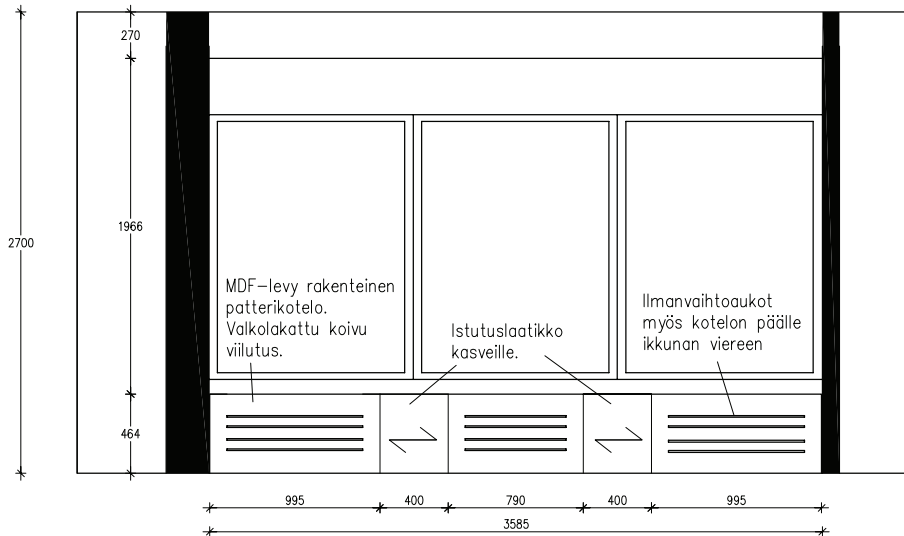
Taukotila₂
19,5 m

Taukotila	F6SIS 016	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

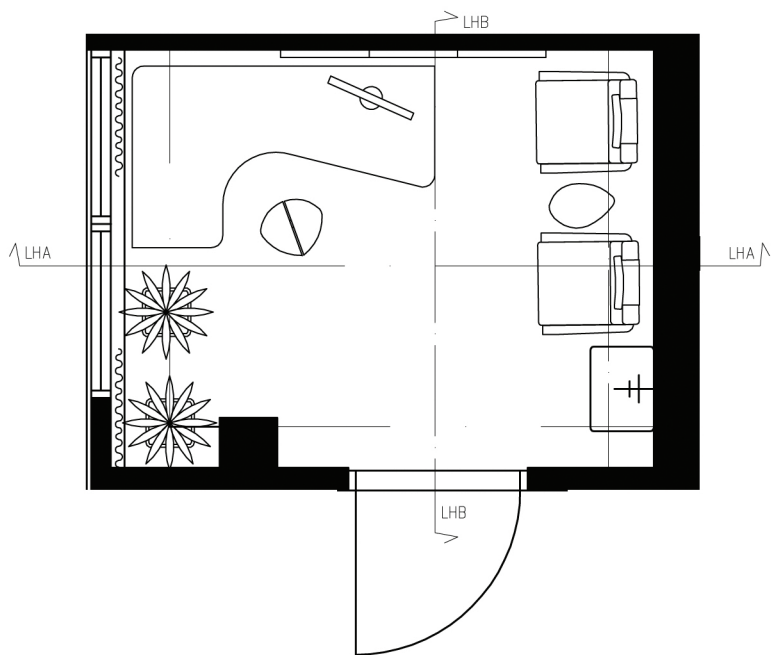
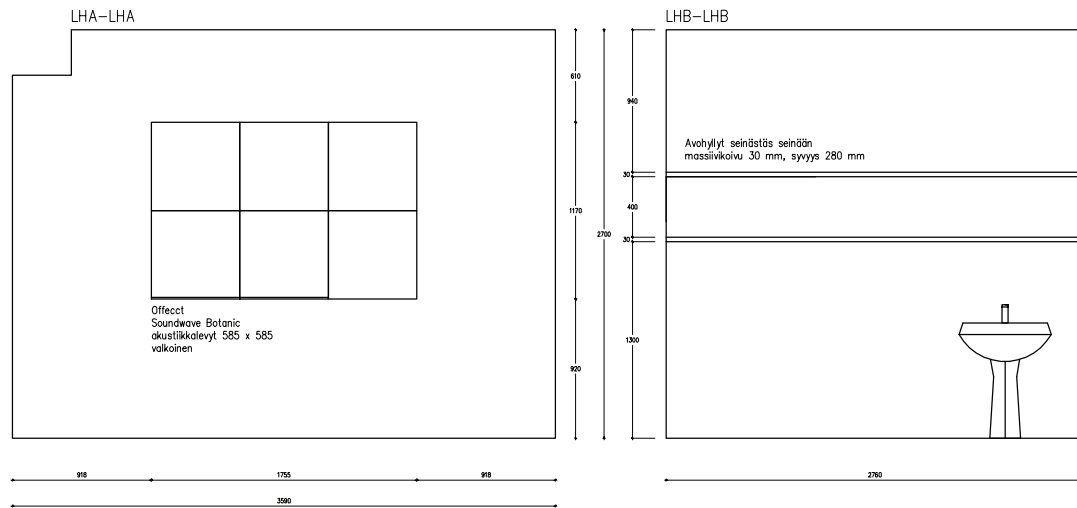
TT1 – TT1

TT2 – TT2

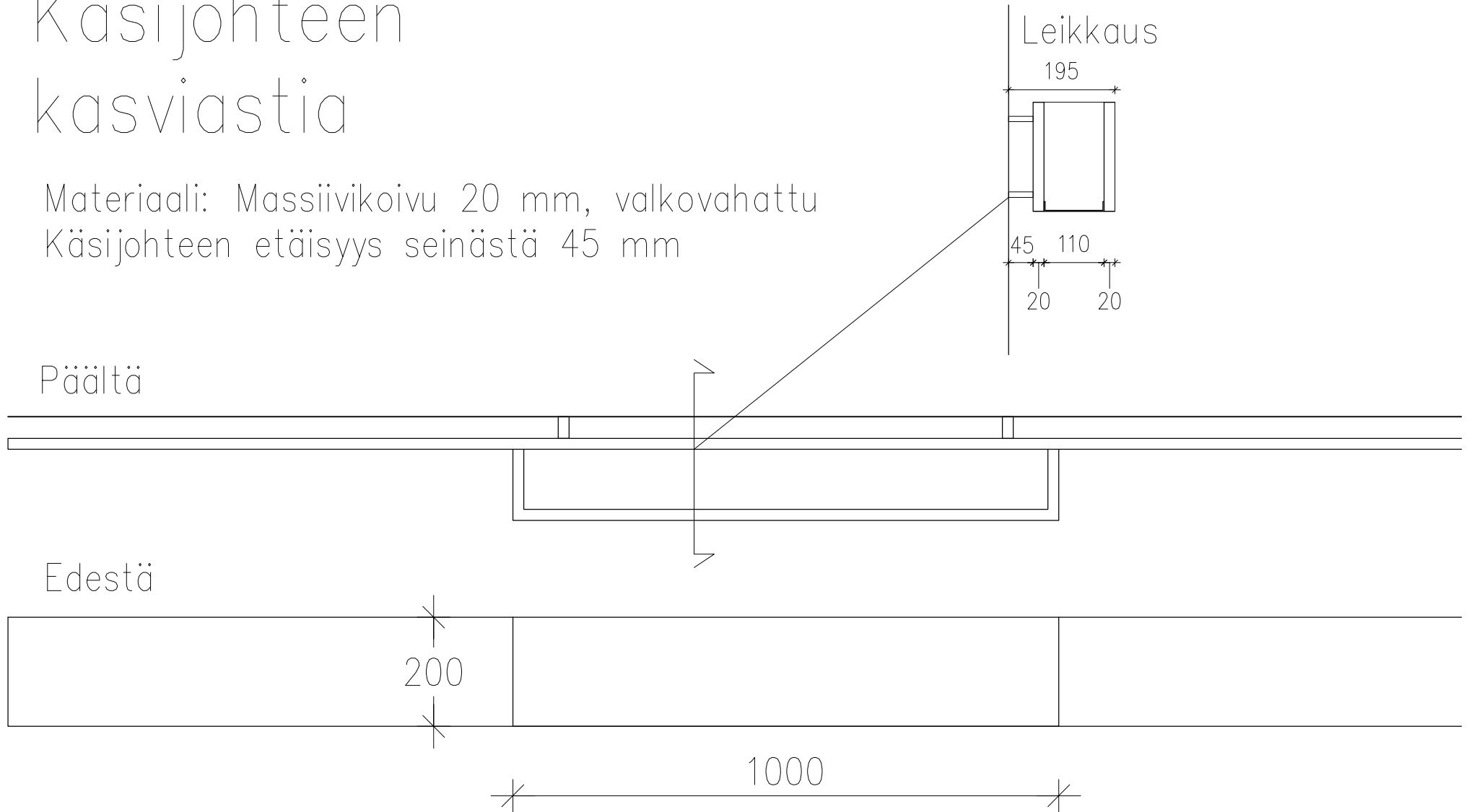
Taukotila projektiot TT1-TT1, TT2-TT2		F6SIS 017	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma		Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

Lääkärihuone, kalustepohja ja projektiot LHA-LHA, LHB-LHB	F6SIS 018	Mittakaava 1:50
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

Käsijohteen kasviastia

Materiaali: Massiivikoivu 20 mm, valkovahattu
Käsijohteen etäisyys seinästä 45 mm

Käsijohteen kasviastia	F6SIS 019	Mittakaava 1:10
Lahden Kaupunginsairaala Palliativinen vuodeosasto L62, 6 krs Sisustussuunnitelma	Osoite Harjukatu 48 15100 Lahti	Suunnittelija: Inkeri Heikkilä (SIO, opiskelijajäsen)

LÄHTEET

Kirjallisuus

Martti Huttunen
Värit pintaa syvemmältä 2005
Wsoy

Kaija Sailo
Kuolevan potilaan hoito 1992
Kirjayhtymä Helsinki

Leila Simonen
Hyvä Kuolema 1995
STAKES

Juha Hänninen
Saattopotilaan oireiden hoito 2003
Duodecim

Kati Pupita–Mattila
Syöpäpotilaan palliatiivisen hoidon
keskeiset eettiset ongelmat 2002
Suomalainen teologinen kirjallisuusseura

Seppo Rihloma
Valaistus ja värit sisustus suunnittelussa
2000
Rakennustieto

Sarah Menin
Nature and Space: Aalto and
Le Corbusier 2002
Routledge

RT 96–10594
Terveyskeskukset ja terveysasemat
1996
Rakennustieto

Muu aineisto

Riikka Kronström–Johansson
Pitkäaikaispotilaan esteettinen ympäristö
Pro gradu –tutkielma, Jyväskylän yliopisto,
Taiteiden– ja kulttuurin tutkimuksen laitos
Taidekasvatus
Kevät 2008

Hinni Soini
Chair for all : Tuoli ikääntyneille
Opinnäytetyö, Lahden Ammattikorkeakoulu
kevät 2009

Heidi Linkosuonio
Aula – Tilasuunnitelma Lahden
kaupunginsairaalan aulatilaa
Opinnäytetyö, Lahden Ammattikorkeakoulu
kevät 2006

Sari Matikka–Tulonen
Viihtyisä Potilashuone
Opinnäytetyö, Lahden Ammattikorkeakoulu
2010

Terveellinen ääniympäristö potilaille ja
henkilökunnalle
Ecophon Group
2011

www

<http://fi.wikipedia.org/wiki/Luonto>
sivua päivitetty viimeksi 2. tammikuuta 2013

Suulliset lähteet

Martti Hänninen
Lahden kaupunginsairaalan
palliativisen vuodeosaston osastonhoitaja
2012

Pia Stenvik
Pirkanmaan hoitokodin osastonhoitaja
2012

Anne Kömi
Terhokodin ylihoitaja
2012

Nina Palmgren
Paimion parantolan opas
2013

Kiitokset

Lahden kaupunginsairaalan vuodeosasto L62

Opettajat

SIKA09

Ystävät

Perhe

Henri

Jumala

